

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

MATEJA REBERNAK

**UPORABA SOCIALNODELOVNIH ZNANJ V ČASU
PRIPRAVNOSTI V RAZLIČNIH INSTITUCIONALNIH
OKVIRJIH**

Magistrsko delo

LJUBLJANA 2019

PODATKI O MAGISTRSKEM DELU

Ime in priimek: Mateja Rebernak

Naslov magistrskega dela: Uporaba socialnodelovnih znanj v času pripravništva v različnih institucionalnih okvirjih

Mentorica: doc. dr. Nina Mešl

Kraj: Ljubljana

Leto: 2019

Število strani: 79 **Število prilog:** 3 **Število slik:** 0 **Število tabel:** 2

Ključne besede: socialno delo, institucionalni kontekst, pripravništvo, uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov

Povzetek: V magistrskem delu raziskujem uspešnost uporabe teorije v praksi pri pripravnicah socialnega dela v različnih institucionalnih kontekstih. V teoretičnem delu opredelim, kaj je socialno delo, kako poteka študij socialnega dela in katera usvojena znanja naj bi imeli študentje in študentke fakultete za socialno delo po zaključku študija, opišem pomen in vlogo teorije v socialnem delu in njeno uporabo v praksi, prav tako pa predstavim različne institucionalne kontekste, v katerih so bile zaposlene intervjuvanke, predstavim pa tudi pripravništvo na področju socialnega varstva. V raziskovalnem delu me je zanimalo, kako je študij opremil pripravnice socialnega dela na proces vodenja podpore in pomoči, na delo z zakoni ter na delo s skupino, osredotočim se predvsem na uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov v različnih institucijah, kaj je pripravnicam v pomoč in kaj jih ovira pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov in kako se uporaba le-teh razlikuje v različnih institucionalnih kontekstih (domovi za stare, psihiatrična bolnišnica, centri za socialno delo). Raziskava je pokazala, da so pripravnice pri svojem delu najpogosteje uporabljale koncept delovnega odnosa in pripadajoče elemente delovnega odnosa. Med pomembnejšimi dejavniki, ki omogočajo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov, pa v prvi vrsti vidijo osebno odločitev vsake posameznice, da bo usvojene teorije prenesla v prakso.

Title: The use of social work theory during traineeship in various institutional contexts

Keywords: social work, institutional context, traineeship, use of social work theory.

Abstract: In my master's thesis, I study the success of social work interns with transferring theory into practice within various institutional contexts. In the theoretical part, I present the concept of social work, outline the implementation of social work studies, and lay out the knowledge that the students should gain at the Faculty of Social Work upon completing their studies. I also describe the importance and role of social work theory and its transfer into practice, list the different institutional contexts in which interviewed trainees were employed, and introduce the notion of traineeship in the field of social care. In the empirical part, I focus on how formal studies have prepared social work trainees for the process of support and help management, work with the law, and work with groups. In this, I focus primarily on the use of modern social work concepts in different institutions. I also focus on the different aids that the trainees use, the obstacles in their use of modern social and functional concepts, as well as the differences in their use of these concepts within various institutional contexts (homes for the elderly, psychiatric hospitals, and social work centers). The study shows that in their work, trainees most often used the concept of working relationship and the corresponding elements of working relationship. In their eyes, the most important factor that enables the use of modern social work concepts is the personal and individual decision to bring the theory that they have conquered into practice.

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO

MATEJA REBERNAK

**UPORABA SOCIALNODELOVNIH ZNANJ V ČASU
PRIPRAVNIŠTVA V RAZLIČNIH INSTITUCIONALNIH
OKVIRJIH**

Magistrsko delo

Mentorica: doc. dr. Nina Mešl

Študijski program: Socialno delo
Psihosocialna podpora in pomoč

LJUBLJANA 2019

PREDGOVOR

Študentje, ki se vpišemo na Fakulteto za socialno delo, se v času vpisa ne zavedamo, kako pomembno vlogo ima pripravništvo po tem, ko enkrat zaključimo študij. Z vsakim letom, ko smo bližje zaključku, se vedno bolj zavedamo pomena pripravništva. Ko enkrat zaključimo študij, se namreč srečamo z vprašanjem, kje iskati in kako dobiti pripravništvo. Le-to nam namreč omogoča opravljanje strokovnega izpita, ki pa je pogoj za zaposlitev na področju socialnega varstva. Tudi sama sem najprej končala dodiplomski študij socialnega dela, nakar sem se vpisala tudi na drugo stopnjo študija. Bolj kot se je bližal zaključek študijskega leta, večjo željo sem imela po čimprejšnjem opravljanju pripravništva. Začela sem spremljati razpisana pripravniška mesta ter pošiljati prošnje. Veliko srečo sem imela, saj sem takoj po zaključku izpitnega obdobja dobila zaposlitev na delovnem mestu socialni delavec – pripravnik. Med študenti se velikokrat pojavi vprašanje, ali sploh lahko opravljamo pripravništvo brez zaključene druge stopnje. Odgovor na to vprašanje je, da lahko, vendar je to bolj redkost kot pravilo. Študentje pa že v okviru študija izbiramo področje modula glede na svoje želje, s katero populacijo ljudi želimo delati. Tako me je med drugim v magistrskem delu zanimalo, ali pripravniki v času pripravništva občutijo povezanost izbirnega področja z institucionalnim kontekstom pripravništva.

V teoretskem uvodu najprej opredelim socialno delo s tremi veljavnimi definicijami, ki po mojem mnenju predstavijo temeljne značilnosti stroke socialnega dela. Nato pišem o tem, kdaj se je pojem socialno delo sploh pojavil in kakšni so začetki izobraževanja za socialno delo. Sledi predstavitev znanj, ki naj bi jih študentje fakultete za socialno delo pridobili do zaključka študija, in kako ta znanja potem uspešno iz teorije prenesti v prakso. S tem namenom tudi opišem primer dobre prakse. V poglavju Koncept delovnega odnosa opredelim pomembne teoretične koncepte, ki so jih med opravljanjem pripravništva izpostavile moje sogovornice. V zaključku pa sem posvetim institucionalnemu kontekstu, v katerih se pripravniki najpogosteje zaposlujejo, izpostavim pa tudi aktualno situacijo glede pripravništva na področju socialnega varstva za socialne delavce.

Namen raziskave je bil pridobiti odgovore na vprašanja, kako se pripravniki in pripravnice znajdejo v različnih institucionalnih okvirjih, kako so dosledni pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov, na katera znanja se lahko oprejo in kje čutijo pomanjkanje znanja.

Dobljene ugotovitve so prispevek k razumevanju dejavnikov, ki vplivajo na uporabo konceptov socialnega dela v različnih institucionalnih okvirjih, kot so domovi za stare, CSD in psihiatrične bolnišnice. Pomembno se mi zdi raziskovanje, kaj pripravnikom in pripravnicam socialnega dela pomaga in kaj jih ovira pri uporabi in integraciji teoretskega znanja v praksi.

ZAHVALA

*Zahvaljujem se mentorici doc. dr. Nini Mešl za strokovno pomoč in usmeritve,
pripravnicam, ki so bile pripravljene sodelovati,
družini, ki me je podpirala in verjela vame,
ter fantu za podporo, razumevanje in čudovite trenutke.*

Vsebina

1. TEORETIČNI UVOD.....	1
1.1. Socialno delo	1
1.2. Študij socialnega dela	3
1.3. Povezava teorije in prakse v socialnem delu.....	7
1.4. Primer dobre prakse – Projekt FSD	10
1.5. Koncept delovnega odnosa	13
1.6. Institucionalni kontekst.....	15
1.7. Področja zaposlovanja socialnih delavcev in socialnih delavk	17
1.8. Pripravništvo.....	22
2. OPREDELITEV PROBLEMA.....	25
2.1. Raziskovalna vprašanja.....	25
3. METODOLOGIJA	27
3.1. Vrsta raziskave.....	27
3.2. Merski instrumenti in viri podatkov	27
3.3. Populacija in vzorec.....	27
3.4. Zbiranje podatkov.....	29
3.5. Obdelava in analiza gradiva.....	29
4. REZULTATI	32
Splošni podatki	32
Uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov.....	32
Vpliv institucionalnega konteksta	39
Uporaba teorije v praksi.....	45
5. RAZPRAVA	52
6. SKLEPI	62
7. PREDLOGI	65
8. LITERATURA IN VIRI	67
9. PRILOGE.....	71
Priloga 1: Smernice za intervju.....	71
Priloga 2: Odprto kodiranje	72
Priloga 3: Osno kodiranje	144

Kazalo tabel:

Tabela 1: Splošni podatki o vzorcu raziskave.	28
Tabela 2: Analiza intervjujev s pripravnicami: Odprto kodiranje in združevanje sorodnih pojmov v kategorije.	30

1. TEORETIČNI UVOD

1.1. Socialno delo

Stroko in znanost socialnega dela je težko opredeliti s kratko in jasno definicijo, saj se socialno delo ukvarja s kompleksnimi družbenimi problemi, prispeva k soustvarjanju družbe socialne pravičnosti in človekovega dostojanstva. Pa vendar, naj ga za začetek opredelim s tremi definicijami. Te definicije predstavljam, saj po mojem mnenju predstavijo temeljne značilnosti socialnega dela, in ker menim, da je pomembno poznavanje in razumevanje definicij znanosti in stroke socialnega dela, zaradi katerih lahko lažje razumemo teorije in znanja, ki jih socialno delo uporablja v praksi, in jih v nadaljevanju tudi predstavim. Na spletni strani Mednarodne zveze socialnih delavcev je objavljena Globalna definicija socialnega dela, ki pravi, da je socialno delo poklic, ki temelji na praksi, in je akademska disciplina, ki spodbuja socialne spremembe in razvoj, socialno kohezijo ter krepitev in osvobajanje ljudi. Načela socialne pravičnosti, človekovih pravic, kolektivne odgovornosti in spoštovanja različnosti so osrednjega pomena za socialno delo. Podprete so s teorijami socialnega dela, družboslovja, humanistike in domačega znanja (Mednarodna zveza socialnih delavcev, 2019). Ta opredelitev socialnega dela oriše vse njegove temeljne in ključne značilnosti.

Naslednja opredelitev pa poudari spoštovanje avtonomije uporabnikov ter upoštevanje njihovih virov in ključnih dejavnikov njihovega okolja. Mesec (2006, str. 245) pravi: »Socialno delo je stroka, katere naloga je pomoč konkretnim osebam, posameznikom, skupinam in skupnostim pri reševanju socialnih problemskih situacij in družbenem vključevanju, da bi lahko zadovoljevali osnovne potrebe primerno kulturi, v kateri živijo, in primerno običajni kakovosti življenja. (Pri opravljanju te naloge stroka spoštuje avtonomijo uporabnikov, opira se na njihove vire samopomoči in solidarnosti ter usklajuje njihove potrebe in potrebe njihovega družbenega okolja). Socialno delo je hkrati tudi veda o tej strokovni dejavnosti, o neformalni pomoči, solidarnosti in okoliščinah, v katerih se odvijajo.«

Mešl (2007) za izhodišče in razumevanje socialnega dela uporabi definicijo socialnega dela, kot jo vidi Gabi Čačinovič Vogrinčič (2007, str. 27), in sicer govori o specifičnosti socialnega dela in hkrati že opredeli, kako v tej specifičnosti ravnati. »Predmet socialnega dela je

pomoč (opora, podpora) človeku (družini, skupini, skupnosti) pri reševanju kompleksnih psihosocialnih problemov. Delovni odnos zagotavlja instrumentalno definicijo problema in soustvarjanje rešitev, pri čemer proces sodelovanja mobilizira moč človeka (družini, skupini, skupnosti). Socialno delo opišemo kot izviren delovni projekt sodelovanja, ki ga soustvarimo na sporazumevanju, dogovarjanju in skupnem oblikovanju rešitev, da bi udeleženi v problemu postali udeleženi v rešitvi« (Čačinovič Vogrinčič, 2007, str. 27).

Ob zavedanju kompleksnosti socialnega dela je treba upoštevati tudi dejstvo, da se socialno delo v različnih državah in v različnih kulturah razvija in izvaja nekoliko drugače. Lorenz (2001, str. 12) govori o pogoju, kdaj lahko stroka napreduje. Poudari, da se to lahko zgodi le v primerih, če se o njenih dvoumnostih, napetostih in notranjih nasprotjih nenehno in vedno znova pogajamo. »Paradigmatska odprtost je tisto, kar tej stroki omogoča, da je udeležena v zelo specifičnih (in nenehno spreminjajočih se) zgodovinskih in političnih kontekstih, medtem ko si hkrati prizadeva za univerzalnost, znanstveno zanesljivost, strokovno avtonomijo in moralno odgovornost« (Lorenz, 2001, str. 12).

Vendar pa, čeprav je socialno delo razvilo lastno specifično znanost, lastne koncepte pomoči in jezik znanosti ter stroke, se danes veliko zaposlenih socialnih delavk še vedno srečuje s težavo opredeliti svoje delo in ga opisati, kako se znajti med strokovnim znanjem in pričakovanji družbe, države, ki z zakoni in političnimi usmeritvami zaposlenim na področju socialnega varstva nalaga naloge, ki jih je težko opraviti na socialnodelovni način. V družbi prevladuje mnenje, da se socialnega dela lahko vsakdo priuči oziroma ga že zna opravljati, in to ne glede na pridobljena znanja. Dokaz za to najdemo v *Zakonu o socialnem varstvu* (1992), natančneje v 69. členu Zakona o socialnem varstvu, kjer so kot strokovni delavci opredeljeni tudi naslednji poklici: psiholog, teolog, delovni terapevt, sociolog, pravnik, pedagog ipd. S to opredelitvijo pa so vsem tem poklicem odprte možnosti za zaposlitev na področju socialno varstvenih storitev. Tako se lahko na primer sociolog ali psiholog zaposlita na centru za socialno delo na enakem delovnem mestu kot socialni delavec, kar pa v nadaljevanju predstavlja težavo, saj sta med študijem pridobila druga specifična znanja svoje stroke, kot pa so jih med študijem pridobili socialni delavci.

Kako in kdaj v zgodovini sploh pridemo do pojma socialno delo, bom predstavila v nadaljevanju. Kratek zgodovinski pregled razvoja socialnega dela se mi zdi na tem mestu smiseln kot uvod v raziskavo.

O tem, kdaj se je pojem »socialno delo« začel uporabljati, piše Darja Zaviršek (2005, str. 17). Pojem naj bi se pred letom 1955 pojavljal le-tu in tam za opis dela. Z nastankom šole za socialne delavce pa se je začel uporabljati tudi v spisih in člankih tistega časa.

V obdobju po drugi svetovni vojni lahko zasledimo delovanje ene redkih ženskih organizacij. Članice Antifašistične fronte žensk so namreč opravljale neke vrste socialno delo, te so hodile po terenu in preverjale, ali kdo potrebuje pomoč in nato te informacije posredovale občinskim in drugim odborom, ki so podeljevali denarno socialno pomoč (Zaviršek, 2005, str. 19).

Pred ustanovitvijo prve šole za socialno delo so delo na področju socialnega skrbstva opravljali ljudje brez formalne izobrazbe. V zgodnjih 50. letih so nekaj znanja pridobili na različnih seminarjih, kratkih usposabljanjih ter predavanjih, ki so se organizirala po Sloveniji. Opraviti so morali nekaj izpitov in pokazati izkušnje pred skupino predstavnikov ministrstva, okrajnih ljudskih odborov in višjih uradnikov občin (Zaviršek, 2005, str. 27–28). Način dela je bil v tistem času prav gotovo drugačen, saj niso poznali metod in konceptov dela, ki jih poznamo danes. Ni šlo za soustvarjanje med enakovrednima sogovornikoma, človeka niso videli kot eksperta iz lastnih izkušenj in socialna delavka ni bila spoštljiva in odgovorna zaveznica, kot naj bi to bila v današnjih časih. Zaviršek (2005, str. 195–196) pravi, da takrat to ni bilo svetovalno delo, ni bilo pogajanja, iskanja najboljših rešitev iz perspektive uporabnika, niso upoštevali etičnih neenakosti ipd. Namesto tega so bili osredotočeni na upravne postopke in na poznavanje socialnih razmer, v katerih so živeli ljudje.

1.2. Študij socialnega dela

V tem poglavju bom na kratko predstavila pot, ki jo je izobraževanje za socialno delo prehodilo, in kdaj je socialno delo kot stroka dobilo svojo fakulteto. Prav tako v nadaljevanju predstavim znanja, ki naj bi jih glede na učni načrt študentje fakultete za socialno delo imeli po uspešno zaključenem študiju. Menim, da je pridobljeno znanje pripravnikov socialnega dela na fakulteti eden ključnih dejavnikov, ki vpliva na uspešnost uporabe konceptov socialnega dela v praksi, ne glede na institucionalni kontekst, v katerem so zaposleni.

Za začetek izobraževanja za socialno delo velja prva ustanovljena šola za socialno delo v Zagrebu leta 1952 in druga v Ljubljani leta 1955. Kasneje je sledilo ustanavljanje šol v Beogradu, Sarajevu in Skopju. Skupno jim je bilo to, da so temeljile na dvoletnem učnem

programu, ki pa se kljub različnim nacionalnim kontekstom ni kaj dosti razlikoval (Zaviršek, 2005, str. 7).

Šola za socialno delo v Ljubljani in oddelki za socialno delo v drugih štirih mestih v Jugoslaviji so nastali v času, ko so te oddelke v drugih vzhodnih državah zapirali. V prvem letu se je na program vpisalo 27 študentov in študentk. Izobrazba ni bila pogoj za vpis, saj so se na šolo lahko vpisali tudi tisti brez izobrazbe, a vendar z izkušnjami na področju socialnega varstva (Zaviršek, 2005, str. 31–32).

Predmetnik v tistem času je bil bistveno drugačen, kot je današnji. Pavla Rapoša Tajnšek je raziskala začetek izobraževanja za socialno delo v Sloveniji. S svojo raziskavo je predstavila predmetnik, ki je veljal v študijskem letu 1955/1956. Predmeti so bili razdeljeni v 5 skupin (1. družbena in politična ureditev FLRJ, 2. zdravstvo in socialno varstvo, 3. psihologija, 4. nemški in angleški jezik in 5. predvojaška vzgoja) (Rapoša Tajnšek, 2005, str. 135–136).

Prvi pomembni mejnik v času obstoja šole za socialno delo se je zgodil leta 1975, ko se je višja šola za socialne delavce vključila v univerzo. Leta 1992 je bila oblikovana visoka šola z visokošolskim programom, začeli pa so izvajati tudi magistrske programe. Leta 2001 se je začel izvajati specialistični študij. Fakulteta z univerzitetnim študijskim programom smo postali leta 2003, v naslednjem letu pa se je začelo izvajanje doktorskega študija (Flaker, 2005, str. 76). Še en prav tako pomemben vidik se je zgodil leta 2009, ko je fakulteta prešla na bolonjski sistem, kar je pomenilo začetek novega obdobja izobraževanja na področju socialnega dela.

Na spletni strani Fakultete za socialno delo lahko vidimo, kaj sta njeni temeljni nalogi. »To sta izobraževanje in raziskovanje. V okviru dodiplomskega, podiplomskega študija in dopolnilnega (vseživljenjskega) izobraževanja izobražuje in usposablja študente in študentke za izvajanje strokovnih nalog in storitev na področju socialnega varstva in drugih področjih, kjer so potrebna ali koristna znanja in spretnosti socialnega dela. Kot raziskovalna ustanova pospešuje razvoj stroke in znanosti socialnega dela, izvaja temeljne in aplikativne raziskave in razvojne projekte, objavlja raziskovalne ugotovitve ter jih prenaša v prakso in ustrezne politike« (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Glede na sistematizacijo delovnih mest v javnih zavodih na področju socialnega varstva bom v nadaljevanju predstavila temeljne cilje in splošne kompetence študentov socialnega

dela po uspešno končani drugi stopnji študija. Študentje na drugi stopnji lahko izbirajo med petimi različnimi moduli, in sicer med dolgotrajno oskrbo starih ljudi, psihosocialno podporo in pomočjo, skupnostno oskrbo, socialno pravičnostjo in radikalne perspektive v socialnem delu ter socialno delo v vzgoji in izobraževanju.

Na spletni strani Fakultete za socialno delo (2019) lahko najemo predstavitveni zbornik 2. stopnje študijskega programa socialnega dela, v katerem so zapisana pridobljena specifična znanja s področja posameznega modula, kar v nadaljevanju tudi povzemam. Študentje modula **skupnostne oskrbe** naj bi po zaključku študija poznali in pridobili znanja o socialnopolitični dimenziji duševnega zdravja v skupnosti ter zakonodajo na tem področju. Poznali naj bi delovanje institucij duševnega zdravja, proces etiketiranja, sposobnost organiziranja podpore v skupnosti po odpustu iz institucije, koncepte in metode individualnega načrtovanja, sposobnost izdelave individualnega načrta. Obvladali naj bi spretnosti zagovorniške prakse. Znali naj bi oceniti tveganje in hkrati naj bi imeli spretnosti za sistematično in poglobljeno analizo tvegane situacije. Prav tako naj bi se znali povezovati z ostalimi strokovnjaki in kritično analizirati že obstoječe prakse pri ravnanju z zgodbami uporabnika. Sposobni so opisati situacijo, izpeljati in zapisati pogovor ter voditi dokumentacijo po načelih dobre prakse. Poznali naj bi procese in mehanizme dogajanja v skupini ter načine in dinamike preventive. Znali naj bi evalvirati službe in storitve glede na antidiskriminacijska načela, narediti akcijski načrt na podlagi evalvacije in vpeljati občutljivejšo prakso.

Študentje modula **socialno delo s starimi ljudmi** naj bi po zaključku študija poznali in pridobili znanje za raziskovanje položaja in vloge starih ljudi v družbi, znanje o predsodkih do starih ljudi in diskriminaciji starih ljudi v sodobni družbi. Imeli naj bi znanje o pomenu in vlogi socialnega dela v institucijah za stare ljudi. Usvojili naj bi uporabo raziskovanja kot metode socialnega dela, ki omogoča oblikovanje inovativnih oblik dela na področju socialnega dela s starimi ljudmi. Imeli naj bi znanja o delu z osebami z demenco, vključno z razvijanjem novih, sodobnih pristopov v skrbi za osebe z demenco v skupnosti in v domovih za stare. Pridobili naj bi znanje za zmanjševanje vpliva domov kot totalnih institucij na življenje stanovalcev domov za stare. Poznali naj bi tveganja, ki jih prinaša starost in staranje v sodobni družbi, in pridobili sposobnost soustvarjanja izvirnega delovnega projekta pomoči staremu človeku, sposobnost za soustvarjanje pogovora ter upoštevanje

edinstvenosti vsakega posameznika. Pridobili naj bi tudi znanje o procesih povezovanja, vključevanja in izključevanja starih ljudi v skupnosti ter poznali zakonodajo na področju starih ljudi (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Študentje modula **psihosocialna podpora in pomoč** naj bi po zaključku študija poznali in pridobili znanja o uporabi jezika socialnega dela, sposobnost soustvarjanja izvirnih delovnih projektov pomoči v dialogu z uporabniki in drugimi na področju socialnega dela z družino. Imeli naj bi znanja na področju socialnega dela z družino ter znanja drugih sorodnih disciplin, kot so psihološka in sociološka znanja o družini, in jih hkrati uspešno znali integrirati na področje socialnega dela. Imeli naj bi znanje o zapisovanju socialnega dela z družino, pridobili pa naj bi tudi sposobnost raziskovanja in refleksije osebne vpletenosti v postopke socialnega dela z družino ter sposobnost udeležati stališče in etiko udeležnosti v izvirnih delovnih projektih podpore in pomoči v socialnem delu z družino. Pomembna je tudi pridobljena sposobnost strokovne refleksije lastne prakse. Pridobili naj bi poglobljena znanja in spretnosti za uporabo strokovnih narativnih metod in postopkov pogovora ter inovacij v narativni praksi socialnega dela. Prav tako pa naj bi pridobili tudi spretnosti, kot so prepoznavanje in obvladovanje lastnih občutkov in sposobnost iskanja pomoči zase v kontekstu socialnega dela (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Študentje modula **socialne pravičnosti in radikalne perspektive v socialnem delu** naj bi poznali in pridobili znanja, kot so razumevanje etičnih načel, dimenzij in dilem v praksi socialnega dela, samorefleksivnost ter ravnanje 's sabo', kar pomeni zmožnost razumevanja in graditve lastnega 'strokovnega jaza', razumevanje relevantnih kategorij, kot so: pravičnost, odgovornost, skrb, pomoč, avtonomija. Sposobni naj bi bili prepoznavanja etičnih dimenzij situacij v socialnem delu ter zmožni le-te reflektirati in ubesediti. Poznali naj bi teorije mejnosti, avtonomije migracij in strategije mobilnosti, mednarodno zaščito in nadzor nad preseljevanjem, balkansko migracijsko pot, integracijo kot človekovo pravico, pravice žensk, katere so pravice otrok migrantov oziroma beguncev brez spremstva odrasle osebe, delo z osebo s travmatično izkušnjo. Poznali naj bi pojme, kot so travma, spol, kultura, transgeneracijska travma, in pridobili kompetence socialnega dela z ljudmi, ki so doživeli travmo. Travme pa so lahko posledica azilnega doma, hendikepa, nasilja, spolne zlorabe. Pridobljena imajo znanja na področju okrevanja in podpore (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Študentje na modulu **socialnega dela v vzgoji in izobraževanju** pa naj bi poznali in pridobili znanja o teoriji socializacije, o dejavniki vzgoje in dejavniki socializacije. Poznali naj bi tudi vzgojne koncepte in vzgojne smotre. Pridobil naj bi znanje o značilnostih slovenskega šolskega sistema, spoznali andragoški cikel, njegove faze ter značilnosti. Imel naj bi znanje o podpori staršem in učencem ter sposobnost predstaviti kontekstualno razumevanje otrokove situacije, kot so na primer revščina, preživete travme, identitetni razvoj. Na osnovi tega vedenja pa bi morali znati načrtovati in razvijati inkluzivne pristope pri sodelovanju z učenci/dijaki in z ostalimi sodelavci. Znati pa bi moral tudi reflektirati svoje delovanje in biti sposobni timskega dela. Študenti naj bi poznali temeljne koncepte in delovne pristope sodobnega participatornega socialnega dela na področju svetovalnega dela v vzgoji in izobraževanju. Poznati pa bi morali tudi dejavnike tveganja v vzgoji in izobraževanju. Pridobili naj bi sposobnost sinteze sodobnih konceptov sodelovanja v delovnem odnosu in izvirnih delovnih projektih. S tem je mišljeno znanje zapisovanja, pogovarjanja, pogajanja, organiziranja podpore in pomoči, ki bi ga pridobili z neposredno prakso svetovalnega in pedagoško andragoškega dela v vzgoji in izobraževanju. Pridobil pa naj bi tudi zmožnost etičnega ravnanja v svetovalnih interakcijah na področju vzgoje in izobraževanja. Znali naj bi tudi krepiti moč uporabnika (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Iz zapisane predstavitev pridobljenih znanj posameznega modula iz učnega načrta lahko vidimo specifično nekoliko različno znanje glede na izbran modul študija, koliko pa izbira modula vpliva na delo pripravnika, pa bom več zapisala v nadaljevanju.

1.3. Povezava teorije in prakse v socialnem delu

Študentje se po zaključku študija na fakulteti srečajo z izzivom iskanja pripravništva, to pa je tudi obdobje, v katerem imajo prvič možnost preizkusiti in uporabiti naučeno teorijo, ki so jo pridobili med študijem tudi v praksi, brez podpore mentorjev in profesorjev na fakulteti. Da je teorija eno in praksa drugo, v družbi slišimo velikokrat. Tudi sama že v svojem najožjem družinskem krogu velikokrat naletim na kakšno podobno opazko. Zato se mi zdi še toliko bolj pomembno, da ravno me, socialne delavke znamo opisati svoje delo, da znamo uporabiti teorijo v praksi in da le-ta ne ostane nereflektirana. Vprašanje povezave teorije s prakso pa ni novo, ampak se pojavlja že dalj časa in presega okvire stroke in znanosti socialnega dela. In ravno uporaba teoretskih znanj v praksi je tisto, kar ločuje dobro in slabo prakso socialnega dela, je prepričana tudi Mešl (2010, str. 1).

Mešl (2009, str. 292) pravi, da nam teorija pojasni in pomaga pri napovedovanju pojavov. Z njeno pomočjo prepoznavamo vzorce, odnose in pomembne spremenljivke, kar se izkaže kot pozitivno pri vnašanju reda v kompleksnost sodobne prakse. Z njo prenašamo znanje iz ene situacije na drugo, pomaga nam pri spoznavanju podobnosti in razlik svojih lastnih izkušenj. Temeljna teoretična struktura nam tako omogoči, da znamo opisati in pojasniti svoje delovanje drugim ter da so naše spretnosti in znanje preverljivi. Teorija nam omogoči, da se izognemo zdravorazumskemu odločanju in brezciljnemu potovanju z uporabnikom, ki se pojavi, ko ne vemo, kaj delamo.

Kot sem že prej omenila, je uporaba teoretičnih znanj v praksi ločnica med dobrim in slabim socialnim delom, kar pravi tudi Mešl (2010, str. 1), in sicer meni, da se še vedno prepogosto dogaja, da je uporaba teoretičnih znanj v praksi socialnega dela le delna, poleg tega ostaja nereflektirana in dopolnjena z zdravorazumskimi razlagami in ukrepi. Tudi Kodele in Mešl (2015, str. 190) poročata, da še vedno med bolj aktualnimi vprašanji ostaja razvidnost uporabe teoretskega znanja v praksi. O tem pričajo tudi izkušnje študentov ter študentk Fakultete za socialno delo po opravljeni praksi, ko se vračajo s sporočilom, da je praksa nekaj čisto drugega, kot nas učijo na fakulteti. Raziskave v Sloveniji so pokazale, da socialne delavke v praksi ne uporabljajo dovolj eksplicitno teoretičnih znanj. Zelo hitro se namreč lahko zgodi, da je uporaba konceptov, smernic, strategij le delna, nereflektirana in dopolnjena z nestrokovnimi prijemi, ki so najpogosteje zdravorazumski. Vse skupaj pa lahko daje vtis nejasnih meja med stroko socialnega dela in raznimi neformalnimi oblikami psihosocialne pomoči (Čačinovič Vogrinčič in Šugman Bohinc, 2000, str. 175).

Strinjam se s Karen Healy (2005, str. 94), ki meni, da je ravno zaradi odgovornosti uporabnikov in delodajalcev (na področju socialnega varstva) in tudi zaradi same izboljšave kakovosti socialnovarstvenih storitev pomembno, da socialne delavke razvijejo sposobnost prepoznavanja uporabe konkretnih teoretskih konceptov pri njihovem praktičnem delu. Ravno ta sposobnost zaposlenih socialnih delavk je namreč temeljnega pomena za zagotavljanje kakovosti storitev, ki so na voljo uporabniku. Še en razlog za poznavanje teoretičnih pristopov predstavlja naša deljena odgovornost za nadaljnji razvoj teh osnov. Tako kot ostale stroke tudi stroka socialnega dela potrebuje formalna teoretična izhodišča za praktično delo, saj bi brez teh bile socialne delavke primorane socialno delo z vsakim novim uporabnikom razvijati znova.

Da se lahko veda razvija in obstoji, je nujno potrebna teorija. Za vedo, ki se ukvarja s pomočjo ljudem, ni dovolj zgolj teorija kot taka, ampak je potrebna tudi teorija za strokovno ravnanje v praksi. Ob teorijah, ki skušajo poiskati odgovore na »kaj«, je tu v središču tudi raziskovanje in oblikovanje teorij, ki govorijo o tem, »kako« ravnati. Socialno delo sodi v to skupino, kjer ni dovolj zgolj temeljno teoretično izhodišče, ampak potrebuje tudi teorijo ravnanja. Je dejavna znanost, ki poleg pomembnih odgovorov na vprašanje, kaj moramo vedeti za uspešno podporo in spreminjanje vzorcev pri reševanju kompleksnih težav ljudi na vseh ravneh, potrebuje tudi enakovredne odgovore na vprašanje, kako ravnati (Čačinovič Vogrinčič, 2015, str. 181–182).

Teoretska znanja, ki jih ne uporabimo v praksi, so neuporabna. Velja pa tudi obratno, praksa, ki je ne podkrepimo s teorijo, je slaba. Payne (v Mešl, 2008, str. 12) meni, da mora vsaka uspešna teorija ponuditi tudi model, ki eksplicitno usmerja ravnanje. Ravno tega dejstva pa se je zavedala tudi Gabi Čačinovič Vogrinčič že na začetku svojega poučevanja, takrat še na Višji šoli za socialne delavce, ki pravi, da je že leta 1967/1968 razumela, da mora ob tem, ko študentom poda vsebino, jih hkrati naučiti tudi, kako z njo ravnati.

Razvoj teorije ravnanja po mnenju Čačinovič Vogrinčič še vedno ostaja pomembna naloga znanosti socialnega dela. Ključni koncept nastajajoče teorije ravnanja pa povzema z besedo soustvarjanje. S tem misli tako na soustvarjanje procesov pomoči in podpore ljudem kot na soustvarjanje znanja v praksi in za prakso, kjer sodelujejo socialni delavci raziskovalci, socialni delavci praktiki ter uporabniki (Čačinovič Vogrinčič, 2015, str. 179–182).

Teorija ravnanja naj bi se razvila v odnosu z ljudmi, v naši praksi, na terenu in bila tako odsev konkretnih življenjskih situacij ljudi, ob tem pa tudi teorija vpliva na samo prakso, kontekst. O tem piše tudi Healy (2005, str. 94), ki pravi, da konflikt med prakso in teorijo ne obstaja več v tistem trenutku, ko spoznamo, da socialni delavci uporabljamo teorijo in tudi ustvarjamo teorijo v sami praksi (Mešl, 2008, str. 54–59).

Integracija teorije v prakso ni vedno lahek proces, ni nujno, da bomo naučeno teorijo v času študija uspešno integrirali v prakso. Glede tega se strinjam s Kodele in Mešl (2015, str. 194–203), ki prav tako pravita, da šele z ubesedenjem lahko koncepte zares podelimo z uporabniki, s tem omogočimo soustvarjanje v procesih podpore in pomoči in tudi ustvarjanje novih znanj na podlagi konkretnih praktičnih izkušenj. Samo poimenovanje

ravnanja pa ni nekaj preprostega, saj predpostavlja našo zmožnost integriranja različnih teoretskih znanj s prakso, kar pa je lahko brez intenzivnega praktičnega učenja s strokovno podporo mentorjev izredno zahtevna naloga.

Kodele in Mešl (2015, str. 191) menita, da kompetentni socialni delavci pogosto vedo več o opravljanju kakovostne prakse socialnega dela, kot pa lahko o svojem delu povedo. Premik naprej so besede in znanje, s katerim poimenujemo svoje delo, da uporabnikom ubesedimo, kaj počnemo, kam nameravamo stopiti, da lahko skupaj z njimi preverimo, raziskujemo možne korake. S tem načinom dela uporabniku zagotovimo soudeležnost v procesu dela, ki vodi k dobrim razpletom. In dobri so ravno zato, ker so ti razpleti ustvarjeni skupaj z ljudmi za njih. In ravno zaradi obstoja besed, s katerimi lahko jasno opišemo način produkcije novega znanja kakor tudi odnose med udeleženi v procesu izvirnega delovnega projekta pomoči, je tudi Čačinovič Vogrinčič (2015, str. 179–182) prepričana, da ni nobenega razloga za razkorak med prakso in teorijo. Cilj je soustvarjanje želenih izidov v delovnem odnosu, ki poveže ljudi, ki so strokovnjaki na podlagi lastnih izkušenj, ter strokovnjake, ki so v vlogi spoštljivega in odgovornega zaveznika v procesu skupnega popotovanja. Odnos temelji na virih moči vseh udeleženi v procesu produkcije novega znanja.

Na podlagi pridobljenih izkušenj menim, da sta teorija in praksa med sabo zelo povezani, saj je delo socialnega delavca oteženo tako brez uporabe enega kot brez uporabe drugega. Za dobro delo v praksi je pomembno poznavanje teoretskih konceptov, hkrati pa je pomembno ob razvijanju le-teh izhajati iz praktičnih izkušenj.

1.4. Primer dobre prakse – Projekt FSD

V nadaljevanju opisujem primer dobre prakse integracije teorije in prakse. Mislim, da je teorija temeljna podlaga za naše delo, saj nam daje neke vrste okvir, znotraj katerega lahko delamo. Predstavlja nam izhodišče za delo, ob tem izhodišču pa je pomembno tudi znati prisluhniti uporabniku, mu omogočiti skupno raziskovanje življenjskega sveta, upoštevati njegove želje in potrebe ter se v delovnem odnosu odzivati tukaj in sedaj.

V študijskem letu 2017/2018 sem se odločila za opravljanje prakse na nekoliko drugačen način. K moji odločitvi za opravljanje prakse na ta način je pripomogla »tiktakajoča ura« v ozadju, saj sem imela občutek, da se na dodiplomski stopnji še nisem mogla vživeti in

izkazati v vlogi socialne delavke. Želela sem si pridobiti novo izkušnjo v varnem okolju, saj sem vedela, da bom skozi ves čas opravljanja prakse imela na voljo strokovno podporo in mentorstvo.

Projekt FSD se izvaja v sodelovanju Fakultete za socialno delo z Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje. V okviru projekta je nekaj študentov sodelovalo v izvirnih delovnih projektih pomoči z družinami s številnimi izzivi. Na tem mestu sem mi ga zdi pomembno vplesti v magistrsko delo, saj je bil zame resnično integracija teoretskega znanja in praktičnega delovanja. Imela pa sem tudi priložnost reflektirati svojo izkušnjo sodelovanja. Projekt predstavljam kot primer dobre prakse in opišem, kateri so bili tisti dejavniki, ki so mi omogočili uporabo ter integracijo teoretskega znanja zunaj prostorov Fakultete za socialno delo.

Namen projekta je bil vzpostaviti kontekst praktičnega učenja, ki bi študentom omogočil osebni ter strokovni razvoj, da bi skozi pridobljene praktične izkušnje lahko razvili kompetence za reflektivno uporabo znanja v praksi. Ravno praktično učenje je eden izmed najpomembnejših načinov, kako bodoče socialne delavke podpreti pri integraciji teoretskega znanja ter jim pomagati pri poimenovanju njihovega ravnanja (Kodele in Mešl, 2015, str. 195).

Vesela in hvaležna sem, da sem imela možnost opravljati prakso v takšni obliki. Veseli me, da je projekt takšen, kot je, da tudi nam študentom omogoči, da pridobimo novo osebno izkušnjo v sodelovanju z uporabniškim sistemom. Do takrat nisem imela priložnosti samostojnega opravljanja prakse in vodenja izvirnega delovnega projekta pomoči. Takšen način sodelovanja pa je bil nov tudi za družino, med srečanji se je v družini zgodilo veliko sprememb in te spremembe so bile resnično pozitivne, predvsem v smeri izboljšanja kakovosti življenja družine. Zame pomembni so bili tudi zapisi srečanj, ki sem jih redno zapisovala. Z njihovo pomočjo sem se med srečanji izpopolnjevala v zapisovanju, v jeziku socialnega dela. Pomembno mi je bilo tudi to, da sem reflektirala opravljeno delo, saj sem velikokrat šele po zapisu videla, da imam znanje, na katerega se lahko oprem, vendar mi manjka vaj in izkušenj, kako to znanje uporabiti z uporabniki v danem trenutku »tukaj in sedaj«. Prav tako so zapisi naredili razviden proces podpore in pomoči, kako smo iz srečanja v srečanje napredovali in nadgrajevali naš odnos. Pomembna mi je bila sama izkušnja dela z družino, to mi je predstavljalo tudi izziv, saj sem do takrat večinoma delala le s

posameznikom. V procesu mi je uspelo integrirati teoretska znanja v praktično delovanje. Potrdilo se je tudi to, da je delo z družinami s številnimi izzivi zahtevno in predvsem dolgotrajno. Ni dovolj, da socialna delavka skupaj z družino samo začrta načrt želenih sprememb, ampak mora biti aktivno udeležena v procesu doseganja želenih izidov. Kar mi je pomagalo pri vzpostavitvi osebnega odnosa z družino, je prav gotovo to, da sem družino obiskovala na njihovem domu. O pozitivnih izidih sodelovanja z družino na domu pišeta tudi Kodele in Mešl (2016b, str. 62). Po njunem mnenju ravno sodelovanje z družino na domu omogoča lažje razumevanje številnih izzivov, s katerimi se družinski člani vsakodnevno srečujejo. Družinski procesi postanejo bolj razvidni in lahko pride do interakcij med družinskimi člani, kar je v pisarni socialne delavke veliko težje doseči. Socialna delavka skupaj z uporabniškim sistemom raziskuje želene spremembe in hkrati krepi odpornost družine. Skozi celoten proces dela pa se družinski člani v poznanem okolju počutijo varne.

Zavedam se, da je uporaba socialnodelovnega znanja zahteva, zato sem bila vesela, da smo skupaj z ostalimi študenti imeli organizirano podporo na fakulteti. Podpora mentoric na FSD in drugih študentov je omogočila refleksijo opravljenega dela in načrtovanja naslednjih možnih korakov. Na srečanjih sem lahko preverila, na katero znanje sem se oprla v konkretnih praktičnih situacijah, kje se mi je zataknilo in zakaj, kaj bi lahko naredila drugače, kaj sem naredila narobe, kaj sem naredila dobro ter predloge, kaj lahko naredim na prihodnjih srečanjih.

Bistvena je bila tudi podpora na fakulteti, ki smo je bili študentje deležni s strani mentoric. Ta redna intervizijska srečanja so pomenila prostor, kjer sem lahko spregovorila o težavah, ki so se mi pojavljale pri delu z družino. S pomočjo mentoric ter ostalih študentov smo naredili situacijo bolj razvidno ter razmišljali o naslednjih možnih korakih. Celotno proces pomoči ter sodelovanje z družino je dragocena izkušnja, s pomočjo katere sem integrirala znanje, pridobljeno med študijem socialnega dela.

Krožni proces teoretskega znanja, praktične izkušnje ter refleksije so pomembni, saj po mojem mnenju vključujejo temelj – refleksijo, le z njo pa lahko delamo dobro socialno delo. In je tudi odgovor, kako zmanjšati razkorak med teorijo in prakso.

Uporabo stroke socialnega dela v različnih institucionalnih okvirjih sem v svojem magistrskem delu raziskovala skozi koncepte soustvarjanja v delovnem odnosu in skozi

koncept izvirnega delovnega projekta pomoči, ki so bili razviti za prakso socialnega dela in predstavljajo nepogrešljivo orodje socialnih delavk.

1.5. Koncept delovnega odnosa

Za teorijo in prakso socialnega dela v Sloveniji sta bila razvita koncept delovnega odnosa in izvirni delovni projekt pomoči. Nastala sta iz prakse in za prakso v procesih reflektivnega raziskovanja (Čačinovič Vogrinčič, 2015, str. 184). Koncept delovnega odnosa je koncept, ki se v zadnjih letih vedno bolj uporablja, enako velja tudi za koncept izvirnega delovnega projekta pomoči. Koncepta predstavljata osnovo socialnega dela v okvirih fakultete, prav tako bi morali vsi študentje ta dva koncepta, in to ne glede na modul študija, usvojiti v času šolanja. V času študija teoretično podkrepimo znanje o konceptih, hkrati pa ju preizkušamo tudi na vajah. Mislim, da je njun prispevek v socialnem delu velik, strokovnjaku omogočita približevanje uporabniku in skupno soustvarjanje želenih izidov. Koncept delovnega odnosa lahko razumemo kot oporo za socialno delo in vabilo k sodelovanju.

Čačinovič Vogrinčič (2007, str. 18) opredeli koncept delovnega odnosa z elementi:

- dogovor o sodelovanju,
- instrumentalna definicija problema (Lüssi, 1990) in soustvarjanje rešitev,
- osebno vodenje (Bouwkamp, de Vries, 1995).

Te koncepte pa avtorica dopolni s še štirimi sodobnimi postmodernimi koncepti v socialnem delu, ki so prav tako bistveni za vzdrževanje in ohranjanje delovnega odnosa v praksi. Ti so:

- perspektiva moči (Saleebey, 1997),
- etika udeležnosti (Hoffman, 1994),
- ravnanje s sedanostjo (Andersen, 1994),
- znanje za ravnanje (Rosenfeld, 1993).

V okviru doktorske disertacije je Nina Mešl (2007) raziskala uporabo in uporabnost teoretičnih spoznanj o socialnem delu z družino, in sicer kako socialne delavke v praksi uporabljajo implicitne teorije ravnanja, kamor sodi tudi koncept delovnega odnosa. Rezultati raziskave so pokazali, da socialne delavke poznajo koncept delovnega odnosa in ga v praksi tudi vedno bolj uporabljajo. Čeprav so vključene socialne delavke v raziskavo opredelile koncept delovnega odnosa kot temeljno prevzeto teorijo, na katero se opirajo

pri svojem delu, je analiza procesov njihovega dela pokazala, da uporaba delovnega odnosa še vedno ni dovolj dosledna in eksplicitna. Izkazalo se je, da so socialne delavke, vključene v raziskavo, najpogosteje nedosledno uporabljale naslednje elemente delovnega odnosa: dogovor o sodelovanju, perspektivo moči ter znanje za ravnanje (Mešl, 2007, str. 418).

Mešl (2007, str. 418) navaja, da nedoslednost uporabe dogovora o sodelovanju razume kot nedoslednost uporabe koncepta delovnega odnosa v samem temelju, saj je ravno dogovor o sodelovanju element, ki pomeni prvi korak v procesu podpore in pomoči, ki omogoči vzpostavljanje delovnega odnosa. Je pristanek na sodelovanje tu in zdaj ter je dogovor o tem, kako bomo delali.

Tudi uporaba elementa perspektive moči ni dovolj dosledna. Raziskava je pokazala, da so socialne delavke le v 32 % primerov uporabile perspektivo moči, ki v sodobnem socialnem delu velja za temeljno strokovno držo. Element perspektive moči pomeni, da lahko uporabniku dodamo moč, s tem da mu najprej omogočimo izkušnjo, da je sam kompetenten za svoje življenje in mu omogočimo izkušnjo spoštovanja in dostojanstva (Mešl, 2007, str. 419).

Presenečena sem nad rezultati, ki so pokazali, da je Mešl (2007, str. 419) kar v 60 % primerov ocenila, da socialne delavke niso pri svojem delu uporabljale elementa znanje za ravnanje. V socialnem delu imamo namreč znanje, ki ga lahko podelimo z uporabniki, in odločitev za tako ravnanje je nujna strokovna odločitev vsake socialne delavke.

Element, ki je v raziskavi izstopal v smislu najbolj dosledne uporabe, je osebno vodenje. Ta element govori o aktivnem in strokovnem ravnanju socialne delavke, ki skupaj z uporabnikom v zavzeti komunikaciji raziskuje njegovo življenjsko zgodbo in hkrati že vodi k postopnemu oblikovanju zaželenih rešitev. V odnosu z uporabnikom se odziva osebno (Mešl, 2007, str. 420).

Glede na leto izvedbe raziskave bi bilo zanimivo raziskavo ponoviti, da vidimo, koliko so socialne delavke napredovale glede dosledne uporabe koncepta delovnega odnosa in njegovih pripadajočih elementov, če sploh so. Želela bi si, da bi bili rezultati raziskave boljši, da bi pokazali dosledno uporabo koncepta, vendar glede na trenutno stanje na področju socialnega varstva tega po mojem mnenju ni mogoče pričakovati.

1.6. Institucionalni kontekst

V tem poglavju predstavljam, kako institucionalni kontekst vpliva na opravljanje dela socialne delavke v praksi. Uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov pa je odvisna tudi od vsake posamezne socialne delavke in njene sposobnosti uporabe teorije v praksi. Institucionalni kontekst se v bistvu nanaša na politiko, zakonodajo ter sprejete prakse, ki definirajo institucije, v katerih so zaposlene socialne delavke. Tudi pripravnikom socialnega dela se opravljanje pripravništva omogoča v različnih institucijah na področju socialnega varstva. V empiričnem delu naloge je prikazano, kako posamezna institucija omogoča uporabo teorije v praksi, s tem mislim predvsem na način omogočanja uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov.

Healy (2005, str. 90–100) meni, da institucionalni kontekst v veliki meri vpliva na prakso socialnega dela, saj le-ta postavlja okvir za opravljanje nalog ter formalne naloge zaposlenega socialnega delavca. Samo socialno delo razume kot globoko kontekstualno dejavnost, v kateri se področje prakse medsebojno razlikuje glede na kontekst prakse (na primer: socialno delo v zdravstvenih institucijah, centrih za socialno delo ter nevladnih organizacijah). Ob tem pa opozori, da se je treba o vprašanju teorije za prakso ter o kontekstu prakse socialnega dela ločeno pogovarjati, kar pripelje do nerazumevanja med praktiki in teoretiki.

Težave se pojavijo, ko skušajo socialne delavke svoje praktične izkušnje uskladiti s teorijami socialnega dela. Na ta način razumejo teorijo kot nekaj, kar je ustvarjeno na fakulteti in ima malo uporabnosti za vsakodnevno prakso. Strinjam se s Healy (2005), ki pravi, da je teorija zgolj okvir, ki pomaga socialnim delavkam ubesediti in izboljšati njihovo delo v praksi.

Socialni delavci delujemo na različnih področjih, delujemo tako v javnem kot zasebnem sektorju. Delujemo na primarnih (center za socialno delo), sekundarnih (osnovne ter srednje šole) in na partnerskih področjih (domovi za stare) socialnega dela (Milošević Arnold in Poštrak, 2003). Od področja delovanja je odvisno, katere metode bodo socialni delavci pri svojem delu uporabili. Flaker (2003, str. 20–21) prav tako meni, da je od posamezne institucije odvisno, kakšne naloge in vloge bo zavzela socialna delavka. Odvisno od položaja se bo od socialne delavke v nekaterih primerih pričakovala bolj pokroviteljska vloga, v drugih bolj zagovorniška, spet v tretjih pa se bo bolj pričakovalo svetovanje, kot je na primer v konfliktih. Lahko pa bodo zavzele vlogo, v kateri bodo uporabnikom priskrbele

sredstva, kot so stanovanje, služba, uveljavljanje pravice iz javnih sredstev. Socialno delo ni stroka, ki bi imela vnaprej točno določene metode dela, temveč jih prilagaja situaciji in jih glede na situacijo vedno znova vzpostavlja.

Kot sem sama na začetku predstavila različne module študija na fakulteti za socialno delo, sedaj tudi Flaker (2003, str. 21) v svojih delih poudarja, da uporabo metod socialnega dela določajo tudi različne skupine uporabnikov socialnega dela, in sicer otroci, mladi, zaposleni, starejši ljudje, vključene pa so tudi ranljive skupine uporabnikov, kot so na primer brezdomci, povratniki iz zaporov, ljudje z motnjo v duševnem razvoju, ljudje z gibalno okvaro, alkoholiki in vsi ostali.

Healy (2005) je razvila dinamični model socialnega dela. Ta poudari štiri komponente, ki so vseskozi prisotne v procesu konstruiranja prakse socialnega dela, in sicer so to: institucionalni kontekst prakse, formalna strokovna baza socialnega dela, naše razumevanje pomena prakse (opis vlog značilnosti uporabnika in socialnega delavca) ter okvir za prakso (razvita teorija strokovne prakse, spretnosti).

Zavedam se, da institucionalni kontekst pomembno vpliva na prakso socialnega dela. Velika odgovornost je na socialni delavki, ali bo uporabljala sodobne koncepte socialnega dela ali ne. Prav tako pa je uporaba konceptov odvisna od sposobnosti in spretnosti, ki jih je socialna delavka razvila med študijem. Mešl in Kodele (2016, str. 113–114) navajata, da socialne delavke razmišljajo o možnostih, kako jim same organizacije, kjer so zaposlene, omogočajo, da bi z ljudmi sodelovale na sodoben socialno-delovni način. Vemo, da gre v socialnem delu pravzaprav za pomoč ljudem pri reševanju problemov v njihovem vsakdanjem okolju. V okolju, kjer ljudje živijo. Že to dejstvo je samo po sebi zelo kompleksno, katerega kompleksnost povečajo tudi različni institucionalni okvirji, znotraj katerih socialne delavke opravljajo svoje delo. Avtorici pozivata k spremembi, od naravnosti od »česa ni in kaj bi moralo biti« k temu, »kaj je in kaj bi lahko bilo«. V to iskanje morajo biti povabljeni vsi udeleženci, s tem mislim na fakulteto za socialno delo kot tudi na ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da prispevajo vsak svoj delež. Prispeva pa lahko tudi vsaka zaposlena socialna delavka s tem, da spoštljivo ravna z razvitim znanjem in s spretno uporabo v praksi kot tudi z dosledno uporabo jezika socialnega dela. S tem puščajo odprt prostor za aktivno sodelovanje pri razvijanju novega znanja, pomembno vlogo odigra tudi aktivno opozarjanje na sistemske pogoje, ki velikokrat

ustvarjajo okoliščine, v katerih je težko ravnati v skladu s sodobno doktrino socialnega dela. Vendar tudi spremembe institucionalnega konteksta lahko dosežemo, če ga poznamo in razumemo. Hkrati pa poudarita, da je treba zavriniti institucionalni okvir, ki zaposlenim ne omogoča, da bi lahko opravljali kompetentno socialno delo.

Mešl (2018, str. 363–364) govori pomembnosti znanja in ustreznem institucionalnem kontekstu, ki uporabo znanja tudi omogoči. Z uporabniki je treba vzpostaviti delovni odnos, v katerem se vzpostavi zaupanje, k vzpostavitvi zaupanja pa pripomore delo v skupnosti oziroma delo z družino na njenem domu, saj nam to omogoča boljše možnosti procesa soustvarjanja kot pa tog institucionalni kontekst. Prav tako je potrebno dolgoročno sodelovanje, da družine ne prejmejo samo navodil, kaj je treba narediti, ampak da socialne delavke skupaj z njimi raziskujejo in iščejo možnosti za doseg njihovih ciljev, ter da so na poti do njih podprti. Težave se pojavljajo, saj socialne delavke nimajo dovolj časa, da bi se neposredno posvetile socialnemu delu. Mešl (2018, str. 363) opozarja, da potrebujemo takšen institucionalni kontekst, ki bo zagotovil možnosti za izvajanje sodobne doktrine socialnega dela.

1.7. Področja zaposlovanja socialnih delavcev in socialnih delavk

V magistrskem delu se v raziskovalnem delu osredotočam predvsem na tri različne institucionalne okvire zaposlitve socialne delavke, predvsem zaradi tega, ker ravno na teh področjih najpogosteje zaposlujejo pripravnike socialnega dela. Tako v nadaljevanju podrobneje predstavim delo socialne delavke v zdravstvu, natančneje v psihiatrični bolnišnici, delo socialne delavke na centru za socialno delo ter delo socialne delavke v domu za stare. V empiričnem delu pa lahko nato vidimo, katere od nalog opravljajo pripravnice socialnega dela in so pri opravljanju le-teh samostojne ter na drugi strani, katerih nalog ne omenjajo, kot del svojih delovnih nalog.

V času študija se študentje socialnega dela odločamo, kateri modul študija bomo izbrali, v okviru te izbire pa se nam pojavlja tudi vprašanje, na katerem področju socialnega dela želimo delati v prihodnosti. Ko se kasneje srečamo z iskanjem pripravništva, pa nekoliko pozabimo na svoje želje, saj je prioriteta dobiti pripravništvo. Kot uvod v to poglavje si želim izpostaviti to, da se delovne naloge v času pripravništva v raznolikosti institucionalnih kontekstov precej razlikujejo, a vendar lahko najdemo tudi naloge, ki se pojavljajo v vseh institucionalnih kontekstih.

Socialni delavec pri svojem delu zavzema več vlog in ima več funkcij v življenju uporabnika. Te vloge pa se nekoliko razlikujejo tudi glede na področje, na katerem socialni delavec dela. Milošević Arnold (2000, str. 253) navaja, da je temeljno poslanstvo socialnega delavca na treh področjih. Prvo področje je pomoč ljudem za učinkovitejše reševanje problemov in odgovorno soočenje z različnimi življenjskimi situacijami, sledi pomoč pri iskanju ustreznih oblik pomoči in storitev (virov), kar lahko socialne delavke zagotavljajo, saj delujejo v različnih sistemih, kot so socialne službe, lokalne in druge, državni organi. Socialni delavec pa ima pomembno vlogo tudi na področju povezovanja ljudi s sistemi, da bi si ti lahko zagotovili dostop do razpoložljivih virov in različnih življenjskih priložnosti. Ne glede na področje dela imajo socialne delavke ključno vlogo pri tem, da omogočijo ljudem dostop do različnih oblik pomoči, storitev in dajatev, ki jih potrebujejo. Ni dovolj, da socialni delavec pozna samo področje, na katerem deluje, ampak mora poznati tudi bistvene značilnosti drugih področij.

Različna področja socialnega dela se srečujejo z različnimi izzivi. Ko uporabnik išče pomoč, se mora obrniti na ustrezno institucijo, ki je pristojna za reševanje posamezne problemske situacije. Socialne delavke pri svojem delu v skladu s pooblasti institucije, v kateri so zaposlene, uporabljajo specifično terminologijo. Na različnih področjih pa se srečamo s prostovoljnimi uporabniki oziroma uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč (Milošević Arnold in Poštrak, 2003, str. 113). Naloge in vloge socialnih delavk so zelo različne glede na sistem in sektor, kjer so zaposlene. Vloga socialne delavke bo glede na okoliščine včasih bolj pokroviteljstva, spet drugič bo bolj zagovorniška. Prav tako bo od situacije odvisno, kaj bodo uporabniki pričakovali, ali bo šlo za posredovanje v konfliktih ali morda samo svetovanje ali za posredovanje pri pridobitvi sredstev za boljšo kakovost življenja (Flaker, 2003, str. 20).

V moji raziskavi so sodelovale pripravnice in pripravniki, ki so bili zaposleni na centrih za socialno delo, v domovih za starejše ter zaposleni pripravniki v zdravstveni dejavnosti (psihiatrični bolnišnici/zdravstveni dom). S tem namenom podrobneje predstavljam ta področja zaposlovanja ter naloge, ki jih opravljajo. Pomembno pa se mi zdi tudi prikazati, kaj se od bodočega socialnega delavca pričakuje, katere naloge bo moral na različnih področjih opravljati in kako ga je na opravljanje le-teh nalog pripravil študij.

Na področju **zdravstva** (psihiatrične bolnišnice/zdravstveni dom) socialne delavke izvajajo specifične naloge, za delo na tem področju poleg splošnih znanj stroke socialnega dela

potrebujejo tudi specifično znanje in strokovne pristope, ki pripomorejo k celostnemu pristopu zdravstvene obravnave in tako zmanjšujejo ter lajšajo stiske oseb zaradi zdravstvenih težav (Grebenc, 2013, str. 27).

Strinjam se z zapisom Zafošnik (2014, str. 9), ki pravi, da so na področju zdravstva socialne delavke ključne zaposlene, ki pripomorejo k zmanjševanju in preprečevanju tveganja socialne izključenosti po zaključku zdravljenja v bolnišnici. Z različnimi aktivnostmi pripomorejo k izboljšanju zdravja ter vzpostavitvi socialne mreže.

Naloga socialne delavke, zaposlene v bolnišnici, je strokovno socialno delo z ljudmi, ki so se znašli v psihosocialni stiski. Ključno pri delu s človekom je, da človek ohrani, si povrne ter razvije svoje potenciale za aktivno in enakopravno vključevanje v življenje po zaključku hospitalizacije. Z uporabo metod socialnega dela uporabnik skupaj z morebitnimi svojci ter socialno delavko soustvari rešitve v izvornih delovnih projektih pomoči. Socialne delavke nudijo podporo in pomoči pri iskanju pomoči zunaj bolnišnice, ki bi olajšala vrnitev v domače okolje ali preselitev v drugo sprejemljivo obliko institucionalnega varstva. Pomagajo tudi v primeru uresničevanja pravice do socialne varnosti in zagotavljajo dostop do virov, ki so na voljo (Eržen, 2012, str. 20).

Socialno delo v zdravstvu je specifično, saj so ležalne dobe pacientov kratke, kar pomeni, da je tudi sodelovanje s socialno delavko, zaposleno v bolnišnici, kratkotrajno. Pomoč nudi tako pacientu kot svojcem, pomoč v smislu reševanja stisk ter težav, ki so nastale z boleznijo ali pred njo. Vloga socialne delavke je široka, lahko je na primer povezovalka, pobudnica, svetovalka, koordinatorica, zagovornica (Valjavec, 2009, str. 2).

V psihiatrični obravnavi socialna delavka svetuje, zagotavlja podporo, informira, pojasnjuje in skupaj s pacientom načrtuje reševanje obstoječih in aktualnih težav. Velikokrat vodi individualne pogovore tako s pacientom kot tudi z njegovimi svojci, oceni posameznikove socialne potrebe, skupaj s pacientom opredeli problem ter sodeluje pri sestavi individualnega načrta obravnave. Nudi tudi pomoč pri zagotavljanju sredstev za življenje, sodeluje z drugimi institucijami ter nevladnimi organizacijami. Sodeluje na vizitah, kjer je enakovredna članica strokovnega tima. V enem stavku lahko rečemo, da je socialna delavka vmesni člen podpore in povezovanja med institucijo, skupnostjo ter drugimi ključnimi dejavniki okolja (Žajdela, 2012, str. 174).

Socialno delo **v domovih za stare** je razgibano, saj se socialne delavke pri svojem delu srečujejo z reševanjem problemov starih ljudi, pri tem pa naletijo na različne ovire, na starostnikovo ranljivost, na dolgotrajne težave v duševnem zdravju – demenca, na posameznikovo osamljenost, saj veliko ljudi nima obstoječe socialne mreže, lahko so to stari ljudje s posebnimi potrebami, na alkoholizem, nasilje in drugo problematiko (Mali, 2008, str. 59).

Ob sprejemu starega človeka v dom za stare je socialni delavec tisti prvi, s katerim človek vzpostavi stik in ravno zaradi tega igra socialni delavec pomembno vlogo v vseh domovih za stare v Sloveniji. Imajo veliko nalog, ki pa so nujno potrebne, da lahko star človek zaživi kakovostno življenje v domu. Socialne delavke se velikokrat znajdejo v vlogi koordinatorice storitev, velikokrat so posrednice informacij ali celo same sodelujejo z drugimi organizacijami ter institucijami, da zadovoljijo potrebe in želje starega človeka.

Čeprav je vloga socialne delavke v domu zelo pomembna, je v praksi njihova zastopanost skromna, saj normativ znaša 195 stanovalcev na eno socialno delavko. Mali (2008, str. 82) izpostavi tudi drugo plat, pove, da strokovna naloga socialne delavke v domu ni najbolje definirana, saj ne upošteva znanja, ki ga imajo socialne delavke po zaključku študija za neposredno delo z ljudmi. Prepričana je, da so socialne delavke preveč obremenjene z administrativnimi postopki. S tem se strinjam tudi sama, saj sem pripravništvo opravljala v domu. Veliko je dela s samimi vlogami za sprejem ter tudi s programi, ki kažejo na kakovost dela.

Socialna delavka ima v domu predvsem naloge:

- pomoč pri reševanju problemov starega človeka,
- delo s sistemi za zagotovitev potrebnih virov in storitev,
- povezovanje ljudi z ustreznimi sistemi ter podpora pri njihovem delovanju (Milošević Arnold, 2000, str. 253–262).

Mali (2008, str. 89–103) opredeli več nalog socialnega delavca, najprej je naloga seveda ta, da vzpostavi stik že pred sprejemom, pomemben je tudi vzpostavljen stik z njegovimi svojci. Bodočemu stanovalcu in svojcem posreduje čim več informacij o življenju v domu. V času bivanja socialni delavec človeka podpira pri prilagajanju na življenje v domu, vzpostavljanje nove socialne mreže v domu, hkrati pa ohranjanje obstoječe mreže zunaj doma. Posreduje

pri morebitnih konfliktih med stanovalci ali zaposlenimi, spodbuja stanovalce in svojce k sodelovanju pri dejavnostih doma. Ob obhodu pa socialni delavec pripravi odpust stanovalca v domače okolje, v drugo institucijo ali ureja prenehanje bivanja stanovalca v primeru smrti (obveščanje svojcev). Med bivanjem človeka v domu socialni delavec spremlja ter vodi stanovalca v novo bivalno okolje in nov način življenja, skupaj s stanovalcem odkriva individualne potrebe, interese in njegove želje. Socialni delavec v domu ohranja ravnovesje med potrebami starega človeka in zahtevami ustanove. Na samo vlogo socialnega delavca pa močno vplivajo institucionalne značilnosti posameznih domov.

Socialno delo pa je organizirano tudi na **centrih za socialno delo**, ki so strokovne institucije. Ukvarjajo se z razreševanjem in preprečevanjem socialnih stik in problemov posameznikov, družin in drugih ranljivih skupin. Centri so od nekdanji bili in so temeljna institucija, ki z ukrepi in storitvami nudi socialno varnost (Kuzmanič Korva, Perkovič, Kovač, Rapoša Tajnšek in Flaker, 2004, str. 15–50).

Kot lahko spremljamo dogajanje v zadnjem času, so se centri za socialno delo reorganizirali z namenom zmanjšanja birokratskih postopkov, saj so ti po sprejetju Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pristali pod težo administrativnih in upravnih postopkov. Socialne delavke v takšnih okoliščinah nimajo pogojev za delo z ljudmi, kar dejansko je njihovo delo – soustvarjanje, krepitev moči ljudi, vzpostavljanje izvirne delovne projekte pomoči. Na vse to je opozarjala že Gabi Čačinovič Vogrinčič (2007, str. 8), ki je pred leti dejala, da diplomirane socialne delavke delajo administrativna dela, kot so dodeljevanje denarnih pomoči in drugih pravic iz javnih sredstev, s tem pa se je njihovo delo zožilo na papirologijo.

Naloge socialnih delavk so podrobno opisane v Katalogu nalog socialnega dela na centrih za socialno delo. Nekaj od teh bom v nadaljevanju tudi predstavila. Centri za socialno delo opravljajo naloge, ki jih izvajajo kot javna pooblastila. Sem spadajo socialno varstvene storitve, naloge, ki so jim z zakonom poverjene kot javna pooblastila, ter naloge, ki jih nalagajo drugi predpisi. V katalogu nalog pa so določeni tudi standardi in normativi za izvajanje posameznih vrst nalog, ki jih določa Zakon o socialnem varstvu kot javna pooblastila in drugi predpisi (Zakon o socialnem varstvu, 2007).

Katalog je vsebinsko razdeljen na tri področja. Prvo področje zajema javna pooblastila in naloge po zakonu, ki vsebujejo varstvo otrok in družine, varstvo odraslih ter materialno

pomoč. Drugo področje so socialnovarstvene storitve, in sicer prva pomoč, osebna pomoč ter pomoč družini. Kot zadnje področje pa imajo centri nalogo koordinacije v mreži programov socialnega varstva. Sem sodi pomoč žrtvam in obravnava nasilja v družini, povezovanje sistema na lokalni ravni, spodbujanje novih programov, strokovna podpora nevladnemu in zasebnemu sektorju, naloge kriznega centra (Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo CSD, december 2017).

1.8. Pripravništvo

V magistrskem delu se osredotočam na uporabo teorije v praksi v času pripravništva. Zato se mi zdi pomembno predstaviti situacijo na področju pripravništva v socialnem varstvu.

Pripravništvo je pogoj za nas študente, ki smo zaključili šolanje na Fakulteti za socialno delo, za zaposlitev na področju socialnega varstva. Poleg opravljenega pripravništva pa je pogoj tudi opravljen strokovni izpit iz socialnega varstva. V primeru zaposlitve na centru za socialno delo pa je pogoj tudi strokovni izpit iz upravnega postopka. In ker ravno raziskujem področje socialnega dela v zdravstvu, naj glede tega omenim, da je pogoj za zaposlitev na zdravstvenem področju opravljen strokovni izpit iz zdravstva, kar pomeni, da nas študente čaka se dolga pot do zaposlitve tudi po končanem študiju socialnega dela.

V preteklosti, ko ni bilo razpisov za opravljanje pripravništva, se je z namenom ureditev tega področja na fakulteti za socialno delo oblikovala študentska skupina za ureditev pripravništva v socialnem varstvu. Člani te skupine so bili študentje, ki so se aktivno borili za ureditev pripravništva, podporo so jim nudili tudi Socialna zbornica Slovenije, Fakulteta za socialno delo, Karierni center Univerze v Ljubljani in drugi. Prvi korak oblikovane študentske skupine je bil pozvati Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti k sistemski ureditvi. V ta namen je bil organiziran tudi javni shod za pripravništvo v socialnem varstvu. Njihov zastavljen cilj je bil zagotovitev 150 plačanih pripravniških mest za diplomirane socialne delavce. Rezultat, ki so ga dosegli, je bil v letu 2010 razpis 200 delovnih mest za pripravnike, do leta 2014 pa 500 mest (Černivec, 2016, str. 10–13). Študentje so leta 2015 ponovili javni shod in dosegli razpis 100 delovnih mest za pripravnike socialnega dela. Od takrat do danes pa situacija nekako miruje. Pripravniška mesta najpogosteje razpisujejo domovi za stare ter psihiatrične bolnišnice. Še enkrat se mi zdi nadvse pomembno opozoriti na dejstvo, da nam diplomantom in magistrskim študentom socialnega

dela dejanska diploma ne pomeni kaj dosti, saj smo brez opravljenega pripravništva ter strokovnega izpita nezaposljivi na področju socialnega varstva.

Kaj sploh je obdobje pripravništva? Pripravništvo pomeni vključitev diplomantov v delovni proces po tem, ko pridobijo izobrazbo. Prvotni namen je usposabljanje pripravnika po programu pripravništva, pod mentorstvom na kasnejše samostojno delo. Pripravništvo se vedno sklene s pogodbo o delovnem razmerju za določen čas, za socialne delavce je trenutno to obdobje šestih mesecev (Mihalič, 2006, str. 181).

Leskošek (2009, str. 213) meni, da je treba pridobljeno znanje med šolanjem čim hitreje prenesti v prakso. Le-tako se usvojeno teoretično strokovno znanje umesti na praktično poklicno raven. Z njim se poglobijo veščine in spretnosti, potrebne za opravljanje samostojnega strokovnega dela.

Socialna zbornica je po javnem pooblastilu zadolžena za določitev pogojev in način opravljanja pripravništva ter spremljanje pripravništva, hkrati pa tudi nadzoruje izvajanje pripravništva, in sicer na podlagi Pravilnika o pripravništvu na področju socialnega varstva (Ur. l. RS, št. 128/04). Pripravništvo na področju socialnega varstva pa ureja Zakon o socialnem varstvu (Ur. l. RS, št. 3/07-UPB2).

Za vsakega pripravnika se pripravi program pripravništva, ki ga pripravi organizacija skupaj z mentorjem, program je prilagojen stopnji ter smeri izobrazbe (Mihalič, 2006, str. 182–183).

In kaj je navsezadnje bistvo pripravništva, ki ga nikakor ne smemo spregledati? To so pridobljena znanja pripravnikov v času opravljanja pripravništva. Na spletni strani Socialne zbornice (2019) so opredeljeni glavni nameni pripravništva, ki so naslednji:

- s praktičnim usposabljanjem pripravnik pridobi splošna znanja s področja socialnega varstva,
- umesti strokovno znanje s teoretične na praktično poklicno raven ter
- poglobi znanja, veščine in tehnike, potrebne za opravljanje samostojnega strokovnega dela na področju socialnega varstva,
- se pripravi na opravljanje strokovnega izpita.

Te namene pripravništva raziskujem v svojem magistrskem delu, kako omogoča posamezna institucija udejanjanje teh namenov, predvsem se osredotočam na umestitev strokovnega znanja s teoretične na praktično poklicno raven.

2. OPREDELITEV PROBLEMA

V zaključku študijskega leta 2017/2018 sem se srečala z vprašanjem, kako naprej po zaključku študija. Ali naj začnem s pisanjem magistrske naloge ali naj poskusim s srečo in začnem opravljati pripravništvo, ki mi bo omogočilo opravljanje strokovnega izpita. Vem, da je to zelo pogosto vprašanje med študenti magistrskega študija, še pogosteje pa se študentje srečujemo z negotovostjo ali bo vsakemu posamezniku sploh uspelo dobiti pripravništvo za poklic socialne delavke.¹ Prav tako se študentje odločajo, na katerem področju bi želeli opravljati pripravništvo, v katerem institucionalnem okviru. Pripravništvo je obdobje, v katerem se posameznik po zaključku dodiplomskega ali podiplomskega študija pripravi in usposobi za določeno delovno mesto. Kako pa poteka samo pripravništvo, pa je bržkone odvisno od vrste dela in posameznega delodajalca ter od institucionalnega okvira, v katerem je pripravnik zaposlen.

V magistrskem delu raziskujem več tem: kako uspešni so pripravniki in pripravnice pri uporabi teorije v praksi ter koliko jim to uporabo znanja omogoča sam institucionalni okvir, v katerem so zaposleni; zanima me tudi, kje pripravniki, vključeni v raziskavo, vidijo priložnosti, da bi jih fakulteta lahko še bolj pripravila in usposobila za določeno delovno mesto.

Namen je raziskati, kako se pripravniki in pripravnice znajdejo v različnih institucionalnih okvirjih, kako so dosledni pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov, na katera znanja se lahko oprejo in kje čutijo pomanjkanje znanja.

Cilj magistrske naloge je prispevati k razumevanju dejavnikov, ki vplivajo na uporabo konceptov socialnega dela v različnih institucionalnih okvirjih, kot so domovi za stare, CSD in psihiatrične bolnišnice. Pomembno se mi zdi, da pridobim vpogled, kaj pripravnikom in pripravnicam socialnega dela pomaga in kaj jih ovira pri uporabi in razvijanju teoretskega znanja v praksi.

2.1. Raziskovalna vprašanja

- Na kaj je študij socialnega dela pripravnike in pripravnice s področja socialnega dela dobro pripravil?

¹ V magistrski nalogi je za socialne delavke in socialne delavce uporabljena ženska slovnična oblika, saj so v raziskavi sodelovale zgolj pripravnice socialnega dela. To izraža tudi spolno zastopanost zaposlenih v socialnem varstvu.

- > Kako je študij pripravil pripravnike in pripravnice na vodenje procesa podpore in pomoči?
- > Kako je študij pripravil pripravnike in pripravnice na uporabo zakonodaje v praksi?
- > Kako je študij pripravil pripravnike in pripravnice na vodenje skupine uporabnikov?

- Kako se uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov pomoči razlikuje glede na ustanovo, kjer je pripravnik ali pripravnica zaposlen/a (CSD, dom za stare, bolnišnica)?
- Kako pripravniki in pripravnice socialnega dela razumejo odnos med teorijo in prakso socialnega dela? Kako uspešne so pri uporabi teorije v praksi?
- Katere sodobne socialnodelovne koncepte najpogosteje uporabljajo pri svojem delu?
- Kateri dejavniki otežujejo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov pri njihovem delu?
- Kateri dejavniki jih podpirajo pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov?

3. METODOLOGIJA

3.1. Vrsta raziskave

Izvedena raziskava je kvalitativna, empirična (izkustvena) ter eksplorativna. Kvalitativna je zato, ker so osnovno izkustveno gradivo predstavljali besedni opisi ter pripovedi, zbrano gradivo pa je bilo obdelano na besedni način in hkrati brez uporabe merskih podatkov, ki bi privedli do števil (Mesec, 1997, str. 11). V raziskavi sem pridobila besedne pripovedi in opise pripravnic, zaposlenih v domovih za stare, v psihiatričnih bolnišnicah in na centru za socialno delo. Njihove pripovedi sem analizirala s pomočjo kvalitativne analize.

Raziskava je tudi empirična (izkustvena), saj sem s spraševanjem zbrala novo in neposredno izkustveno gradivo (Mesec, 1997). Od zaposlenih pripravnic sem pridobila nove in še nezbrane podatke.

Gre pa tudi za eksplorativno raziskavo, katere namen je odkriti probleme in jih formulirati ter postaviti preverljive hipoteze. Za eksplorativne raziskave je značilno tudi, da se s samo raziskavo ne proučuje celotna populacija, temveč zgolj nekaj primerov znotraj nje (Mesec, 1997). V raziskavi sem poskušala osvetliti, kako uspešne so pripravnice pri uporabi teorije v praksi, koliko jim to uporabo znanja oziroma teorije omogoča sam institucionalni okvir, v katerem so zaposlene.

3.2. Merski instrumenti in viri podatkov

Podatke sem zbirala z metodo spraševanja, natančneje z intervjuji. Izvedla sem delno strukturirane intervjuje – nekaj vprašanj sem pripravila vnaprej, nekaj pa sem jih oblikovala med samimi pogovori glede na vsebino pogovora. Merski instrument je bil v tej raziskavi seznam že vnaprej sestavljenih vprašanj. Metodo spraševanja sem izbrala zato, ker sem želela pridobiti čim bolj poglobljene opise, ki dajejo jasno sliko o uporabi teorije v praksi v različnih institucionalnih kontekstih v času opravljanja pripravništva.

3.3. Populacija in vzorec

Populacijo predstavljajo vsi pripravniki in pripravnice socialnega dela, ki so zaključili/e Fakulteto za socialno delo (dodiplomski ali podiplomski študij) oziroma nekdanj Visoko šolo za socialno delo (končano do leta 2003) in opravljajo/so opravljali delo pripravnika ali pripravnice socialnega dela. Leto opravljanja pripravništva posamezne pripravnice je razvidno iz Tabele 1.

Ker je populacija precej velika in nisem imela spiska vseh, ki ustrezajo postavljenemu kriteriju, sem se odločila za vzorčenje. Vzorec predstavlja skupina oseb, ki so mi bile najbolj dostopne, vzorec je tako priložnostni in neslučajnostni. Sodelovale so tri pripravnice socialnega dela s centra za socialno delo, štiri pripravnice iz doma za stare ter tri pripravnice iz psihiatrične bolnišnice. Skupno sem intervjuvala 10 oseb ženskega spola. V Tabeli 1 predstavljam značilnosti vzorca.

Tabela 1: Splošni podatki o vzorcu raziskave.

Institucija	Št. intervjuvank	Magistrski študij (2. stopnja)	Leto opravljanja pripravništva	Čas trajanja pripravništva
Dom za stare	4	Študijski program Socialno delo (modul Socialno delo v vzgoji in izobraževanju)	2019	6 mesecev
		Študijski program Socialno delo (modul Psihosocialna podpora in pomoč)	2018 (še traja v času intervjuja)	6 mesecev
		Študijski program Socialno delo (modul Socialna pravičnost in radikalne perspektive v socialnem delu)	2018 (še traja v času intervjuja)	6 mesecev
		Študijski program Socialno delo (modul Dolgotrajna oskrba starih ljudi)	2019	6 mesecev
Psihiatrična bolnišnica	3	Študijski program Socialno delo (modul Skupnostna oskrba)	2017	1 leto
		Študijski program Socialno delo z družino	2019	6 mesecev
		Študijski program Socialno delo (modul Skupnostna oskrba)	2018 (še traja v času intervjuja)	6 mesecev
Center za socialno delo	3	Študijski program Socialno delo z družino	2017	1 leto
		Študijski program Socialno delo z družino	2017	1 leto
		Študijski program Socialno delo z družino	2017	1 leto

3.4. Zbiranje podatkov

Podatke sem zbirala z metodo spraševanja. Spraševanje je potekalo v domačih krajih zaposlenih pripravnic v mirnih lokalih, kjer naju med pogovorom ni nihče motil. Podatke sem zbirala med 1. 3. 2019 in 31. 3. 2019. V raziskavo sem vključila 10 zaposlenih pripravnic, ki so zaposlene v različnih institucionalnih kontekstih (dom za stare, center za socialno delo ter psihiatrična bolnišnica), z njimi sem naredila individualne intervjuje. Kontakte pripravnic sem dobila med usposabljanjem zunaj matične baze v času svojega pripravništva, nekaj pa sem jih spoznala preko socialnega omrežja Facebook. Predhodno pred dnevom intervjuja sem se z intervjuvankami dogovorila za kraj srečanja. Na dan intervjuja sem jim naprej še enkrat pojasnila namen in temo raziskave. Vse intervjuje sem snemala s telefonom, in sicer s predhodnim soglasjem vseh intervjuvank in jim zagotovila njihovo anonimnost. Posnetek pogovora mi je kasneje omogočil, da sem zapisala dobesedne navedke intervjuvank, ki jih hranim v svojem osebni arhivu. Intervjuji so zapisani v pogovornem jeziku. Intervjuji so trajali v povprečju 30 min.

3.5. Obdelava in analiza gradiva

Podatke, ki sem jih pridobila med raziskavo, sem obdelala s kvalitativno analizo. Na začetku sem vse pogovore zapisala v program Word, nato pa sem iz pogovorov izpisala relevantne dele besedila ter jih razdelila na izjave. Intervjuje sem označila s črkami od A do K (izpustila sem črki Č in I), vsako izjavo pa s številko (primer: prva izjava v prvem intervjuju je označena A1). Sledilo je odprto kodiranje, kjer sem izjavam posameznice pripisala pojme in podkategorije. Sledilo je združevanje sorodnih pojmov v kategorije, ki se nanašajo na raziskovalna vprašanja. Na koncu sem opravila še osno kodiranje. Rezultate sem pridobila s pomočjo iskanja razlik in podobnosti. Za zagotovitev večje preglednosti sem podatke obdelala in analizirala v tabelah, ki so priložene v Prilogi 2.

Primer analize intervjuja s pripravnico socialnega dela

V zapisu opravljenih intervjujev sem najprej podčrtala relevantne dele, ki sem jim nato pripisala pojme.

Odprto kodiranje in združevanje sorodnih pojmov v kategorije

Tabela 2: Analiza intervjujev s pripravnicami: Odprto kodiranje in združevanje sorodnih pojmov v kategorije.

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
C1	Pri opravljanju pripravništva mislim, da sem lahko uporabila veliko količino znanja, ki sem ga pridobila tekom študija.	Uporaba pridobljenega znanja na fakulteti v okviru študija	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C2	Med najpogosteje in vsakodnevno uporabljenimi so pri vzpostavljanju delovnega odnosa: dogovor o sodelovanju	Dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C3	instrumentalna definicija problema	Instrumentalna definicija problema	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C4	soustvarjanje rešitev	Soustvarjanje rešitev	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C5	krepitev moči oziroma perspektiva moči	Perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C6	znanje za ravnanje	Znanje za ravnanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C7	etika udeležnosti	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

Osno kodiranje

Analiza intervjujev s pripravnicami: Osno kodiranje

Uporabljeni koncepti pri delu:

- Elementi delovnega odnosa (A1)
- Perspektiva moči (A2, B10, C5)
- Etika udeležnosti (A3, B11, C7)
- Ravnanje v sedanosti (A4)
- Pridobljeno znanje tekom študija (A5)
- Znanje potrebno za delo (A6)
- Vsi koncepti socialnega dela (B1)
- Uporaba konceptov na praksi in na vajah zato je uporaba le teh avtomatska (B2)
- Dogovor o sodelovanju (B3, C2, D3)
- Prilagojen dogovor o sodelovanju kognitivnim sposobnostim uporabnika (B4)
- Predstavitev sebe (B5)
- Opredelitev namena pogovora (B6)
- Instrumentalna definicija problema pri obsežnejših težavah (B7)
- Instrumentalna definicija problema pri ljudeh, ki težje sprejemajo institucionalno varstvo (B8)
- Poglobljeno načrtovanje bivanja v instituciji s tistimi, ki se z bivanjem ne strinjajo (B9)
- Odstop od moči in občutek človeku, da je ekspert za svoje življenje (B12)
- Uporaba pridobljenega znanja na fakulteti v okviru študija (C1)
- instrumentalna definicija problema (C3)
- soustvarjanje rešitev (C4)
- znanje za ravnanje (C6)
- Uporaba koncepta delovnega odnosa (D1)
- Uporaba koncepta krepitve moči (D2)
- Približati se uporabnikom (D4)
- Raziskovanje življenjskega sveta skupaj z uporabniki (D5)

Rezultati

Rezultate raziskave sem oblikovala na podlagi definiranih pojmov, ki sem jih pripisala relevantnim delom besedila. Ti so zapisani s krepko pisavo, v oklepajih pa so z ležečo pisavo zapisane izjave intervjuvank, na podlagi katerih sem oblikovala rezultate, ki jih lahko preberemo v naslednjem poglavju.

4. REZULTATI

Splošni podatki

Udeleženske raziskave so bile ženske, ki so zaključile Fakulteto za socialno delo (dodiplomski ali podiplomski študij) oziroma nekdanjo Visoko šolo za socialno delo (končano do leta 2003) in opravljajo/so opravljale delo pripravnice socialnega dela. Štiri pripravnice so opravljale pripravništvo v domu za stare, tri v psihiatrični bolnišnici ter tri, ki so opravljale pripravništvo na centru za socialno delo. Pripravnice so obiskovale različne module študija, socialno delo v vzgoji in izobraževanju, socialna pravičnost in radikalne perspektive v socialnem delu, modul psihosocialna podpora in pomoč, modul dolgotrajna oskrba starih ljudi, skupnostna oskrba ter študijski program socialno delo z družino ter tiste pripravnice, ki so opravljale pripravništvo že v letu 2017. V institucionalnem kontekstu dom za stare je ena pripravnica imela usklajeno področje študija modul dolgotrajna oskrba starih ljudi s področjem dela v domu za stare ljudi, v psihiatrični bolnišnici sta bili dve pripravnici, ki sta opravljali pripravništvo na področju duševnega zdravja, ki je usklajeno z izbiro modula skupnostna oskrba, na centrih za socialno delo pa so vse tri pripravnice opravljale pripravništvo za študijski program socialno delo z družino, ki je usklajen s področjem opravljanja pripravništva na centru za socialno delo. Pripravništvo so opravljale v različnih letih, in sicer v letu 2017, ko je pripravništvo še trajalo eno leto ter v letih 2018 in 2019, ko pa je obdobje pripravništva z Zakonom o socialnem varstvu (Ur. l. RS, št. 3/07-UPB2) že skrajšano na 6 mesecev.

Uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov

V nadaljevanju predstavljam rezultate empiričnega dela. Pri določenih vprašanjih združujem rezultate vseh treh področij opravljanja pripravništva (dom za stare, psihiatrična bolnišnica, center za socialno delo), pri določenih vprašanjih pa to zaradi raznolikosti dela na različnih področjih oziroma v različnih institucijah ni mogoče.

Uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov pri delu pripravnice

Pripravnice socialne delavke se ne glede na institucionalni okvir, kjer so zaposlene, najpogosteje opirajo na **elemente delovnega odnosa**, med največkrat omenjenimi so **perspektiva moči, etika udeležnosti ter dogovor o sodelovanju** (*Pri delu pripravnika v domu se opiram predvsem na elemente delovnega odnosa/A1; na perspektivo moči/A2,*

B10, C5, E5, F1, G4, H9, J9, K7; etiko udeležnosti/A3, B11, C7, E4, F2, G3, J8, K6; na dogovor o sodelovanju/B3, C2, D3, E1, G14, J1, K2). Vse intervjuvanke so imele v okviru pripravništva priložnost uporabiti **znanja, ki so jih pridobila med študijem na fakulteti** (Pri opravljanju pripravništva mislim, da sem lahko uporabila veliko količino znanja, ki sem ga pridobila tekom študija/C1). Ena od njih pa je tudi omenila, da je med študijem tako **ponotranjila koncept delovnega odnosa, da je njegova uporaba avtomatska** (Nisem posebej pozorna na uporabo, saj sem jih tekom študija velikokrat uporabila tako na praksi kot na samih vajah pri posameznem predmetu/B2). Pripravnice v psihiatrični bolnišnici pa se pri vzpostavljanju delovnega odnosa srečujejo tudi z **izzivom, kako le-tega vzpostaviti s človekom, ki je hospitaliziran na podlagi sklepa sodišča ter kako skupaj z njim oblikovati instrumentalno definicijo problema** (instrumentalna definicija problema/E2; v določenih primerih to ni možno oblikovati – kot npr. namestitev v posebni socialno varstveni zavod, dom za stare proti volji s sklepom sodišča, nadzorovana obravnava/E3). Pripravnice velikokrat omenijo tudi **ravnanje s sedanjostjo**, ki je poleg etike udeležnosti, perspektive moči ter znanja za ravnanje eden od sodobnih konceptov v socialnem delu (Potem so tu še ravnanje s sedanjostjo/G11; pri čemer se mi zdi bistveno to, da se zares osredotočamo na čas, ko smo skupaj z uporabnikom/G12; delanje v sedanjosti/H11; ter delo s sedanjostjo/K9). Med pogosteje omenjenimi se pojavi tudi **instrumentalna definicija problema** ter **proces soustvarjanja z uporabniki**. Le ena pripravnica je omenila, da pri delu uporablja **povzemanje**. Dve pa sta omenili, da **pri delu odstopita od moči, ki jima jo predpisuje institucija in hkrati ob tem zavzameta držo odgovornega zaveznika človeku, ki je ekspert na podlagi lastnih izkušenj** (... saj se mi ravno tukaj zdi vloga socialnega delavca v domu ključna, saj omogoči prostor za besedo starega človeka, odstopi od moči in da človeku občutek, da on zase najbolj ve/B12; Nemogoče se mi zdi dobro delati oziroma sploh delati socialno delo, če ne zavzajem drže odgovornega zaveznika uporabnika/K11).

Uporaba drugih znanj

Pripravnice pa se pri opravljanju svojega dela opirajo tudi na druga znanja. Ena od njih je izpostavila **izkušnje, ki jih je pridobila med opravljanjem študentskega dela** (Veliko sem pridobila iz počitniškega dela, ki sem ga opravljala v univerzitetnem rehabilitacijskem institutu Soča/A7). Te izkušnje pa so bile dragocene, predvsem v smislu **prilagajanja potrebam posameznika** (S tem sem pridobila večjo fleksibilnost pri prilagajanju potrebam

vsakega posameznika/A8), pridobila pa je tudi večjo mero potrpežljivosti, kar je omenila tudi druga izmed pripravnic (... ter potrpežljivost/A9; Mislim, da poleg vseh osvojenih konceptov socialnega dela tekom študija posameznik za delo z ljudmi potrebuje tudi veliko potrpežljivosti/B13). Socialne delavke se pri svojem delu srečujejo s težavami uporabnikov, ki pa so čisto življenjski, in to od njih zahteva, da imajo tudi razna splošna znanja, pridobljena iz vsakdanjega življenja (Včasih, sploh pri komuniciranju z uporabniki, uporabim tudi razna splošna znanja, ki sem jih pridobila tekom življenja/C14; Pri našem delu oziroma kolikor sem opazovala zaposlene socialne delavke na centru, morajo veliko uporabljati splošna znanja/K14). Dvema se zdi pomembno imeti tudi znanja o vodenju skupine (Veliko pri delu socialne delavke pripomore znanje vodenja skupin/B16; pomembno pa je tudi, da imam znanje o vodenju skupin/D8). V domovih jim pri delu pomagajo tudi znanja s področja zdravstva (Sama tako recimo pri svojem delu uporabljam tudi znanja s področja zdravstva/D7), pri delu z ljudmi z demenco pa kuharsko znanje (Kadar delam z ljudmi z demenco na gospodinjski skupnosti, mi zelo prav pride tudi kuharsko znanje, saj se pogovori v skupinah pogosto vrtijo o hrani/D10). V pomoč so tudi izkušnje, pridobljene v času prakse v okviru študija (Opiram se tudi na znanja, ki sem jih pridobila iz izkušenj, ko sem opravljala obvezno prakso/E7; Opiram se na znanje, ki sem ga pridobila iz prakse, katero sem opravljala tekom študija/J11). Ena izmed pripravnic je podiplomski študij nadaljevala na pedagoški fakulteti in je pridobljena znanja s pedagoške fakultete umestila v kontekst pripravništva na področju socialnega varstva (... ki pa sem jih potem pridobila, ko sem končala drugo stopnjo študija na pedagoški fakulteti, smer socialne pedagogike/F7). Omenjeno pa je bilo tudi, da se opirajo na veljavno zakonodajo (... saj sem morala predelati Zakon o duševnem zdravju/G16; ter druge relevantne zakone/G17; Opiram se na poznavanje zakonov/H16).

Primer uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov

Vsaka pripravnica je opisala svoj primer, kjer se sreča z uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov. Veliko jih je na začetku izpostavilo **vzpostavljanje delovnega odnosa, kar velja za začetek delovnega procesa** (Z vsakim uporabnikom oziroma svojcem sem najprej vzpostavila delovni odnos/C20). V domovih za stare se je pripravnica srečala z **izzivom, kako vzpostaviti in vzdrževati delovni odnos z osebo z demenco** (Posebej je izziv, ko vzpostavljam delovni odnos s človekom z demenco/A15; Tam se vsak pogovor začne z

vzpostavljanjem delovnega odnosa na novo, saj me ljudje ne prepoznajo/A16). Ob sprejemu v dom se za vsakega posameznika **oblikuje individualni načrt, v okviru katerega se prepoznajo uporabnikovi viri in moči ter se oblikujejo cilji za prihodnost** (*Na koncu pa skupaj oblikujeva cilje, ki so usmerjeni v prihodnost/B22*). Pripravnica, ki je prav tako opravljala delo v domu za stare, je opisala postopek sprejema starega človeka v dom. **Izpostavila je držo, ki jo je zavzela v vlogi socialne delavke, in sicer je ves čas postavljala uporabnika na prvo mesto ter delovala v skladu z njegovimi željami, potrebami ter navsezadnje z njegovim soglasjem** (*Predvsem se držim načela, da nič ne delam sama, brez uporabnika, ampak vedno skupaj z njim soustvarjam rešitve, ki jih potrebuje/želi/D18; Uporabnik je vedno na prvem mestu/D19; njegove želje so tiste, ki so pomembne/D20*).

Na psihiatriji sem iz intervjuja razbrala **soustvarjanje rešitev tako z uporabnikom kot s svojci, ko je bilo treba najti pristo mesto v domu za stare** (*Tako sem skupaj z gospodom in njegovo hčerjo iskala rešitev, kam namestiti gospoda po zaključeni rehabilitaciji/E8*). **Prav tako je druga pripravnica na oddelku za psihiatrijo z uporabnico soustvarjala rešitev pri iskanju možnosti za vključitev v skupnostno obravnavo** (*... in skupaj sva že iskali in oblikovali rešitve/F9*). **Izpostavljeno pa je bilo tudi povezovanje socialnih delavk, ki so zaposlene v različnih institucijah** (*K sodelovanju sem v nadaljevanju povabila center za socialno delo/F10; natančneje socialno delavko, ki je koordinatorica obravnave v skupnosti/F11*). **Velikokrat so pri svojem delu spodbujale in iskale vire moči** (*Uporabnico smo ves čas spodbujali/F13; Fanta je treba vzpodbuditi/G18; in iskali njene vire moči/F14*). **Na vire moči pa se je v individualnih pogovorih osredotočila tudi pripravnica, ki je koncepte opisala v primeru druženja s starimi ljudmi v medgeneracijskem centru** (*... ampak so bili to bolj pogovori v smislu krepitve njihove moči/K26; in iskaje virov, ki jih imajo/K27*).

Koncept soustvarjanja rešitev so uporabile tudi pripravnice na centru za socialno delo, predvsem v primeru dodatnega pogovora, ko je oseba želela oddati vlogo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (*Skupaj začneva soustvarjati rešitev za njegov problem/H22*).

V enem primeru je pripravnica na centru za socialno delo izvedla pogovor z mladoletnikom, ki mu je bil izrečen ukrep nadzora centra za socialno delo. **Na začetku sta sklenila dogovor o sodelovanju, ki ji je pomagal ubesediti, kakšen bo socialnodelovni proces in kakšne so**

njune vloge (*Najprej sem z mladoletnikom sklenila dogovor o sodelovanju/J16; opredelila sva namen srečanja/J17*).

Samo ena sogovornica je ubesedila, da z uporabniki sodeluje v izvirnih delovnih projektih pomoči (*... in potem skupaj z njimi ustno in okvirno ustvarila izvirni delovni projekt pomoči/C22*).

Dejavniki, ki podpirajo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov

Uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov v domovih za stare ter na centrih za socialno delo je lažja, **če imajo socialne delavke svojo pisarno, kjer je uporabnikom zagotovljen mir in zasebnost** (*Najbolj mi je to olajšala pisarna – prostor/C27; kjer sem z uporabniki oziroma svojci imela svoj prostor, mir/C28; in zasebnost/C29; Meni osebno se pa zdi pomembna tudi pisarna, kjer dobra izolacija/K43; ali kako se reče, da se pač ne sliši ven/K44; da tisti, ki čakajo ne slišijo, kaj se človek pogovarja s socialno delavko/K45; da institucija omogoči zasebnost vsakemu/K46*).

Pripravnicam se prav tako zdi pomembno, da je sama **organiziranost institucije ter vodstvo institucije naklonjeno uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov** (*Dom za stare se trudi, da bi gradil svojo organiziranost tako, da bi bil osredotočen na potrebe/A27; in želje vsakega posameznika/A28; Sama institucija namreč pušča, da uporabljaš koncepte socialnega dela/G34; Da jih lahko uporabiš, mora biti tudi institucija, kjer si zaposlen, naklonjena njihovi uporabi/K35*).

V domovih za stare je ena od pripravnic izpostavila zelo zanimiv dejavnik, ki podpira uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov, **in sicer gre za prostovoljstvo ter naziv ustanove kot učne baze ter navsezadnje tudi z omogočanjem pripravništva, kar zaposlenim socialnim delavcem omogoča, da ostajajo v stiku s teorijo** (*Tudi spodbujanje prostovoljstva je po mojem mnenju eden od dejavnikov, ki omogoča uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov/A34; je pomembno, da se v delo vključujejo tako prostovoljci dijaki in študentje, ki v domu opravljajo prakso/A36; ter starejši prostovoljci, ki se družijo s stanovalci/A37; ter z zaposlovanjem in omogočanjem pripravništva/B25*). **Pomembno pa se jim zdi izpostaviti tudi tehnologijo, ki nekatere postopke pospeši in olajša** (*Težko bi rekla, da mi kateri dejavnik posebej olajšuje uporabo socialnodelovnih konceptov. Morda eden takšnih je le sodobna tehnologija/D22*).

V psihiatrični bolnišnici pa podpira uporabo konceptov tudi **poznavanje zakonodaje** (*poznavanje zakonov/E15*) in **dejstvo, da je socialna delavka članica strokovnega tima** (*dejstvo, da je socialna delavka, kljub dominanci zdravstvenega osebja, še vedno član tima/E16*). **Veliko odgovornosti za uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov pa je tudi na socialni delavki pripravnici, da se zavestno odloči za njihovo uporabo** (*Veliko pripomore, da se sam kot socialni delavec odločiš, da boš prenesel teorijo v prakso/F17; Sama menim, da je uporaba socialnodelovnih konceptov v delovnem odnosu z uporabnikom stvar osebne izbire/G27*). Tudi na centrih za socialno delo so pripravnice prepričane, da **veliko vlogo igra osebna odločitev za uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov** (*Odločitev socialnega delavca, da bo pri delu porabil socialnodelovne koncepte/J24; Da uporabljaš koncepte, se po mojem mnenju odločiš najprej sam/K32*). Zadnji dejavnik, ki podpira uporabo konceptov v psihiatrični bolnišnici, je **omejenost s časom, ki se tukaj ne izkaže zgolj kot negativna lastnost, ampak lahko ravno zaradi omejenosti s časom včasih dosežejo več skupaj z uporabnikom** (*Včasih je omejenost s časom tudi dobra, saj tako pri marsikaterem uporabniku dosežemo spremembe/F18*).

Na centrih za socialno delo prevladuje prepričanost pripravnic, da jim **podpora ter spodbuda sodelavcev in nadrejenega** olajša uporabo konceptov (*Predvsem pomoč/H23; in spodbuda sodelavk in sodelavcev pri uporabi socialnodelovnih konceptov/H24; in da so le-te dosledne in jih tudi one uporabljajo pri svojem delu/H25; In podpora vodje, da takšen način dela podpira/J25; Razumevanje s sodelavci/J26; in medsebojno zaupanje/J27; da se lahko nanje kadarkoli obrneš in prosiš za drugo mnenje/J28; Veliko je vredno, da je kdo izmed sodelavcev, s katerim se lahko pogovoriš/K40; in mu izraziš svoje dvome/K41; in ti potem on odpre, kakšen nov pogled na situacijo/K42*). In kot zadnje, kar jih podpira pri uporabi, je **dobro teoretično znanje o sodobnih socialnodelovnih konceptih** (*potem pa je tu tudi odvisno, kako dobro znaš teorijo o teh konceptih/K33*).

Dejavniki, ki otežujejo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov

Med izstopajočimi dejavniki, ki otežujejo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov v domovih za stare, je po mnenju pripravnic **pomanjkanje časa, tako na splošno za samo delo kot pomanjkanje časa za delo z uporabniki** (*Pomanjkanje časa/A38; To je predvsem pomanjkanje časa/C30; Premalo časa, da bi si lahko vzela čas za svojce/C31; uporabnike/C32; da včasih socialni delavci niti ne zmoremo zaradi časovne stiske iti med*

uporabnike, se jim pridružiti v njihovem življenjskem svetu/D27). Prav tako so zelo **obremenjene z dokumentacijo, ki jo je treba voditi v samem domu** (Ker socialnim delavkam zaradi vse birokracije včasih zmanjka časa za individualno delo/A35; in dokumentacija/A39; Zelo veliko časa vzame vnašanje prošenj za sprejem stanovalca v dom v računalniški program/A40; Prav tako je potrebno napisati veliko dopisov/A41; obvestil o obravnavi prošenj/A42; Mogoče ko je v določenem času potrebno pripravljati poročila/B26; in skrbeti, da je vsa dokumentacija urejena tako, kot mora biti/B27; Tudi dodatni projekti/B29; kot je na primer model kakovosti E-Qualin so dodatna obremenitev/B30; velik delež k temu trganju vezi pa prinese tudi birokracija/D26). **In ravno vse te administrativne naloge povzročijo, da se socialna delavka odmika od stanovalcev** (Oteževalni dejavnik na splošno, ne samo v instituciji, kjer delam, je ta, da se izgublja osebni stik z uporabniki/D24).

Kar otežuje delo socialne delavke v psihiatrični bolnišnici, je predvsem **njihov položaj v primerjavi z zdravstvenim osebjem. Ta je večinoma podrejen**, saj je socialno delo na področju zdravstva sekundarna dejavnost in zgolj nudi podporo primarni zdravstveni dejavnosti (Neenako razmerje moči stroke socialnega dela in zdravstvene stroke/E17; socialni delavci v zdravstveni dejavnosti smo podrejeni drugim zdravstvenim delavcem/E18; zato se moramo s svojim delom ves čas prilagajati in proces pomoči udeleževati v skladu s tem/E20; Mislim, da se socialni delavci v ustanovah, predvsem v zdravstvenih ustanovah, preveč podredijo konceptom dela zdravstvenega osebja/G28).

Dodatno otežuje delo **omejenost časa glede na dolžino hospitalizacije posameznika**, kar pomeni, da je včasih mogoče treba izbirati rešitev med danimi možnostmi in ne v skladu z željami uporabnika (Prav tako nam velikokrat primanjkuje časa, mnenje veliko psihiatrov je, da ko se pri uporabniku zdravstveno stanje stabilizira, ni več indikatorjev za zdravljenje in lahko uporabnik zaključi z zdravljenjem/E22; Uporabo konceptov otežujejo predvsem razpoložljiv čas, ki ga imaš za določenega uporabnika/F19; omejijo me »samo« s časom/F34; ker moramo delati v določenih okvirjih/E27; in iskati med možnostmi, ki so na voljo (včasih ima tako uporabnik na izbiro samo dve rešitvi ali eno)/E28; To ni rešitev, ki si jo uporabnik želi, vendar je to tudi edina rešitev v okviru realnih možnosti/E48).

Ni pa vse vedno odvisno od socialne delavke, **velikokrat ključno vlogo odigra zdravstveno stanje uporabnika** (Prav tako je delovni odnos odvisen od zdravstvenega stanja uporabnikov, ki se lahko spreminja (npr. poslabšanje)/E21). **Prav tako mora socialna**

delavka pri svojem delu upoštevati veljavno zakonodajo (V določenih primerih tudi zakoni in zakonodaja/F21; ki se je moraš držati, vodstvo oziroma urejenost institucije, kateri kot delavec pripadaš/F22). Ena od pripravnic v psihiatrični bolnišnici meni, **da prav zares ni dejavnika, ki bi onemogočil uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov** (Menim, da ni takih dejavnikov, ki bi zares popolnoma otežili uporabo socialnodelovnih konceptov pri tvojem delu/G35).

Na centru za socialno delo najbolj izstopata dva oteževalna dejavnika, in sicer sta to pomanjkanje časa (Časovna omejenost/H26; Časovna omejenost pri delu z uporabniki/J29; In potem še pomanjkanje časa/K54) **ter delo z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč** (Delo z neprostopvoljnimi uporabniki/H27; Prej kot institucija so neprostopvoljni uporabniki tisti, ki včasih otežijo/K47; oziroma celo onemogočijo uporabo konceptov/K48).

Med drugimi dejavniki, **ki otežijo uporabo, pa omenjajo tudi birokracijo** (in birokracija/J30), **dejstvo, da prvo socialno pomoč kot socialnovarstveno storitev nudijo vsi zaposleni strokovni delavci na centru in da jih nato napotijo naprej, saj sami niso pristojni za vsa področja dela** (sicer prvo socialno pomoč nudijo vsi zaposleni/H29). **Težava je tudi v veliki količini dokumentov ter v njihovi skladnosti z zakonodajo** (koliko je to enih dokumentov, listov papirja/K50; Ni da ni konca/K51; Razumem, da mora bit vse zapisano glede na zakonodajo/K52).

Vpliv institucionalnega konteksta

Naloge pripravnic v različnih institucionalnih kontekstih

Največ različnih nalog so naštele pripravnice v domu za stare. **V vseh treh institucijah pa se srečujejo z zapisovanjem srečanja oziroma pogovora** (zapisujem uradne zaznamke/A56; Pišem tudi uradne zaznamke/D39; O vsakem izvedenem pogovoru oblikujem računalniški zapis/G43; Zapisovanje srečanj/H32), kar je tudi najpogosteje izpostavljena naloga. **Vsem trem je skupno tudi delo na terenu** (Na področju pomoči na domu hodim na teren/D46; spremstvo na ogled stanovanjske skupine, domov za stare, stanovanja/E37; Najbolj mi je pa bilo všeč, ko sem lahko hodila z zaposlenimi po terenu/K64). Večina pripravnic pa se je med pripravništvom **udeleževala različnih skupin, strokovnih timov ter vizit. Torej so bile del strokovnega tima v vsaki posamezni instituciji** (... na sestankih posameznih enot/A52; na aktivnostih delovne terapije/A53; na sestankih s svojci/A54; sodelujem na skupini za

samopomoč/B36; Sodelovanje pri viziti (z ostalim timom – psihiater, delovni terapevt, psiholog, medicinske sestre ...)/E29; sodelujem na timskih sestankih/F27; Prisotna sem na sestankih socialne službe/G44; na strokovnih timih/J38; vključujejo me na multidisciplinarne time/K58).

Pri vseh je izstopalo tudi **delo z dokumentacijo, ki se je razlikovalo glede na institucijo, kjer so bile zaposlene kot pripravnice**. V domu za stare so tako opravljale **razna administrativna dela v zvezi pred, med in po sprejemu v domu ter med bivanjem starega človeka v domu** (... veliko večino mojega časa se ukvarjam z na novo prispelimi prošnjami, ki jih pripravljam, da lahko potem komisija obravnava popolne prošnje/A48; primeru, da kdo pride samo na ogled doma, ga peljem po celotnem domu/A50; urejam prijavo – odjavo bivališča/A55; Pripravljam dogovor o načinu, trajanju in vrsti storitev/A57; Sodelujem pri vnašanju vlog za sprejem v računalniški program/B32; V domu urejam spise že sprejetih stanovalcev/D31). **Ena od pripravnic pa je večino časa pripravništva sodelovala na področju pomoči na domu, zato so se njene naloge nekoliko razlikovale od drugih. Bolj je sodelovala s socialnimi oskrbovalkami in koordinirala delo na terenu** (*Informiranje o storitvi pomoči na domu/C36; predajanje navodil oskrbovalkam – neke vrste posrednica, ki potrjuje želje in zahteve uporabnikov, če je le-to mogoče/C41; koordiniranje urnikov oskrbovalk na dnevni ravni/C42; sprejemanje odpovedi terminov pomoči in želj po dodatnem obsegu pomoči/C43; reševanje bolniških staležev oskrbovalk na dnevni ravni, tako, da njene uporabnike predam drugim, ki že imajo svoje urnike in po možnosti kakšen prost termin/C44; reševanje sprotnih težav na terenu z oskrbovalkami kot tudi z uporabniki/C45).*

Dve pripravnici sta sodelovali pri oblikovanju individualnega načrta (... skupaj s stanovalcem oblikujem individualni načrt/B34; S stanovalci gospodinjski skupini, kjer bivajo uporabniki z demenco, delam individualne načrte/D45), **v primeru težav stanovalcev pa sta vodili individualne pogovore** (... opravljam individualne razgovore s stanovalci, če ti kaj potrebujejo ali imajo težavo/B35; z njimi vodim individualne razgovore/D32).

V psihiatrični bolnišnici pa je **pomoč usmerjena predvsem na uporabnika, socialne delavke posamezniku nudijo pomoč pri urejanju osebnih zadev, nudijo jim pomoč pri izpolnjevanju vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev ter pomoč pri urejanju stanovanjske problematike** (... pomoč pri urejanju statusa uporabnika/E31; reševanje stanovanjske problematike (pomoč pri iskanju stanovanja, posebni socialnovarstveni

zavodi, domovi za stare, subvencija najemnine)/E36; pomoč uporabnikom pri pisanju raznih pritožb, prošenj za zaposlitev/E38; informiranje o možnih oblikah in virih pomoči in o tem, kako jo uveljavljati prvo socialno pomoč, osebna pomoč/E39; pomoč uporabnikom pri vključitvi in širjenju socialne mreže/E40; nudim pomoč uporabnikom pri urejanju osebnih zadev/F24; in pomoč pri urejanju namestitve v DSO, stanovanjske skupine, posebne socialnovarstvene zavode, zavetišča za brezdomce/F29; Z uporabniki izvajam pogovore/G36).

Na centrih za socialno delo so imele pripravnice najmanj nalog, še vedno so veliko časa spoznavale različna področja dela (*Mentorica si je program mojega pripravništva zastavila tako, da bom spoznala čim več področij dela/J31; Tako, da sem v bistvu na neko določeno časovno obdobje razdeljena posamezni strokovni delavki/J32; Spoznavam se z zakonodajo posameznega področja/J33; saj spoznavam vsa področja delovanja centra za socialno delo/K57*). **Največjo mero samostojnosti pri izvajanju nalog so imele pri vnašanju vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev** (*... vnašam vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev/J39*). Imele pa so priložnost biti prisotne ob pogovorih socialne delavke z uporabniki (*... in razgovorih z uporabnikih/H35; na individualne razgovore/K59; na razgovore zakoncev pred ločitvijo/K60*).

Avtonomija pripravnic pri opravljanju nalog

Skozi intervju je mogoče razbrati, da imajo največ avtonomije pripravnice v domovih za stare. Pri nalogah, ki jih izvajajo, so samostojne (*Pri delih, ki jih opravljam, imam avtonomijo/A60; Skratka za svoje delo, ki ga opravljam, sem povsem avtonomna in samostojna/C51; Mislim, da je mentorica zelo dobra, saj mi pusti, da »plavam«, da se učim/B44; in naloge samostojno izvajam/B45*). **Ena od njih je izpostavila, da ji pri opravljanju nalog ostale zaposlene zaupajo** (*... čeprav sem sprva bila manj in sem večkrat spraševala za nasvete sodelavke in jih prosila, da preverijo moje delo, čeprav so mi povsem zaupale/C50*). **Pripravnicam pa je bilo v veliko pomoč, da so se lahko v dilemi obrnile na mentorico** (*... na začetku me je mentorica spremljala, nato pa sem kar hitro samostojno začela z delom, na primer vse, kar se tiče dela s prošnjami/A61; če mi pa kaj ne gre, mi je pa vedno na voljo za pojasnila/B46*).

Pripravnice v psihiatričnih bolnišnicah **pa so pri svojem delu opazile veliko podrejenost glede na zdravstveno osebje, predvsem, da so v podrejenem položaju v razmerju do psihiatrov** (*Odvisno od psihiatra/E41; Potrebno je veliko prilagajanja/E42; in vedno v soglasju in z vedenjem psihiatra/E43; odvisno, na katerem oddelku sem/F31; in kdo so člani strokovnega tima, s tem mislim predvsem na zdravnika psihiatra/F32*). **Ena izmed njih pa je povedala, da je samostojna pri individualnem pogovoru z uporabnikom o njegovih željah in potrebah** (*Če pa je potrebno izvesti kakšen pogovor z uporabnikom o njegovih željah/G46; ciljih/G47; izpolniti kakšno vlogo za sprejem v institucijo, pa sem samostojna/G48*).

Najmanj avtonomije pri opravljanju nalog v času pripravništva so imele zaposlene na centru za socialno delo (*Rekla bi, da bolj malo/J40; Avtonomije res nisem imela veliko/K65*), **ena izmed njih je dejala, da je brez strokovnega izpita samostojno delo na centru težko** (*Res škoda, da tudi v okviru pripravništva nisem imela več samostojnosti, ampak je tudi razumljivo, saj nimam nobenega strokovnega izpita in tudi poznavanje zakonodaje je bolj slabo/K67*). Ravno v času pripravništva, ko bi moral prevzeti več odgovornosti kot socialni delavec, je skrb vzbujajoče, **da se še vedno zgodi, da pripravnica ostane zgolj v vlogi opazovalke** (*Večino časa sem vseeno opazovalka/K56*). **Največ avtonomije so imele tako pri vnašanju podatkov iz vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev** (*Pri vnašanju vlog za državno štipendijo/H40; Neki občutek avtonomije imam, ko delam na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev/J41; Samostojno sem vnesla nekaj vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ampak vedno je bila v pisarni prisotna tudi zaposlena/K66*).

Prispevek institucije k uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov

Tudi pri tem vprašanju se odgovori med pripravnicami glede na institucijo razlikujejo. **Nekako so nekatere izmed njih vseeno izpostavile dve dejstvi, ki v domu in na psihiatriji pripomoreta k uporabi, in sicer sta to zaposlitev socialne delavke** (*Najprej jo omogoči s tem, da ima zaposlene socialne delavke/A63; Ravno iz tega razloga splošne bolnišnice in psihiatrije zaposlujejo socialnega delavca/G50*) **ter osebna odločitev posameznice, da bo pri svojem delu uporabljala sodobne socialnodelovne koncepte** (*Predvsem pa je tudi osebna odločitev socialne delavke, da bo sledila konceptom socialnega dela/A67; Menim, da je to odvisno od socialnega delavca/E45*).

V domovih za stare je pomembno tudi, da institucija izhaja iz potreb (... želi izhajati iz potreb /C53; izhajajo iz uporabnikovih potreb/D54) ter želja uporabnika (in želja uporabnikov/C54; in želja/D55; poskušajo delati v skladu z uporabnikovimi željami/D56). Prav tako pa je pozitivno, če imajo uporabniki priložnost izraziti tako pritožbe (Omogoča tudi na način možnosti dajanja pritožb/C58) kot pohvale (in pohval uporabnikov/C59) v zvezi z oskrbo, ki so je deležni. Ena izmed pripravnic pa je izpostavila, da ji olajša uporabo konceptov tudi pisarna (Nato pa se tem, da ima svoj prostor, kjer se srečuje s stanovalci/A64), kjer sta njej in uporabnikom zagotovljena mir in zasebnost (kjer jim je omogočena zasebnost/A65). Le ena izmed pripravnic pa je omenila individualni načrt (Institucija ravno z izvajanjem individualnega načrta izhaja pri bivanju stanovalca iz njegovih potreb/B47).

V psihiatričnih bolnišnicah pripravnice menijo, da jim institucija pušča prosto pot pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov (Dobila sem občutek, da me nihče ne omejuje, kako naj dosežem namestitve v katero od instituciji/F33; in imam tako zelo veliko možnost uporabe konceptov socialnega dela/F36). V pomoč pa jim je tudi dejstvo, da so članice strokovnega tima in je tako prenos informacij med vsemi strokovnimi profili hitrejši in lažji (Uporaba socialnihdelovnih konceptov se začne na vizitah, saj so vključeni vsi strokovnjaki, ki osebo obravnavajo/G51; s tem so vsi seznanjeni s problemom/G52).

Na centru za socialno delo so pripravnice kot podporo s strani institucije za uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov najpogosteje izpostavile supervizijo (Z izvajanjem supervizije/H45; supervizije/J46; ter supervizijo/K69) ter izvajanje strokovnih timov (in strokovnih timov/H46; Z izvajanjem strokovnih timov/K68). Omenile pa so tudi, da jim institucija omogoča uporabo konceptov z medsebojno podporo zaposlenih (Medsebojna podpora zaposlenih/J44; Vedno pa se lahko zaposleni tudi medsebojno posvetujejo/K70; in si nudijo podporo/K71). Uporabo pa jim omogočijo tudi z dodatnim izobraževanjem (ter spodbuja dodatna izobraževanja/H43).

Potrebne spremembe institucionalnih okvirjev, ki bi pripomogle k doslednejši uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov

Dve pripravnici v domu za stare menita, da bi morali zaposliti dodaten kader, na katerega bi prenesli vso administracijo v zvezi s sprejemi novih stanovalcev (Potrebno bi bilo

zaposliti dodaten kader, na katerega bi prenesli del administrativnih postopkov, katero sedaj opravlja socialna delavka/A71; Prenos administrativnih del na druge zaposlene kot pa na socialne delavke/B52), enako meni tudi pripravnica centra za socialno delo, tudi tukaj se ji zdi pomembno zaposliti nov kader za odločanje o pravicah iz javnih sredstev, da bodo imele socialne delavke več časa za neposredno socialno delo z uporabniki (*Mislím, da delo socialne delavke res ne bi smelo biti vnašanje vlog/J52*). Dve pripravnici menita, da bi bilo treba zaposliti večje število socialnih delavk (*Bolj pogosto in bolj dosledno uporabo konceptov bi prav gotovo omogočilo večje število socialnih delavcev/A69; Več zaposlenih/H48*). V domovih za stare in v psihiatričnih bolnišnicah, kjer socialno delo ni primarna dejavnost institucije, si pripravnici želita, da bi bil njihov položaj bolj enakovreden položaju zdravstvenih delavcev, da bi se medsebojno bolj povezovali ter sodelovali (*Potrebna je večja enakopravnost socialnega delavca z drugimi zaposlenimi s področja zdravstva/F37; Začetek večjega povezovanja stroke socialnega dela in zdravstvene stroke: obojestransko, iskanje skupnih točk/E53; Boljše sodelovanje med zdravstvenim osebjem in socialno službo, saj zdravstveno osebje pogosto ne upošteva socialne službe oziroma ji ne daje mesta/B54; Pozna se predvsem »prepad« med socialnimi delavci in zdravstvenim osebjem. Zdi se mi, da bi se morali bolj povezovati/D58*). Ena izmed njih izpostavi svojo željo, da bi socialne delavke predstavile svoja znanja zdravstvenemu osebju ter da bi tudi oni začeli uporabljati nekatere izmed konceptov socialnega dela (... *zdravstveni delavci bi morali osvojiti tudi socialnodelovne koncepte/D59; pristope/D60; in načine dela/D61*).

Dve pripravnici v psihiatrični bolnišnici menita, da bo socialno delo v zdravstvu imelo večji pomen, ko bodo sprejeti standardi in normativi socialnega dela v zdravstvu (*Urejenost standardov in normativov socialnega dela v zdravstveni dejavnosti/E51; Lahko bi sedaj, ko je ponovno aktivna sekcija za socialne delavce v zdravstvu dosegli, da se sprejmejo standardi in normativi za socialno delo na področju zdravstva/F38*).

Na centrih za socialno delo si pripravnice želijo manj administrativnega dela (*Manj papirjev/K72; dokumentov/K73*), kar bi pomenilo, da bi imele več časa za človeka (*Več časa za pogovore/K74*). Prav tako si želijo več terenskega dela (... *da se preveri uporabnika, kako funkcionira v okolju, kjer živi/J55; in več obiskov na domu/K75*). Pomembno pa se jim zdi tudi ostati v stiku s teorijo (... *več časa za branje strokovne literature – možnost branja*

strokovne literature med delovnim časom9/H50), kar bi lahko dosegli z več organiziranimi izobraževanji (še več možnosti nadaljevanja učenja/H49).

Uporaba teorije v praksi

Povezanost izbirnega področja študija socialnega dela s praktičnim delom

Od štirih pripravnic, ki so v domu opravljale pripravništvo, je le ena v času študija obiskovala modul za stare ljudi (V času študija sem izbrala na 1. in 2. stopnji področje socialnega dela s starimi ljudmi, kar mi sedaj v času pripravništva pride zelo prav/D63). V okviru modula je po njenem mnenju pridobila pomembna znanja, ki jih je lahko prenesla v praktično delo v času pripravništva (... saj sem pridobila velik nabor znanja/D64; Predvsem mi pri delu zelo pomaga znanje, ki sem ga med študijem pridobila o demenci/D65; in pristopih pri delu z ljudmi z demenco/D66). Druge tri pripravnice, ki so sicer obiskovale druge module, pa menijo, da neusklajenost izbranega modula v času študija s področjem opravljanja pripravništva ni posebej vplivala na sam potek pripravništva (Da bi izbira modula posebej vplivala, se mi ne zdi, saj smo na modulu posvetili dosti pozornosti socialnemu delu z družino/B55; vendar sama tega občutka, da bi bilo pomanjkanje znanja zaradi izbranega modula, nisem imela/B57; Ne vem, nisem prepričana/C62). **Dopuščajo pa možnost, da bi lahko usvojile več znanja o delu s starimi ljudmi, če bi obiskovale modul za stare (Morda bi bil modul socialno delo s starimi bolj uporaben glede na delo s starimi ljudmi/B56).**

V psihiatrični bolnišnici je ena pripravnica izpostavila, da je na modulu za duševno zdravje dobila uporabna znanja o motnjah v duševnem zdravju in dobro spoznala proces dela z osebami z motnjo v duševnem zdravju (Mislim, da sem na modulu duševno zdravje dodobra spoznala proces dela z osebami z motnjo v duševnem zdravju/ G56). Vse pa menijo enako, da v času študija niso pridobile zadostne količine podatkov in znanj o socialnem delu na področju zdravstvene dejavnosti (... nisem dobila nobenega znanja glede dela v zdravstveni dejavnosti /E55; kakšno je sploh delo socialnega delavca na tem področju/E59; Prav tako sem tekom študija od vseh področji zaposlovanja najmanj izvedela o zaposlovanju socialnih delavcev na področju zdravstva/G58). **Še več, dve sta izpostavili, da je bilo delo v instituciji, kot je psihiatrična bolnišnica, vedno predstavljeno zgolj iz negativne plati (Nasprotno, ves čas se je poudarjalo negativno plat zdravstva in institucij/E56; Saj je socialno delo v psihiatrični bolnišnici bilo tekom študija negativno predstavljeno/F40). Ena**

pa je občutila tudi pomanjkanje znanja glede dela socialne delavke v zdravstvu (*Prav tako sem tekom študija od vseh področji zaposlovanja najmanj izvedela o zaposlovanju socialnih delavcev na področju zdravstva/G58*) ter v primeru psihiatrične bolnišnice pomanjkanje znanja glede njene organiziranosti in delovanja (*nisem pa spoznala delovanja institucije, kot je psihiatrična bolnišnica/G57*).

Pripravnice, ki so pripravništvo opravljale na centru za socialno delo, so izbrale smer študija socialno delo z družino. V okviru študija so pridobile veliko znanja s področja družine (*Bolj sem razumela področje družine/H51; Zaradi teorije, ki smo se jo učili na faksu, sem bolj razumela praktično delo na teh področjih/H53; Mislim, da sem se v okviru študija socialno delo z družino naučila delati s celotnim sistemom/J57; pridobila sem veliko znanja o delu z družino/K78*), to pa jim je olajšalo spremljanje in sodelovanje pri delu na centru za socialno delo (*lažje sem sledila delu strokovnih delavk in delavcev na tem področju zaradi izbirnega področja študija socialnega dela/H52*). Ena od pripravnic pa meni, da smer študija ni imela posebnega vpliva (*Izbira smeri študija mislim, da ne vpliva pomembno/K80*), saj se moraš vedno, ko se srečaš z novim okoljem, novo situacijo nekaj na novo naučiti (*vedno smo nekje začetniki, ki se moremo naučiti določene naloge/K81*), prepričana pa je tudi, da bi katerakoli smer na fakulteti težko in brežhibno pripravila študente na kasnejšo zaposlitev (*na katere nas pa nobena smer študija ne more brežhibno pripraviti/K82*).

Odnos med teorijo in prakso

Velika večina pripravnic je v intervjujih povedala, da se jim zdi teorija pomembna pri opravljanju njihovega dela ter da sta teorija in praksa povezani (*Teorija in praksa se povezujeta/A74; Tekom študija sem spoznala, da se dejansko povezujeta/C66; Teorija in praksa sta nedvomno povezani/G59*). Na drugi strani pa sta dve dejali, da obstaja razkorak med teorijo in prakso (*Menim, da je med teorijo in prakso socialnega dela še vedno prevelik razkorak/F43; Med teorijo in prakso je lahko kar veliki razkorak/J63*). In da je v določenih situacijah otežena uporaba teorije v praksi (*... v nekaterih situacijah pa tudi zato, ker si omejen z zakoni/F47; oziroma s pravili vodstva določene institucije/F48; Ne moreš namreč vedno npr. zaradi časovne omejitve, pripravljenosti uporabnikov na sodelovanje oz. drugih dejavnikov uporabiti dovolj uspešno teorije v praksi/H56*). Pripravnice tudi menijo, da je v času študija predane preveč teorije (*Seveda ostaja kar nekaj »preveč« teorije, ki smo jo*

predelali na faksu/A75; in mi po mojem mnenju ne bo nikoli prišla prav/A76) in da je potem vso teorijo težko prenesti v prakso (in je nikakor ni mogoče prenesti v prakso/C70). Torej teorija bi se po mnenju pripravnic morala bolje prilagoditi praksi (Določene zadeve iz prakse bi teorija morala bolj upoštevati/H57; Lahko bi bilo več prenešeno iz prakse v teorijo glede specifičnih birokratskih nalog socialnega delavca/K89), saj praksa nauči tisto, česar teorija ne more naučiti (Preko prakse lahko dobimo še dodatna znanja, ki nam jih morda teorija niti ne da/D71).

Štiri pripravnice so ocenile, da so bile uspešne pri uporabi teorije v praksi (*Mislím, da sem uspešna pri uporabi elementov delovnega odnosa/A79; Sicer mislim, da sem bila pri uporabi teorije uspešna/B64; Menim, da sem pri prenosu teorije v prakso bila uspešna/G63; Iz teorije v prakso sem uspela prenesti sodelovanje v delovnem odnosu z uporabnikom/J65*). **Tri pripravnice pa so dejale, da je za dobro strokovno delo potrebno dobro teoretično znanje konceptov socialnega dela** (*Menim, da socialnega dela brez teorije ni mogoče delati/B58; Sem pa mnenja, da je temelj našega dela sicer strokovno znanje/G65; Teorija je pomembna, če hočeš delati dobro/K83*).

Pomanjkljivost študija

Pripravnice so omenile tri glavne pomanjkljivosti, in sicer **pomanjkanje poznavanja zakonodaje, pomanjkanje znanja o delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč, ter pomanjkanje izkušenj v vlogi socialne delavke med opravljanjem obvezne prakse, saj so bile prevečkrat zgolj v vlogi opazovalke.**

Nekatere izmed pripravnic so izpostavile, da med študijem niso pridobile dovolj znanja, kako bi pri svojem delu dejansko uporabile veljavno zakonodajo (*Torej konkretna znanja na določenih področjih, konkretno zakonodajo, ki se izvršuje v praksi/C72; – na primer, kako dejansko poteka delo na različnih organizacijah, na primer na centru za socialno delo/C73; na katere zakone se je potrebno opirati/C74; Morda sedaj v praksi pogrešam znanje s področja zakonodaje, saj se sedaj kot pripravnica pogosto srečujem z nekimi pravili/določbami/zakoni, ki mi niso poznani, jih pa nujno potrebujem, če želim ustrezno delati/D72; In delo z zakoni na praktičnih primerih/K92*). **Ena od njih je predlagala, da bi socialne delavke lahko predavale tudi pravne predmete, govorile pa bi iz svojih lastnih**

izkušenj (... predavajo nam pravniki in ne socialne delavke/K93; katere bi nam izkušenj lahko povedale, kje one vidijo temelj znanja, ki ga nujno potrebujejo/K94).

Predvsem v psihiatričnih bolnišnicah ter na centru za socialno delo so kot pomanjkljivost študija pripravnice izpostavile **pomanjkanje znanja o delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč. Izrazile so, da med študijem niso dobile dovolj znanja o delu z njimi ter tudi posledično niso pridobile nobenih izkušenj, kako vzpostaviti delovni odnos in ga vzdrževati** (Prav tako so nas v času študija učili, da je potrebno izhajati iz uporabnikove opredelitve problema in v smeri, česar si želi. Pri svojem delu pa sem npr. morala delati proti uporabniku/E71; ko sem urejala vse potrebno za namestitev uporabnika proti volji/E72; Ob tem sem se nemalokrat počutila v stiski, ker teorije o tem nisem dobila/E73; kako vzpostaviti /F55; in vzdrževati delovni odnos s človekom, ki je sprejet na podlagi sklepa sodišča/F56; Potrebovali bi več učenja o ravnanju z neprostopvoljnimi uporabniki/H58; Ter več teorije/J68; in tudi izkušenj z delom z neprostopvoljnimi uporabniki/J69).

Pripravnice so kot slabo stran opravljanja obvezne prakse med študijem izpostavile to, da so bile **prevečkrat v vlogi opazovalke** (... in s tem menim, da nisem od prvega pa do četrtega letnika nič napredovala, saj sem še vedno samo opazovala/A84; vedno sem bila v »senci« socialne delavke/B67), zaradi česar imajo občutek **pomanjkanja praktičnih izkušenj** (Več praktičnih izkušenj/J66) **ter občutek pomanjkanja avtonomije in prevzemanja odgovornosti v času prakse** (meni osebno ni nikoli bila omogočena večja avtonomija/B66; Res bi morali tekom študija prevzeti že več odgovornosti/B68; in se poskusiti v samostojnem opravljanju določenih nalog socialne delavke/B69).

Kot pomanjkljivost študija so pripravnice v psihiatrični bolnišnici izpostavile tudi pomanjkanje znanja v zdravstveni dejavnosti (V času študija bi si želela več znanja o stroki socialnega dela na področju zdravstvene dejavnosti/E68; Več teorije za delo v zdravstveni ustanovi, kot je psihiatrija/F54).

Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v okviru študija

Skoraj vse pripravnice so dobro teoretično in praktično pripravljene na vodenje procesa podpore in pomoči (Med študijem sem pridobila res ogromno znanja s področja procesa podpore in pomoči/D75; veliko znanja sem pridobila s področja vodenja samih pogovorov/D76; Študij me je dobro pripravil na vodenje procesa podpore in pomoči, vendar

predvsem v teoriji/E76; Mislim, da so nas za vodenje procesa podpore in pomoči med študijem najboljše usposobili/J70; Veliko predmetov je bilo namenjeno temu področju/J71; prav tako vaj, kjer smo se v vodenju urili/J72; Ponosna sem, da sem teoretično dobro podkovana v procesu vodenja podpore in pomoči/K98).

Na drugi strani pa dve pripravnici čutita tudi pomanjkanje praktičnih izkušenj na realnih primerih (... in tu menim, da je nemogoče, da te študij dobro pripravi na delo v praksi/F62; Izkušnje, ki smo jih pridobili tekom študija, so bile preveč »umetne« (pogovori s sošolci)/F63; več bi lahko bilo le praktičnih izkušenj, skozi katere bi lahko sproti reflektirali/K99; in integrirali osvojeno znanje/K100).

Pripravnice so tako pridobile znanje o vzpostavljanju delovnega odnosa (V času pripravništva sem se najbolj suvereno počutila pri vzpostavljanju delovnega odnosa/F57), pri delu pa se večinoma opirajo na uporabo elementov delovnega odnosa (Z elementi delovnega odnosa je lahko in ker znam poimenovati le-te/A91; Vsi elementi delovnega odnosa so mi bili v pomoč/F58; in sem se vedno znova lahko oprla nanje/F59).

Priprava na delo z zakoni v okviru študija

Z izjemo ene pripravnice vse ostale menijo, da jih je študij socialnega dela slabo pripravil na delo z zakoni v praksi (Na delo z zakoni mislim, da me študij ni dobro pripravil/B73; Kar se tiče dela z zakoni, bi rekla, da je tega meni malo manjkalo/C77; Kot že rečeno, malo pogrešam znanje s področja zakonodaje/D78; Glede zakonov bi rekla, da smo dobili veliko premalo znanja/F65; Menim, da me je študij na delo z zakoni premalo pripravil/G72; Na delo z zakoni me ni pripravil najboljše/J73; Am, z zakoni, kot sem rekla, premalo tistega, kar bi bilo pomembno zame, če bi se v prihodnosti zaposlila na centru/K101).

V času opravljanja pripravništva so tako nekatere med njimi spoznale, da je poznavanje zakonodaje pomembno znanje (Delo z zakoni je prav tako zelo pomembno na našem področju, to sem videla šele zdaj v času pripravništva/E79; Vendar, ko začneš delati, je potrebno poznati oboje/J76; saj je upoštevanje zakonov nepogrešljivo pri našem delu/J78; Več sem se o tem naučila med pripravništvom kot med študijem/J79). Ena pripravnica je pomanjkljivo znanje zakonodaje občutila ob začetku priprav na strokovni izpit iz socialnega varstva (Sploh pa to vidim sedaj, ko se že pripravljam na strokovni izpit iz socialnega varstva, vidim, kako pomanjkljivo je moje znanje (B75).

Priprava na vodenje skupine uporabnikov v okviru študija

Tudi pri tem vprašanju so bile pripravnice enotne, da jih študij ni dobro pripravil na vodenje skupine (*Na delo s skupino bi me študij lahko pripravil bolj/A87; Tudi za delo s skupinami sem po mojem mnenju premalo usposobljena/C81; Malo manj pa sicer s področja vodenja skupin/D77; V času pripravništva sem vodila treninge socialnih veščin, ampak se nekako nisem mogla opreti na sam študij/F70; Menim, da bi me lahko študij bolj opremil za delo s skupinami/G77; manj pa na vodenje skupine uporabnikov/H63; Na vodenje skupine mislim, da tudi premalo/K102).*

Pripravnice so občutile razliko, da je bilo v okviru študija posvečeno dosti več pozornosti vodenju pogovora s posameznikom (... učili smo se zelo veliko o individualnem delu z uporabnikom/B77; vodili smo individualne/K103) **oziroma z družino** (in tudi z družino/B78; ter družinske pogovore/K104).

Znanja o vodenju skupine so tako pridobivale iz prakse (*Znanje, ki ga imam za vodenje skupine, sem pridobila iz prakse/A89; in se sproti znajti v različnih situacijah, ki so jih s seboj prinesli uporabniki/F73; lahko rečem, da sem veliko več znanja o tem odnesla iz prakse/J81*), **samoiniciativno in izven fakultete** (*Za to delo sem se dejansko opremila sama/G78; Te kompetence sem pridobila sama/G81; s skupino pa si lahko samo samoiniciativno v okviru izobraževanje izven fakultete pridobil znanje/K105).*

Pridobljena znanja, spretnosti in veščine v času študija

Med bolj izpostavljenimi odgovori pripravnic je ta, da jih je **študij dobro pripravil na uporabo osrednjih konceptov socialnega dela, s tem mislijo predvsem na elemente delovnega odnosa** (... *da obvladam osrednje koncepte socialnega dela/A94; Lahko rečem, da sem dobro teoretično podkovana v znanju konceptov socialnega dela/B81; in konceptov socialnega dela/C88; na uporabo osrednjih konceptov socialnega dela/K108).* **Tri se tudi strinjajo, da jih je študij dobro pripravil na vzpostavljanje delovnega odnosa, zaradi česar se pri vzpostavljanju le-tega počutijo samozavestne** (*In se zato počutim tudi bolj suvereno pri vzpostavljanju stika z uporabniki/B82; zato je vsak začetek pogovora toliko lažji/B83; Na vzpostavljanje delovnega odnosa/H65; Študij me je dobro pripravil predvsem na vzpostavljanje delovnega odnosa z uporabniki/J83).*

Daleč najbolj pogost pa je odgovor, da so imele v času študija priložnost spoznati različna področja delovanja socialnega dela in s tem spoznavanje različnih institucij, ki delujejo na področju socialnega varstva (*Tudi prakso, ki sem opravljala, mi je omogočila, da sem se tekom opravljanja le-te srečala z različnimi ranljivimi skupinami/B84; dobro me je seznanil z različnimi področji, ki se ga dotika/C89; Zelo sem hvaležna tudi, da sem lahko med študijem spoznala različne organizacije/D81; Pripravil me je na različne institucije, s katerimi sem se lahko spoznala tekom opravljanja obvezne prakse/F82; kar mi je v okviru pripravništva zelo koristilo, saj je veliko sodelovanja tako z vladnimi kot nevladnimi organizacijami/F83; Študij mi je dal tudi neko širino, na katerem področju vse je aktivno oziroma kje se lahko socialni delavci vključujemo/K111*).

Tri pripravnice pa so omenile prispevek študija na osebem področju, saj so izpostavile osebno rast (*... ter me razvil tudi na osebnostni ravni/C90; Študij je veliko pripomogel pri moji osebnostni rasti/F79; Veliko je doprinesel k moji osebni rasti/K77*).

Pridobile so znanje o uporabi elementov delovnega odnosa (*... da znam uporabljati elemente delovnega odnosa/A96; Študij me je dobro pripravil na uporabo elementov delovnega odnosa/E81*), **o uporabi jezika socialnega dela** (*na jezik socialnega dela/E82; Študij me je dobro pripravil na uporabo jezika socialnega dela/K106*) **ter drugih veščin, kot so na primer večji občutek empatije, večja sposobnost poslušanja, ki so jim lahko v pomoč, ko se bodo v prihodnosti zaposlile in nudile pomoč ranljivim skupinam** (*občutek empatije/K114; večjo sposobnost poslušanja/K115; iskanje različnih pristopov pri reševanju stisk in problemov ljudi na socialno delovni način/J89*). **Pridobile pa so tudi znanje o zapisovanju v socialnem delu** (*... na zapisovanje/H67; ter na zapisovanje/K109*).

5. RAZPRAVA

V raziskovalnem delu magistrske naloge sem poizkušala odgovoriti na tri sklope raziskovalnih vprašanj. Prvi sklop se nanaša na uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov v času pripravništva. V drugem sklopu vprašanj raziskujem vpliv različnih institucionalnih kontekstov (dom za stare, psihiatrična bolnišnica ter center za socialno delo) na uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov v času opravljanja pripravništva. V tretjem sklopu pa se posvetim uporabi teorije v praksi, kako uspešna je bila uporaba teoretičnega znanja v času pripravništva ter kako uspešne so bile pripravnice pri razvijanju novega znanja.

Prvi sklop: uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov

Za študente in študentke socialnega dela je po zaključku študija ena od možnosti opravljanje pripravništva, saj nam le-to omogoči opravljanje strokovnega izpita in kasnejšo zaposlitev na področju socialnega varstva. Študentje se srečujemo z negotovostjo, ali bo vsakemu posamezniku sploh uspelo dobiti pripravništvo za poklic socialnega delavca. Prav tako se študentje odločamo, na katerem področju bi si želeli opravljati pripravništvo, v katerem institucionalnem okviru. Pripravništvo je obdobje, v katerem se posameznik po zaključku dodiplomskega ali podiplomskega študija pripravi in usposobi za določeno delovno mesto. Kako poteka samo pripravništvo, pa je bržkone odvisno od vrste dela in posameznega delodajalca ter od institucionalnega okvira, v katerem je pripravnik zaposlen. Tudi Healy (2005, str. 90–100) je prepričana, da institucionalni kontekst v precejšnji meri vpliva na prakso v socialnem delu. O socialnem delu razmišlja kot o globoki kontekstualni dejavnosti, v kateri se praksa med seboj razlikuje glede na kontekst prakse (npr. nevladne organizacije, centri za socialno delo). Z raziskavo želim pokazati, kako uspešni so pripravniki pri uporabi teorije v praksi v posameznih institucionalnih okvirjih.

Intervjuvanke so kot najpogostejše uporabljene sodobne socialnodelovne koncepte izpostavile elemente delovnega odnosa. Opirajo se predvsem na perspektivo moči, etiko udeležnosti ter dogovor o sodelovanju. Tudi Čačinovič Vogrinčič (2007, str. 20) izpostavi pomembnost koncepta perspektive moči, ki nadgrajuje etiko udeležnosti in ne pomeni le odstopa strokovnjaka od moči, temveč v veliki meri pomeni dodajanje moči človeku. Med pogosteje omenjenimi elementi je tudi ravnanje s sedanostjo, pripravnice se zavedajo

pomena soustvarjanja tukaj in sedaj, ko lahko z uporabniki spreminjamo stvari in skupaj iščemo rešitve, o čemer govorijo Čačinovič Vogrinčič, Kobal, Mešl in Možina (2009, str. 14). Pomembno se je vprašati, kaj se zgodi z ostalimi znanji, ki jih študentje in študentke pridobijo v času študija. Ali študentje ta znanja pozabijo ali jih ne vidijo kot teoretična izhodišča, na katera bi se lahko pri svojem delu oprli? Prav gotovo bi bilo zanimivo raziskovati, kaj je razlog, da najpogosteje pripravnice omenjajo koncept delovnega odnosa in pripadajočih elementov delovnega odnosa, ostalih pridobljenih znanj v okviru posameznih modulov pa v primeru moje raziskave ne ubesedijo.

Glede na raznolikost področij, na katerih je prisotno socialno delo, sem v raziskavi spraševala tudi po drugih znanjih, ki so pripravnicam v pomoč pri delu. Omenile so pozitivne izkušnje z opravljanja študentskega dela, saj so pridobile večšine, kot sta na primer večja potrpežljivost ter večja fleksibilnost prilagajanja uporabnikom. Pri svojem delu pa se opirajo tudi na razna splošna znanja iz vsakdanjega življenja, saj so nekateri od problemov uporabnikov čisto življenjski in se z njimi vsakodnevno srečujemo prav vsi. V domovih za stare potrebujejo tudi znanja s področja zdravstva ter na primer kuharsko znanje pri delu z osebo z demenco kot tudi z ostalimi stanovalci doma. V pomoč pa so jih tudi usvojena znanja in izkušnje, ki so jih pridobile med opravljanjem obvezne prakse, kot je večja mera empatije, več potrpljenja in boljše poslušanje, slišanje ljudi.

V nadaljevanju me je zanimal konkreten primer, pri katerem so bile uspešne pri uporabi teorije v praksi. Vsaka je opisala svoj primer, pri katerem je uspešno uporabila sodobne socialnodelovne koncepte. Z uporabniki so uspešno vzpostavile delovni odnos, skupaj z njimi oblikovale instrumentalno definicijo problema, pri katerih so sicer izpostavile, da zna biti oblikovanje le-te izziv pri osebi z demenco. Prav tako so se srečale z izzivom vzdrževanja delovnega odnosa z osebo z demenco. Sodobne socialnodelovne koncepte pa so uporabljale tudi pri oblikovanju individualnega načrta, v okviru katerega socialna delavka sprašuje po virih moči in skupaj z uporabnikom načrtuje cilje. Tudi v psihiatrični bolnišnici so pripravnice skupaj z uporabniki vodile proces soustvarjanja rešitev, predvsem v smislu iskanja stanovanja oziroma reševanja stanovanjske problematike. Le ena izmed intervjuvank je izpostavila, da je skupaj z uporabnikom načrtovala izviren delovni projekt pomoči, vendar je po mojem mnenju iz intervjujev razvidno, da je vsaka na svoj način z uporabnikom načrtovala izviren delovni projekt pomoči. Lahko rečem, da so pripravnice

glede na povedano opravljale socialno delo, kot ga opredeli Gabi Čačinovič Vogrinčič (2007, str. 27), ki pravi, da socialno delo opišemo kot izviren delovni projekt sodelovanja, ki ga soustvarimo na sporazumevanju, dogovarjanju in skupnem oblikovanju rešitev, da bi udeleženi v problemu postali udeleženi v rešitvi.

V raziskavi sem želela raziskati dejavnike v instituciji, ki so pripravnicam olajšali uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov. Na centrih za socialno delo in v domovih jim uporabo olajša pisarna, saj lahko v njej uporabniku zagotovijo mir in zasebnost med pogovorom. Naslednji pomemben dejavnik, ki olajša uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov, je naklonjenost vodstva in sama organiziranost institucije k uporabi le-teh pri delu. Ena pripravnica pa meni, da veliko k uporabi konceptov prispeva tudi prostovoljstvo ter opravljanje obvezne prakse tako dijakov kot študentov. S tem, ko institucija omogoča obvezno prakso, ostaja v stiku s teorijo in se hkrati zaveda pomembnosti ravnanja v skladu z njo. Prostovoljstvo omogoča uporabo konceptov, kot je perspektiva moči, saj je pred opravljanjem prostovoljstva vsak posameznik poučen, kaj prostovoljstvo sploh je in kaj so njegove naloge. Skozi druženje s starim človekom in skozi pogovor lahko prostovoljec veliko prispeva k izboljšanju počutja med bivanjem v domu za stare. V psihiatrični bolnišnici je uporaba lažja, če socialna delavka pozna zakonodajo in se zaveda omejitev, znotraj katerih lahko z uporabniki načrtuje soustvarjanje rešitev. Uporabo pa olajša tudi dejstvo, da je socialna delavka del strokovnega tima in je obveščena o poteku zdravljenja ter o aktivnostih, v katere vključujejo uporabnika. Večina pripravnic socialnega dela pa je prepričanih, da je v prvi vrsti najprej osebna odločitev vsake pripravnice, da bo pri svojem delu uporabljala sodobne socialnodelovne koncepte. Lahko bi rekla, da se zavedajo, da imajo kljub različnim institucionalnim kontekstom možnost izbire, ali se bodo oprle na koncepte socialnega dela ali ne. Pri uporabi pa jih podpre dobro teoretično znanje o sodobnih socialnodelovnih konceptih, ki ga lahko nato bolj uspešno uporabijo v praksi, kot če le-tega ne bi imele. O pomembnosti teorije za dobro socialno delo piše Mešl (2009, str. 292), ki pravi, da nam je teorija v pomoč pri prepoznavanju vzorcev, odnosov in ostalih pomembnih spremenljivk, kar se izkaže kot pozitivno pri vnašanju reda v kompleksnost sodobne prakse. Z njo prenašamo znanje iz ene situacije na drugo, v pomoč nam je pri spoznavanju podobnosti in razlik svojih lastnih izkušenj. Temeljna teoretična struktura nam tako omogoči, da znamo opisati in pojasniti svoje delovanje drugim ter da so naše

spretnosti in znanje preverljivi. Teorija nam omogoči, da se izognemo zdravorazumskemu odločanju in brezciljnemu potovanju z uporabnikom, ki se pojavi, ko ne vemo, kaj delamo.

Izpostavila bi tudi mnenje ene od pripravnic, ki je dejala, da omejenost s časom ni vedno nujno slaba zadeva. Včasih lahko potrebno spremembo dosežemo ravno zaradi časovnega pritiska, zaradi katerega moramo hitro ukrepati tako strokovni delavci kot tudi uporabniki. Valjavec (2009, str. 2) pove, da je socialno delo v zdravstvu specifično, saj so ležalne dobe pacientov kratke, kar pomeni, da je tudi sodelovanje s socialno delavko, zaposleno v bolnišnici, kratkotrajno. Pomoč nudi tako pacientu kot svojcem, in sicer pomoč v smislu reševanja stisk ter težav, ki so nastale z boleznijo ali pred njo. Vloga socialne delavke je široka, lahko je na primer povezovalka, pobudnica, svetovalka, koordinatorica, zagovornica.

Na drugi strani pa sem raziskovala tudi dejavnike, ki otežujejo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov. Pripravnice v domovih za stare so izpostavile, da jim za delo z uporabniki kot tudi za druge naloge socialne službe primanjkuje časa. Veliko časa jim vzame urejanje in pripravljanje dokumentacije, ki je potrebna ob sprejemu vsakega posameznika, kot tudi vodenje dokumentacije med bivanjem v domu. Vse te administrativne naloge socialne službe v domu pa so glavni krivec za izgubo stika z uporabniki. Na obstoječi problem opozarja tudi Mali (2008, str. 82), ki je prepričana, da so socialne delavke preveč obremenjene z administrativnimi postopki. K temu pa prispeva tudi pomanjkljivo definiranje nalog socialne delavke v domu za stare, saj ne upoštevajo pridobljenega znanja, ki ga socialne delavke po zaključku študija imajo za neposredno delo z ljudmi.

V psihiatrični bolnišnici kot glavni dejavnik, ki otežuje delo socialne delavke, predstavlja podrejen položaj socialne službe v primerjavi z ostalim zdravstvenim osebjem. Omejitev pa čutijo tudi zaradi omejene dolžine hospitalizacije posameznika, sodelovanje med socialno delavko in uporabnikom je namreč odvisno od dolžine bivanja uporabnika v psihiatrični bolnišnici. Pripravnice so dejale, da jih omejuje tudi zakonodaja oziroma jim le-ta postavlja okvirje, znotraj katerih morajo najti ustrezno in najboljšo rešitev skupaj z uporabnikom. Kot pomembno izjavo ene od pripravnic v psihiatrični bolnišnici se mi zdi na tem mestu bistveno omeniti to, da meni, da ji pravzaprav noben dejavnik znotraj institucije ne preprečuje uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov. Na centru za socialno delo pa so kot dva dejavnika, ki otežujeta delo, izpostavile pomanjkanje časa ter delo z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč.

Drugi sklop: Vpliv institucionalnega konteksta

V drugem sklopu sem se posvetila vplivu različnih institucionalnih kontekstov na delo pripravnice socialne službe, in sicer so me najprej zanimale naloge, ki jih opravljajo v različnih institucijah. Pripravnice so izpostavile naloge, ki so med institucijami različne, kar posledično pomeni, da so zavzemale različne vloge znotraj različnih institucij. Izvedena raziskava je potrdila besede Flakerja (2003, str. 20–21), ki pravi, da je od posamezne institucije odvisno, kakšne naloge in vloge bo zavzela socialna delavka. Odvisno od situacije se bo od socialne delavke v nekaterih primerih pričakovala bolj pokroviteljska vloga, v drugih bolj zagovorniška, spet v tretjih pa se bo bolj pričakovalo svetovanje, kot je na primer v konfliktih. Lahko pa bodo zavzele vlogo, v kateri bodo uporabnikom priskrbele sredstva, kot so stanovanje, služba, uveljavljanje pravice iz javnih sredstev. Socialno delo ni stroka, ki bi imela vnaprej točno določene metode dela, temveč jih prilagaja situaciji in jih glede na situacijo vedno znova vzpostavlja.

Glede na raznolikost, ki se pojavi v vseh treh institucijah, imajo še vedno skupna stičišča, kar pomeni, da so naloge, kot so zapisovanje srečanj oziroma pogovorov, delo na terenu ter sodelovanje pri strokovnem timu, skupne vsem vprašanim pripravnicam. Prav tako so se vse vprašane srečevale z dokumentacijo oziroma birokracijo, ki pa je bila različna glede na področje dela.

Zanimivi so tudi rezultati glede avtonomije pripravnic pri opravljanju nalog v posameznih institucionalnih kontekstih. Raziskava je pokazala, da so imele največjo stopnjo avtonomije pri opravljanju nalog socialne delavke pripravnice, zaposlene v domu za stare. V primeru pomanjkanja znanja pri določeni nalogi ali glede kakršnihkoli pomislekov so se lahko vedno posvetovale z mentorico. V psihiatrični bolnišnici so bile podrejene delu psihiatrov in tudi stopnja avtonomije je bila različna pri različnih psihiatrih. Najmanj avtonomije pri opravljanju nalog pa so imele pripravnice, zaposlene na centrih za socialno delo. Tam so večinoma še vedno spoznavale posamezna področja delovanja centra, največjo mero samostojnosti so imele pri vnašanju podatkov v računalniški sistem pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Zanimivo je bilo izvedeti tudi mnenje pripravnic, kako jim je posamezna institucija omogočila uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov. Saj po mnenju Healy (2005, str.

90–100) institucionalni kontekst v veliki meri vpliva na prakso socialnega dela, saj le-ta postavlja okvir za opravljanje nalog ter formalne naloge zaposlenega socialnega delavca. Po mnenju pripravnic je najprej to, da institucija sploh omogoči zaposlitev socialne delavke in nato, da se vsaka socialna delavka odloči, da bo pri svojem delu uporabljala sodobne socialnodelovne in druge koncepte socialnega dela. Pomembno se je zavedati, da je od področja delovanja odvisno, katere metode bodo socialne delavke pri svojem delu uporabile. Strinjam se s Flakerjem (2003, str. 20–21), ki pravi, da je od posamezne institucije odvisno, kakšne naloge in vloge bo zavzela socialna delavka. Odvisno od situacije se bo od socialne delavke v nekaterih primerih pričakovala bolj pokroviteljska vloga, v drugih bolj zagovorniška, spet v tretjih pa se bo bolj pričakovalo svetovanje, kot je na primer v konfliktih. Lahko pa bodo zavzele vlogo, v kateri bodo uporabnikom priskrbele sredstva, kot so stanovanje, služba, uveljavljanje pravice iz javnih sredstev. Socialno delo ni stroka, ki bi imela vnaprej točno določene metode dela, temveč jih prilagaja situaciji in jih glede na situacijo vedno znova vzpostavlja. Tudi rezultati raziskave so potrdili besede avtorja.

V domovih za stare je pomembno tudi, da je organizacija doma takšna, da izhaja iz potreb in želja starih ljudi ter da jim dopušča možnost izražanja pohval in pritožb v zvezi z oskrbo, ki so je deležni. Eni od pripravnic se zdi pomembno, da ji institucija zagotovi pisarno, v kateri je uporabnikom omogočen mir in zasebnost. V psihiatrični bolnišnici pripravnice menijo, da jim le-ta pušča prosto pot pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov. Institucija omogoča uporabo konceptov tudi s tem, da je socialna delavka ena od članic strokovnega tima. Tudi na centrih jim institucija omogoča uporabo konceptov z organiziranjem strokovnih timov ter z izvajanjem supervizij. Pomembno se jim zdi tudi spodbujanje dodatnih izobraževanj, sej na ta način ostajajo v stiku s teorijo socialnega dela.

Zanimalo pa me je tudi, kaj bi se po njihovem mnenju moralo zgoditi v instituciji, da bi se zagotovila uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov v njih. V domu sta dve pripravnici izpostavili, da bi morali zaposliti dodaten kader, na katerega bi prenesli del administrativnega dela socialne delavke, kar bi jim zagotovilo več časa za neposredno delo z uporabniki. Enako meni ena od pripravnic centra za socialno delo, saj tudi odločanje o pravicah iz javnih sredstev po njenem mnenju ne bi smelo biti naloga socialne delavke. Treba pa bi bilo zaposliti tudi večje število socialnih delavk, kar bi po njihovem mnenju omogočilo bolj pogosto in dosledno uporabo konceptov. Zelo pomembno se mi zdi, da se v

institucijah, kot sta dom za stare in psihiatrična bolnišnica, kjer socialno delo ni primarna dejavnost, izboljša položaj socialnih delavcev, da njihov položaj postane bolj enakovreden položaju zdravstvenega osebja. K temu bi pripomoglo sprejetje standardov in normativov v zdravstvu.

Na centrih za socialno delo si želijo manj administrativnega dela ter več terenskega. Želijo si še dodatnih izobraževanj, da ostanejo v stiku s teorijo ter seveda možnosti, da usvojena znanja prenesejo v prakso, da teorija ne ostane zgolj teorija.

Tretji sklop: Uporaba teorije v praksi

Tretji sklop se nanaša uporabo teorije v praksi. Zanimalo me je, ali obstaja kakšna povezava med izbirnim področjem študija, ki so ga pripravnice obiskovale, in praktičnim delom v času pripravništva. Le ena od pripravnic, ki je pripravništvo opravljala v domu za stare, je prav tako obiskovala modul za stare ljudi. Po njenem mnenju je na modulu pridobila pomembna znanja, ki jih je lahko uporabila v praksi. Ostale pripravnice, ki niso obiskovale modula za stare, po njihovem mnenju niso občutile pomanjkanja znanja. Dopuščajo pa možnost, da bi lahko v okviru modula za stare pridobile dodatna znanja, ki bi jim koristila v času pripravništva. Študentje in študentke se v okviru modula za stare pridobili znanje o delu z osebami z demenco, znanje o raziskovanju kot metodi socialnega dela, ki omogoča oblikovanje inovativnih oblik dela na področju socialnega dela s starimi ljudmi, usvojili so sposobnost soustvarjanja izvirnega delovnega projekta pomoči staremu človeku, sposobnost za soustvarjanje pogovora ter upoštevanje edinstvenosti vsakega posameznika. Pridobili so znanje o procesih povezovanja, vključevanja in izključevanja starih ljudi v skupnosti (Fakulteta za socialno delo, 2019).

Pri pripravnicah na psihiatrični bolnišnici izstopa mnenje, da niso pridobile dovolj znanja in informacij o socialnem delu v zdravstvu med študijem. Kar pa so slišale glede dela v psihiatrični bolnišnici, pa je bilo predstavljeno bolj v negativno smer. Pripravnice niso omenile, katera specifična znanja naj bi pridobila v okviru modula za duševno zdravje, zato primerjava med izbranim področjem študija in področjem dela glede na učni načrt ni mogoča.

Pripravnice na centru za socialno delo so kot smer študija izbrale socialno delo z družino. Študij je pripomogel k temu, da so usvojile veliko znanja o delu z družino, kar jim je olajšalo

spremljanje dela zaposlenih socialnih delavk na centru. Za bodoče pripravnike pa je mogoče koristna informacija tudi mnenje ene od pripravnic, ki pravi, da smer študija ni posebej vplivala na njeno delo, saj se moramo ob srečevanju z novimi situacijami in okolji vedno nekaj na novo naučiti. Prav tako pravi, da nobena smer študija ne more bodočega socialnega delavca brezhigno pripraviti na zaposlitev. Pripravnice so izpostavile dobro zanje o socialnem delu z družino, kar kot pridobljeno znanje po zaključku študija predpostavlja učni načrt modula psihosocialna podpora in pomoč (Fakulteta za socialno delo, 2019).

V nadaljevanju me je zanimalo, kako razumejo odnos med teorijo in prakso ter kako uspešne so bile pri uporabi teorije v praksi. Pripravnice so prepričane, da je za delo socialne delavke teorija nujno potrebna ter da je le-ta povezana s prakso. O pomembnosti teorije za socialno delo piše tudi Mešl (2009, str. 292), ki pove, da nam šele temeljna teoretična struktura omogoči, da znamo opisati in pojasniti svoje delovanje drugim ter da so naše spretnosti in znanje preverljivi. Teorija nam omogoči, da se izognemo zdravorazumskemu odločanju in brezciljnemu potovanju z uporabnikom, ki se pojavi, ko ne vemo, kaj delamo.

V raziskavi pa sta dve izmed pripravnic poudarili mnenje, da naj bi obstajal razkorak med teorijo in prakso, in sicer da je težko v vseh situacijah z uporabniki uporabiti usvojeno teorijo. Poleg tega uporabo teorije v praksi omejujejo zakoni ter institucije s svojimi pravili. Izpostavile so tudi, da je zaradi obsega teorije skozi vsa leta študija le-to težko popolnoma uporabiti v praksi. Nekatere izmed njih pa tudi menijo, da bi morala fakulteta bolj upoštevati znanja iz izkušenj, prakse, saj le-ta nauči tisto, česar teorija ne. Štiri pripravnice pa so uporabo teorije v praksi v času pripravništva ocenile kot uspešno. Čačinovič Vogrinčič (2015, str. 179–182) se ne strinja s tem, da obstaja razkorak med prakso in teorijo. Morda pripravnici razkorak med teorijo in prakso čutita, saj kot pravita Kodele in Mešl (2015, str. 191), kompetentni socialni delavci pogosto vedo več o opravljanju kakovostne prakse socialnega dela, kot pa lahko o svojem delu povedo. Najti morata besede in znanje, s katerimi bosta poimenovali svoje delo.

Zanimalo me je tudi, kje pripravnice čutijo pomanjkljivo znanje, katera znanja bi morale v okviru študija še usvojiti, da bi se v času pripravništva počutile bolj usposobljene. Kot glavne pomanjkljivosti študija so izpostavile pomanjkanje poznavanja zakonodaje, pomanjkanje znanja o delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč, ter pomanjkanje izkušenj v vlogi in prevzemanje odgovornosti socialne delavke med opravljanjem obvezne prakse.

Pomembno je, da izpostavim predlog ene od pripravnic, ki meni, da bi morale tudi pravne predmetne na fakulteti predavati socialne delavke. Študentje fakultete smo eni redkih, ki imamo toliko ur obvezne prakse, vendar pripravnice menijo, da ne doseže čisto svojega namena, saj smo prevečkrat v vlogi opazovalcev in ne prevzemamo nalog oziroma se ne preizkušamo v opravljanju dejanskih nalog socialne delavke. Izstopa pa tudi mnenje pripravnic v psihiatričnih bolnišnicah, saj kot pomanjkljivost študija vidijo pomanjkanje znanja o socialnem delu v zdravstveni dejavnosti. Podrobneje me je zanimalo, kako jih je študij pripravil na proces vodenja podpore in pomoči. Tukaj so imele pripravnice skoraj enotno mnenje, da so usvojile veliko teoretičnega znanja za sam proces vodenja pogovorov, ki jim je sedaj v veliko pomoč. Pomembno pa je tudi mnenje dveh pripravnic, s katerima bi se lahko strinjala tudi sama, in sicer pravita, da v času študija premalo delamo na realnih primerih, da je preveč iger vlog, kjer je situacija zaigrana. Ko pogledamo učne načrte posameznih modulov (Fakulteta za socialno delo, 2019), lahko vidimo, da vsak modul študente in študentke pripravlja na individualne pogovore z uporabniki.

Najmanj usvojenega znanja imajo pripravnice s področja poznavanja zakonodaje, z izjemo ene od pripravnic namreč vse ostale menijo, da jih je študij socialnega dela slabo pripravil na delo z zakoni v praksi. To je v nasprotju z učnimi načrti fakultete (Fakulteta za socialno delo, 2019), kjer je na primer pri modulu za stare zapisano, da študentje in študentke pridobijo znanje o zakonodaji s področja starih ljudi.

Tudi z usvojenim znanjem vodenja skupin niso najbolj zadovoljne in čutijo pomanjkanje znanja. Med študijem so občutile, da je več pozornosti namenjene vodenju individualnih pogovorov ter pogovorov z družino. Znanja, ki jih tako imajo o vodenju skupin, so pridobile iz izkušenj oziroma samoiniciativno v okviru izobraževanja izven fakultete.

Kot dobro usvojeno znanje so pripravnice izpostavile znanje o vzpostavljanju delovnega odnosa, zaradi česar se pri uporabi teh znanj počutijo tudi samozavestno. Kot pomemben prispevek študija so izpostavile tudi spoznavanje različnih področij dela socialnega dela, kamor spada spoznavanje in opravljanje prakse v različnih institucijah. Pomembno je tudi mnenje treh pripravnic, ki jim je študij veliko pripomogel na osebnem področju, saj so osebno zrastle med vsemi leti šolanja. V času študija je pomembno, da je študentom in študentkam omogočeno spoznavanje različnih institucij, saj je socialno delo aktivno na več različnih področjih. Socialne delavke pri svojem delu zavzemajo več vlog in imajo več

funkcij v življenju uporabnika. Te vloge pa se nekoliko razlikujejo tudi glede na področje, na katerem socialna delavka dela. Različna področja socialnega dela se srečujejo z različnimi izzivi. Ko uporabnik išče pomoč, se mora obrniti na ustrezno institucijo, ki je pristojna za reševanje posamezne problemske situacije. Socialne delavke pri svojem delu v skladu s pooblasti institucije, v kateri so zaposlene, uporabljajo specifično terminologijo (Milošević Arnold in Poštrak, 2003, str. 113). In ravno zaradi te pestrosti socialnega dela je pomemben hiter vstop bodočih socialnih delavk na področje socialnega varstva.

Kot znanja, ki so jih usvojile med študijem, so izpostavile znanje o uporabi elementov delovnega odnosa, znanje o uporabi jezika socialnega dela, koncept soustvarjanja in znanje o krepitvi moči vsakega posameznika, ki postane naš uporabnik.

OMEJITVE RAZISKAVE

Rezultatov raziskave zaradi majhnega vzorca ne morem posplošiti na celotno populacijo. Ko razmišljam za nazaj, bi lahko pri določenih vprašanjih bolj vztrajala, na primer točno katera znanja so pridobile med študijem, kaj so za njih osrednji koncepti socialnega dela, kar bi prispevalo k bolj poglobljeni raziskavi in natančnejšim odgovorom pripravnic.

6. SKLEPI

Z raziskovanjem sem prišla do naslednjih sklepov, le-ti pa se nanašajo na podatke, ki sem jih pridobila na vzorcu desetih pripravnic socialnega dela.

Prvi sklop: Uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov

- Pripravnice socialnega dela so kot najpogostejše uporabljene sodobne socialnodelovne koncepte pri svojem delu izpostavile elemente delovnega odnosa. Opirajo se predvsem na perspektivo moči, etiko udeležnosti ter dogovor o sodelovanju.
- Med pogosteje omenjenimi elementi je tudi ravnanje s sedanjostjo, pripravnice se zavedajo pomena soustvarjanja tukaj in sedaj, ko lahko z uporabniki spreminjamo stvari in skupaj iščemo rešitve.
- Med opravljanjem pripravništva pa uporabljajo tudi druga znanja, kot je znanje, pridobljeno v času študija v okviru obvezne prakse, izkušnje, pridobljene s študentskim delom, splošna znanja, znanja s področja zdravstva, kuharsko znanje.
- Socialne delavke pripravnice med opravljanjem pripravništva v vseh institucionalnih okvirjih soustvarjajo izvirne delovne projekte pomoči skupaj z uporabniki.
- Dejavnik, ki podpira uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov na centrih za socialno delo in v domovih za stare, je pisarna, kjer potekajo pogovori le med socialno delavko in uporabnikom, s tem pa sta uporabniku zagotovljena mir in zasebnost med pogovorom.
- Eden izmed dejavnikov, ki podpira uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov, je tudi naklonjenost vodstva in sama organiziranost institucije k uporabi le-teh pri delu.
- Dejavnik, ki podpira uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov, je tudi prostovoljstvo v instituciji ter naziv institucije učna baza dijakov in študentov, kar pripomore k temu, da zaposleni ostajajo v stiku s teorijo.
- Večina pripravnic socialnega dela je prepričanih, da je podpirajoč dejavnik tudi osebna odločitev vsake pripravnice, da bo pri svojem delu uporabljala sodobne socialnodelovne koncepte.

- Dejavniki, ki pa zavirajo uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov, pa so pomanjkanje časa, prevelik obseg dokumentacije, podrejen položaj socialnih delavk v zdravstvenih institucijah (psihiatrična bolnišnica, domovi za stare), zakonodaja. Pripravnice na centrih za socialno delo so kot dva zaviralna dejavnika izpostavile pomanjkanje časa ter delo z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč.

Drugi sklop: Vpliv institucionalnega konteksta

- Skupne naloge vsem pripravnicam v treh različnih institucijah so zapisovanje srečanj oziroma pogovorov, delo na terenu ter sodelovanje pri strokovnem timu. Prav tako so se vse vprašane srečevale z urejanjem dokumentacije, ki pa je bila različna glede na področje dela.
- Največjo stopnjo avtonomije pri opravljanju nalog socialne delavke imajo pripravnice, zaposlene v domu za stare, najmanj pa na centrih za socialno delo.
- Avtonomija pri opravljanju nalog v psihiatrični bolnišnici je bila odvisna od posameznega psihiatra na oddelku.
- Institucija po mnenju intervjuvank najprej omogoči uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov s tem, da zaposli socialno delavko. V domovih je pomembno, da institucija izhaja iz potreb in želja uporabnikov in jim omogoča izražanje pohval in pritožb. Institucija uporabo omogoči tudi s tem, ko vključi socialno delavko v strokovni tim.
- Da bi bila uporaba sodobnih socialnodelovnih konceptov v institucijah bolj dosledna, bi le-te morale po mnenju pripravnic zaposliti dodaten kader, na katerega bi prenesli del administrativnega dela socialnih delavk. Zaposliti pa bi morali tudi večje število socialnih delavk. Prav tako bi se moral izboljšati položaj socialnih delavk v primerjavi z zdravstvenim osebjem v institucijah, kjer socialno delo ni primarna dejavnost. Položaj bi moral biti bolj izenačen oziroma enakopraven. Korak k temu bi bilo sprejetje standardov in normativov v zdravstveni dejavnosti, kar bi pomenilo, da bi bile storitve socialnega dela v zdravstveni dejavnosti opredeljene in s tem bi bili opredeljeni tudi upravičenci do storitev. Trenutno socialna delavka vstopa takrat, ko se zdravstveno osebje odloči, da jo potrebujejo.
- Pripravnice omenjajo željo po več terenskega dela in več dodatnega izobraževanja, ki bi jim omogočilo, da ostanejo v stiku s teorijo.

Tretji sklop: Uporaba teorije v praksi

- Povezanost izbirnega področja študija s praktičnim delom v času pripravništva ni pomembno vplivala na potek pripravništva. Nobena od pripravnic zaradi izbire določenega modula ni čutila specifičnega pomanjkanja znanja.
- Večina pripravnic meni, da je teorija pomembna za socialno delo ter da sta teorija in praksa povezani.
- Dve pripravnici imata občutek, da obstaja razkorak med teorijo in prakso. Na fakulteti nam predavajo preveč teorije, ki je ni mogoče uporabiti v praksi.
- Štiri pripravnice ocenjujejo uporabo teorije v praksi kot uspešno.
- Vse pripravnice, ki so opravljale pripravništvo v psihiatrični bolnišnici, so izpostavile pomanjkljivo znanje o socialnem delu na področju zdravstva.
- Pripravnice so pomanjkljivost študija zaznale predvsem na področju poznavanja zakonodaje, pomanjkanju znanja pri delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč, ter v pomanjkanju izkušenj in prevzemanja odgovornosti socialne delavke v času opravljanja obvezne prakse. V psihiatričnih bolnišnicah pa so pripravnice čutile pomanjkanje znanja o socialnem delu v zdravstveni dejavnosti.
- Pripravnice so se strinjale, da jih je študij dobro teoretično in praktično pripravil na proces vodenja podpore in pomoči.
- Kot prispevek študija pa so izpostavile usvojeno znanje o vzpostavljanju delovnega odnosa, spoznavanje različnih institucij in s tem različna področja delovanja socialnega dela med opravljanjem obvezne prakse ter osebno rastjo.

7. PREDLOGI

- Smiselno bi bilo, da bi študentom socialnega dela med študijem predali več informacij in znanja o socialnem delu na področju zdravstva.
- Pripravnice si želijo več realnih izkušenj, dela na realnih primerih v vlogi socialne delavke. Zato je pomembno, da fakulteta omogoča prakso, kjer je to mogoče, da že v času študija v okviru prakse uporabljajo teoretična izhodišča. Korak v tej smeri je opisan primer dobre prakse v teoretičnem uvodu.
- Iz predstavljenih dejavnikov, ki otežujejo uporabo konceptov, lahko načrtujemo spremembe, ki bi te dejavnike odpravile. Več pozornosti je treba nameniti obravnavi zakonodaje in delu z ljudmi, ki se sami niso odločili za pomoč.
- V učni program fakultete za socialno delo bi bilo treba vnesti več vsebin o socialnem delu na področju zdravstva, saj se v zadnjem času povečuje zaposlovanje socialnih delavk na tem področju.
- Potrebna bi bila predstavitev dela socialnega delavca v instituciji, kot je psihiatrična bolnišnica.
- Sprejeti je treba standarde in normative za socialne delavce v zdravstvu, kar bo v precejšnji meri izboljšalo njihov položaj v primerjavi z zdravstvenim osebjem, saj bodo s tem imeli točno določene storitve in uporabnike in ne bodo odvisni od volje zdravnikov, ali bodo ti uporabnika napotili k socialni delavki.
- Pri pravnih predmetih bi bilo treba vpeljati sodelovanje obstoječih predavateljev z zaposlenimi socialnimi delavkami v praksi, ki pri svojem delu aktivno uporabljajo zakonodajo.
- Za bolj dosledno uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov bi bilo treba administrativne naloge socialne delavke prenesti na drug ustrezen kader.
- Študij na fakulteti bi moral študente in študentke bolje pripraviti na delo z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč, saj na tem področju občutijo pomanjkljivo znanje.
- Študentje bi morali biti redkeje v vlogi opazovalca in večkrat prevzeti vloge in naloge socialne delavke v konkretnih primerih. Študentje potrebujejo več samostojnosti in odgovornosti v času obvezne prakse. Obvezno naj bi bilo opravljanje enoletne

prakse na način, kot je v teoretičnem delu magistrske naloge zapisan primer dobre prakse.

- Študij na fakulteti bi moral študente in študentke bolje opremiti z znanjem o vodenju skupin.
- V okviru predavanj in vaj morajo študentje začeti aktivneje sodelovati, eden od načinov je t. i. notranji in zunanji krog. Delo v zunanjem in notranjem krogu pomeni, da so v notranjem krogu študentje, ki poskušajo odigrati možen primer dela z uporabniki ali celotnim uporabniškim sistemom, eden od študentov ali študentk pa v vlogi socialnega delavca ali socialne delavke vodi proces. V zunanjem krogu so ostali študentje, ki so pozorni na dosledno uporabo konceptov socialnega dela, in jo ob koncu reflektirajo.
- Preveriti je treba, katere od učnih baz omogočajo študentom samostojnejše delo v okviru prakse in z njimi okrepiti sodelovanje ter na drugi strani prekiniti sodelovanje z učnimi bazami, v katerih študentje nimajo priložnosti samostojne uporabe teorije v praksi.

8. LITERATURA IN VIRI

1. Čačinovič Vogrinčič, G. (2007). *Socialno delo z družino*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.
2. Čačinovič Vogrinčič, G. (2010). Soustvarjanje pomoči v jeziku socialnega dela. *Socialno delo*, 54(3–4), 239–245.
3. Čačinovič Vogrinčič, G. (2015). Soustvarjanje pomoči v socialnem delu: Teoretski koncepti in produkcija novih znanj v raziskovanju prakse. *Socialno delo*, 54(3–4), 179–187.
4. Čačinovič Vogrinčič, G., Kobal, L., Mešl, N., & Možina, M. (2009). *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebnega stika*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.
5. Černivec, D. (2016). Pripravišтво v socialnem varstvu kot »privilegij« diplomantov FSD. *Po moč: Časopis študentk in študentov socialnega dela*, 2(2), 10–13.
6. De Vries, S., & Bouwkamp, R. (2002). *Psihosocialna družinska terapija*. Logatec: Firis Imperl & Co.
7. Eržen, I. (2012). Socialno delo v zdravstveni dejavnosti. *Socialno delo*, 51(3–5), 15–26.
8. Flaker, V. (2003). *Oris metod socialnega dela: uvod v katalog centrov za socialno delo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
9. Flaker, V. (2005). Od praktičnega poklica k dejavni znanosti: Memoarska analiza poti in prehodov izobraževanja za socialno delo (1975–2005). V Zaviršek, D. (ur.), »Z diplomo mi je bilo lažje delat!«. *Znanstveni zbornik ob 50. letnici izobraževanja za socialno delo v Sloveniji* (str. 65–119). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
10. Franklin, C., & Jordan, C. (1999). *Family Practice: Brief Systems Methods for Social Work*. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing Company.
11. Grebenc, V. (2013). Izobraževanje za socialno delo v zdravstveni dejavnosti. V Mali, J. (ur.), *Socialno delo in pomen državljanstva za socialno državo: zbornik povzetkov / 5. kongres socialnega dela*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
12. Healy, K. (2005). *Social Work Theories in Context: Creating Frameworks for Practice*. New York, Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

13. Hoffman, L. (1994). A Reflexive Stance for family Therapy. V Čačinovič Vogrinčič, G., Kopal, L., Mešl, N., & Možina, M. (2009). *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebnega stika*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.
14. Lorenz, W. (2001). Social work in Europe – Portrait of a diverse professional group. V Hessle, S. (ur.), *International standard setting of higher social work education*. Stockholm University: Stockholm Studies of Social Work.
15. Katalog javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo CSD (december 2017). *Skupnost centrov za socialno delo Slovenije*: Ljubljana.
16. Kodele, T., & Mešl, N. (2015). Refleksivna uporaba znanja v kontekstu praktičnega učenja. *Socialno delo*, 54(3–4), 189–203.
17. Kodele, T., & Mešl, N. (2016a). Udejanjanje sodobne doktrine socialnega dela: od obravnavanja strank k sodelovanju z ljudmi. *Socialno delo*, 55(3), 109–122.
18. Kodele, T., & Mešl, N. (ur.) (2016b). *Družine s številnimi izzivi: Soustvarjanje pomoči v skupnosti*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.
19. Kuzmanič Korva, D., Perkovič, M., Kovač, J., Rapoša Tajnšek, P., & Flaker, V. (2004). *Preoblikovanje organiziranosti centrov za socialno delo v Republiki Sloveniji*. Ljubljana: Skupnost CSD Slovenije.
20. Leskošek, V. (2009). Zaposlitvene možnosti mladih. *Socialno delo*, 48(4), 207–214.
21. Lussi, P. (1990). Sistemski nauk o socialnem delu. *Socialno delo*, 29(1–3), 81–94.
22. Lussi, P. (1992). *Systemische Sozialarbeit: praktisches Lehrbuch der Sozialberatung*. Bern, Stuttgart, Wien: Verlag Paul Haupt.
23. Mali, J. (2008). *Od hiralnic do domov za stare*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
24. Mesec, B. (1997). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu I. del*. Skripta. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
25. Mesec, B. (2006). Očarani z močjo. *Socialno delo*, 45(3/5), 235–247.
26. Mešl, N. (2007). Teorije ravnanja in uspešnost procesov moči v socialnem delu z družinami. *Doktorska disertacija*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
27. Mešl, N. (2008). *Razvijanje in uporaba znanja v socialnem delu z družino: Proces soustvarjanja teoretskega znanja v praksi*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
28. Mešl, N. (2009). Kompetentno ravnanje v procesih pomoči: (ne)uporaba teorije v praksi. *Socialna pedagogika*, 13(3), 289–310.

29. Mešl, N. (2010). Socialno delo z družino: uporaba in soustvarjanje znanja v praksi. *Socialno delo*, 49(1), 1–9.
30. Mešl, N. (2018). *Collaborative social work in the community with families facing multiple challenges*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
31. Mihalič, R. (2006). *Management človeškega kapitala*. Škofja Loka: Mihalič in Partner, d. n. o.
32. Milošević Arnold, V. (2000). Profesionalne vloge socialnih delavcev pri delu s starimi ljudmi. *Socialno delo*, 39(4–5), 253–262.
33. Milošević Arnold, V., & Postrak, M. (2003). *Uvod v socialno delo*. Ljubljana: Študentska založba.
34. Parton, N., & O'Byrne, P. (2000). *Constructive social work: towards new practice*. New York: Palgrave.
35. *Pravilnik o pripravi študija na področju socialnega varstva* (2004). Ur. l. RS 128/2004.
36. Rapoša Tajnšek, P. (2005). Fragmenti razvoja študijskega programa v prvih desetletjih izobraževanja za socialno delo. V Zaviršek, D. (ur.), »Z diplomom mi je bilo lažje delat!«. *Znanstveni zbornik ob 50. letnici izobraževanja za socialno delo v Sloveniji* (str. 135–145). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
37. Ruch, G., Turney, D., & Ward, A. (ur.) (2010). *Relationship based Social Work*. London, Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
38. Saleebey, D. (1997). *The Stegth Perspective in Social Work Practice*. New York: Longman.
39. Sklare, G., B. (2005). *Brief Counseling That Works. A solution – Focused Approach for School Counselors and Administrators*. Thousand Oaks: Corwin Press.
40. Sunko, B. (2001). *Evalvacija socialno varstvene storitve »pomoč družini za dom« in programov psihosocialne pomoči v centrih za socialno delo*. Ljubljana: Skupnost centrov za socialno delo.
41. Šugman Bohinc, L. (2007). *Dejavniki uspešnega razgovora v procesu raziskovanja življenjskega sveta uporabnika*. V Šugman Bohinc, L., Rapoša Tajnšek, P., & Škerjanc, J. (2007). *Življenjski svet uporabnika: raziskovanje, ocenjevanje in načrtovanje uporabe virov za doseganje željenih razpletov* (str. 49–69). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

42. Valjavec, M. (2009). Vloga socialne službe pri obravnavi pacientov v času hospitalizacije – multidisciplinarni pristop pri oskrbi starejših in kronično bolnih. V Majcen Dvoršak, S., Kvas, A., Kaučič, B. M., Železnik, D., & Klemenc, D. (ur.), *Medicinske sestre in babice – znanje je naša moč / 7. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.
43. Ward, A. (2010). The Use of Self in Relationship-Based -practice. V Ruch, G., Turney, D., & Ward, A. (ur.) (2010). *Relationship based Social Work*. London, Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
44. *Zakon o socialnem varstvu (ZSV-UPB2) (2007)*. Ur. l. RS 3/2007.
45. Zaviršek, D. (2005). »Nekaj jih boste naučili vi, ostalo bo naredil socializem«. Začetki izobraževanja za socialno delo v Sloveniji v obdobju med 1945 in 1961. V Zaviršek, D. (ur.), »Z diplomo mi je bilo lažje delat!«. *Znanstveni zbornik ob 50. letnici izobraževanja za socialno delo v Sloveniji* (str. 7–54). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
46. Žajdela, B. (2012). Skupnostna psihiatrična obravnava v psihiatrični kliniki v Ljubljani. *Socialno delo*, 51(3–5), 171–175.

Spletni viri:

1. Fakulteta za socialno delo. (2019). *Poslanstvo fakultete*. Pridobljeno 15. 4. 2019 s <https://www.fsd.uni-lj.si/fakulteta/fakulteta/poslanstvo/>
2. Fakulteta za socialno delo. (2019). *Študijski programi*. Pridobljeno 12. 5. 2019 s [file:///C:/Users/matej/Downloads/FSD Predstavitveni%20zbornik 2018 19 %20 .%20stopnja.pdf](file:///C:/Users/matej/Downloads/FSD%20Predstavitveni%20zbornik%202018%2019%20stopnja.pdf)
3. Mednarodna zveza socialnih delavcev. *Globalna definicija socialnega dela*. Pridobljeno 9. 4. 2019 s <https://www.ifsw.org/sl/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>
4. Socialna zbornica Slovenije. (2019). *Pripravnistvo*. Pridobljeno 17. 5. 2019 s <https://www.szslo.si/pripravnistvo>

9. PRILOGE

Priloga 1: Smernice za intervju

Splošni podatki:

Spol?

Institucija kjer opravljaš pripravništvo?

UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

- Na katere sodobne socialnedelovne koncepte se opiraš pri svojem delu?
- Ali se opiraš še na kakšna druga znanja?
- Lahko opišeš primer, kjer uporabiš sodobne socialnedelovne koncepte?
- Kateri dejavniki ti v instituciji, kjer si zaposlena olajšajo uporabo sodobnih socialnedelovnih konceptov?
- Kateri dejavniki ti v instituciji, kjer si zaposlena otežujejo uporabo sodobnih socialnedelovnih konceptov?

VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

- Opiši svoje naloge, ki jih opravljaš kot zaposlena pripravnica?
- Koliko avtonomije imaš pri opravljanju nalog?
- Kako institucija, kjer si zaposlena omogoča uporabo sodobnih socialnedelovnih konceptov?
- Katera sprememba institucionalnega okvirja bi po tvojem mnenju zagotovila uporabo sodobnih socialnedelovnih konceptov?

UPORABA TEORIJE V PRAKSI

- Kako je povezano izbirno področje študija socialnega dela, ki si ga izbrala in praktično delo, ki ga sedaj opravljaš?
- Kako razumeš odnos med teorijo in prakso? Kako uspešna si pri uporabi teorije v prakso?
- Katera znanja bi morala tekom študija še osvojiti, da bi se počutila še bolj usposobljeno kot si?
- Kako te je študij pripravil na vodenje procesa podpore in pomoči?
- Kako te je študij pripravil na delo z zakoni?
- Kako te je študij pripravil na vodenje skupine uporabnikov?
- Na kaj te je študij dobro pripravil?

Priloga 2: Odprto kodiranje

Odprto kodiranje: Intervju A

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
A1	Pri delu pripravnika v domu se opiram predvsem na elemente delovnega odnosa	Elementi delovnega odnosa	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A2	najbolj mislim da na perspektivo moči	Perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A3	etiko udeležnosti	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A4	ter na ravnanje v sedanjosti	Ravnanje v sedanjosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A5	Pri delu se opiram na vse znanje, ki sem ga pridobila tekom študija	Pridobljeno znanje tekom študija	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A6	Pač na tista znanja, ki jih potrebujem pri svojem delu	Znanje potrebno za delo	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A7	Veliko sem pridobila iz počitniškega dela, ki sem ga opravljala v univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu Soča	Pridobljeno znanje na počitniškem delu URI Soča	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A8	S tem sem pridobila večjo fleksibilnost pri prilagajanju potrebam vsakega posameznika	Sposobnost prilagajanja potrebam posameznika	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A9	ter potrpežljivost	Potrpežljivost pri delu	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A10	in znanje iz prakse, da vsak človek potrebuje svoj čas, da osvoji določeno veščino	Prilagajanje časa posameznikovim sposobnostim	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A11	Praksa je po mojem mnenju zelo veliko pripomogla, saj sem lahko vzporedno z osvajanjem teorije le to preizkušala v praksi	Preizkus teorije v praksi	Uporabnost študijske prakse	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A12	In če mi kaj ni bilo jasno, sem se na mentorskem srečanju lahko posvetovala s profesorico na fakulteti	Podpora mentorice	Uporabnost študijske prakse	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

A13	Z vsakim uporabnikom ko se srečam na novo vzpostavim delovni odnos	Vzpostavitev delovnega odnosa z novim uporabnikom	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A14	in se predstavim	Predstavitve novemu uporabniku	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A15	Posebej je izziv, ko vzpostavljam delovni odnos s človekom z demenco	Vzpostavljanje delovnega odnosa s človekom z demenco kot izziv	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A16	Tam se vsak pogovor začne z vzpostavljanjem delovnega odnosa na novo, saj me ljudje ne prepoznajo	Večkratno vzpostavljanje delovnega odnosa pri ljudeh z demenco	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A17	Kar želim poudariti je to, da z gospodom težko oblikujem instrumentalno definicijo problema, saj za vse težave krivi druge in pri njih ne vidi svoje vloge	Težava pri oblikovanju instrumentalne definicije problema pri ljudeh z demenco	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A18	Tako da se mi zdi tukaj pomembno izhajati iz države socialnega delavca	Izhajanje iz države socialnega delavca	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A19	saj smo v prvi vrsti mi tisti, ki človeka poslušamo	Socialni delavec poslušajo uporabnika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A20	in mu nudimo razumevanje	Razumevanje uporabnika s strani socialnega delavca	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A21	Tako gospodu nudim podporo	Nudjenje podpore med pogovorom	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A22	in razumevanje	Nudjenje razumevanja med pogovorom	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A23	in ga skozi pogovor poskušam usmeriti na pozitivne stvari	Usmerjanje pogovora na pozitivne stvari	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A24	kaj je sedaj takšnega, da je zanj dobro	Iskanje dobrih stvari	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A25	in kako bi lahko krepila njegovo moč	Krepitev moči uporabnika	Primeri uporabe sodobnih	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

			socialnodelovnih konceptov	
A26	Tukaj je pomemben predvsem pogovor, da gospod ne ostane sam in da nima občutka, da ga nihče ne posluša	Preprečevanje osamljenosti s pogovorom	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A27	Dom za stare se trudi, da bi gradil svojo organiziranost tako, da bi bil osredotočen na potrebe	Osredotočenost organizacije na potrebe uporabnika	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A28	in želje vsakega posameznika	Osredotočenost organizacije na želje uporabnika	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A29	To pa je včasih težko glede na veliko število stanovalcev	Ne-zadovoljevanje potreb in želja zaradi velikega števila uporabnikov	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A30	Zato so v domu organizirane gospodinjske skupnosti, kjer bivajo ljudje s podobnimi starostnimi težavami	Gospodinjske skupnosti ljudi s podobnimi težavami	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A31	in se jim omogoča sodelovanje na sestankih vsake posamezne enote	Sodelovanje uporabnikov na sestankih enot	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A32	kjer lahko stanovalci izrazijo pohvale	Izražanje pohval na sestankih	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A33	in pritožbe	Izražanje pritožb na sestankih	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A34	Tudi spodbujanje prostovoljstva je po mojem mnenju eden od dejavnikov, ki omogoča uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	Spodbujanje prostovoljstva	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A35	Ker socialnim delavkam zaradi vse birokracije včasih zmanjka časa za individualno delo	Manj individualnega dela zaradi preveč birokracije	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A36	je pomembno, da se v delo vključujejo tako prostovoljci dijaki in študentje, ki v domu opravljajo prakso	Vključevanje šolarjev na praksi v proces dela	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

A37	ter starejši prostovoljci, ki se družijo s stanovalci	Vključevanje starejših prostovoljcev	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A38	Pomanjkanje časa	Premalo časa	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A39	in dokumentacija	Preveč dokumentacije	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A40	Zelo veliko časa vzame vnašanje prošenj za sprejem stanovalca v dom v računalniški program	Vnos prošenj	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A41	Prav tako je potrebno napisati veliko dopisov	Pisanje dopisov	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A42	obvestil o obravnavi prošenj	Pisanje obvestil o obravnavi prošenj	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A43	Socialna delavka ima v domu veliko nalog, poleg tega da se pripravljajo prošnje za sprejem, socialna delavka sodeluje tudi na sami komisiji za sprejem, premestitev in odpust	Velik obseg nalog socialne delavke	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A44	Ureja tudi prijavo – odjavo začasnega ali stalnega prebivališča	Urejanje bivališča stanovalca	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A45	pripravlja sestanke s svojci stanovalcev	Sestanki s svojci	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A46	Tako da na koncu velikokrat zmanjka časa za individualne pogovore s stanovalci	Premalo časa za individualno delo	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
A47	večja težava je takrat, ko ljudje ne želijo obremenjevati ali prositi za pomoč zaposlene, ti pa zaradi obremenjenosti z dokumentacijo takega starostnika spregledajo. Kar pa se ne bi smelo dogajati	Nepozornost na stanovalce zaradi obsega dokumentacije	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

A48	veliko večino mojega časa se ukvarjam z na novo prispelimi prošnjami, ki jih pripravljam, da lahko potem komisija obravnava popolne prošnje	Urejanje prispelih prošenj in priprava le teh za komisijo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A49	imam tudi službeni telefon, tako da lahko ljudem nudim informacije o pogojih, ki jih je potrebno izpolnjevati za sprejem v dom	Nudenje informacij o pogojih za sprejem po telefonu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A50	V primeru, da kdo pride samo na ogled doma, ga peljem po celotnem domu	Ogled doma pred sprejemom	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A51	Sodelujem na komisiji za sprejem, premestitev in odpust	Komisija za sprejem, premestitev in odpust	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A52	na sestankih posameznih enot	Udeležba na sestankih enot	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A53	na aktivnostih delovne terapije	Udeležba pri aktivnostih delovne terapije	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A54	na sestankih s svojci	Prisotnost na sestankih s svojci stanovalcev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A55	urejam prijavo – odjavo bivališča	Prijava, odjava bivališča	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A56	zapisujem uradne zaznamke	Zapis uradnega zaznamka	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A57	Pripravljam dogovor o načinu, trajanju in vrsti storitev	Oblikovanje dogovora o načinu, trajanju in vrsti storitev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A58	priprava dodatka, če se zgodi sprememba v oskrbi stanovalca	Priprava dodatka k dogovoru	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A59	ali sprememba diete	Priprava dodatka k dogovoru zaradi spremembe diete	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A60	Pri delih, ki jih opravljam, imam avtonomijo	Samostojnost pri svojem delu	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A61	na začetku me je mentorica spremljala, nato pa sem kar hitro samostojno začela z delom, na primer vse, kar se tiče dela s prošnjami	Pomoč mentorice pri delu s prošnjami na začetku	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

A62	dogovori	Pomoč mentorice pri delu z dogovori	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A63	Najprej jo omogoči s tem, da ima zaposlene socialne delavke	Zaposlitev socialne delavke	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A64	Nato pa se tem, da ima svoj prostor, kjer se srečuje s stanovalci	Prostor – pisarna	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A65	kjer jim je omogočena zasebnost	Zasebnost	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A66	in lahko s človekom izvede individualni pogovor v katerem načrtujeta in skupaj soustvarjata rešitve za težave, ki jih stanovalec ima	Individualni pogovori	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A67	Predvsem pa je tudi osebna odločitev socialne delavke, da bo sledila konceptom socialnega dela	Osebna odločitev socialne delavke, da sledi konceptom	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A68	in ne bo prevzela interesov institucije kateri bi ji onemogočili uporabo socialnodelovnih konceptov	Socialna delavka ne prevzame interesov institucije zaradi katerih bi bila uporaba konceptov otežena	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A69	Bolj pogosto in bolj dosledno uporabo konceptov bi prav gotovo omogočilo večje število socialnih delavcev	Večje število socialnih delavk	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A70	ter bolj pogosta supervizijska srečanja	Pogostejša supervizijska srečanja	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A71	Potrebno bi bilo zaposliti dodaten kader, na katerega bi prenesli del administrativnih postopkov, katero sedaj opravlja socialna delavka	Prenos administrativnega dela socialnega delavca na nov kader	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
A72	Sama sem obiskovala modul za mlade, tako	Premalo koristno znanje na modulu za mlade	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	da mi to zanje ne koristi preveč			
A73	Bolj se opiram na sodobne socialnodelovne koncepte, ki sem jih osvojila tekom dodiplomskega študija	Dobro znanje o sodobnih socialnodelovnih konceptih	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A74	Teorija in praksa je povezujeta	Povezanost teorije in prakse	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A75	Seveda ostaja kar nekaj »preveč« teorije, ki smo jo predelali na faksu	Preveč teorije v času študija	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A76	in mi po mojem mnenju ne bo nikoli prišla prav	Neuporabnost vse teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A77	Tekom študija bi moralo biti to povezovanje bolj intenzivno	Intenzivnejše prenašanje teorije v prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A78	čprav po drugi strani razumem, da je to težko, ker še ne poznamo celotnega področja in niti ni mogoče pričakovati, da bi že v prvem letniku lahko vodili pogovore	Otežena uporaba teorije v praksi zaradi obsega celotnega področja socialnega dela	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A79	Mislim, da sem uspešna pri uporabi elementov delovnega odnosa	Uspešna uporaba elementov delovnega odnosa	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A80	ker to so resnično koncepti na katerih smo tekom petletnega študija ogromno delali	Veliko dela na konceptih delovnega odnosa v času študija	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A81	Kot sem rekla, je preveč teorije, ki je včasih ni mogoče prenesti v prakso	Otežena uporaba teorije v praksi zaradi obsega teorije	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A82	Več bi moralo biti praktičnega dela na realnih primerih	Več prakse na realnih primerih	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A83	Vsi bi morali opravljati prakso, kot so jo nekateri sošolci, ki so družine obiskovali na domu in skupaj z njimi zastavili izvirni delovni projekt pomoči	Možnost izbire obvezne prakse z družino na domu	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A84	in s tem sem mnenja, da nisem v odprvega pa do četrtega letnika nič napredovala, saj	Prevečkrat v vlogi opazovalca	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	sem še vedno samo opazovala			
A85	Kljub temu, da sem poslušala kar nekaj pravnih predmetov imam občutek, da nisem nikoli zares razumela kaj sploh bi morala kot socialna delavka na centru za socialno delo vedeti	Nerazumevanje uporabe zakonodaje na centru za socialno delo	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A86	O socialnovarstvenih storitvah kot jih predstavi zakon o socialnem varstvu, sploh ne vem ali smo govorili	Ne seznanjenost z zakonom o socialnem varstvu med študijem	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A87	Na delo s skupino bi me študij lahko pripravil bolje	Pomanjkanje znanja o delu s skupinami	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A88	veliko bi se lahko naučila, če bi ob študiju izbrala še kakšno neformalno izobraževanje	Samoiniciativno obiskovanje aktivnosti, neformalnih izobraževanj	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A89	Znanje, ki ga imam za vodenje skupine, sem pridobila iz prakse	Pridobljeno znanje iz prakse	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A90	Za vodenje individualnega pogovora se počutim dovolj usposobljeno	Usposobljenost za vodenje individualnega pogovora	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A91	Z elementi delovnega odnosa je lahko in ker znam poimenovati le te	Znanje in poimenovanj elementov delovnega odnosa olajša delo	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A92	ubesediti kaj v procesu podpore in pomoči počnem	Ubesedim kaj počnem	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A93	se v tej vlogi počutim samozavestno	Samozavest v vlogi socialne delavke	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A94	da obvladam osrednje koncepte socialnega dela	Dobro znanje osrednjih konceptov socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A95	Da znam prisluhniti uporabniku	Znati prisluhniti	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A96	da znam uporabljati elemente delovnega odnosa	Elementi delovnega odnosa	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A97	elemente kratke v rešitev usmerjene terapije	Kratka k rešitvi usmerjena terapija	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
A98	da vem kaj je vprašanje o čudežu	Vprašanje o čudežu	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

A99	Mislim, da sem tekom študija res osvojila znanja, ki jih sedaj uspešno prenašam v prakso	Osvojena znanja prenašam v prakso	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
-----	--	-----------------------------------	------------------	--------------------------

Odprto kodiranje: Intervju B

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
B1	Pri delu s starimi ljudmi in z njihovimi svojci se mi zdi, da uporabljam vse koncepte socialnega dela	Vsi koncepti socialnega dela	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B2	Nisem posebej pozorna na uporabo, saj sem jih tekom študija velikokrat uporabila tako na praksi kot na samih vajah pri posameznem predmetu	Uporaba konceptov na praksi in na vajah zato je uporaba le teh avtomatska	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B3	Z vsakim uporabnikom oziroma stanovalcem doma sklenem dogovor o sodelovanju	Dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B4	kateri je malo prilagojen glede na kognitivne sposobnosti posameznika	Prilagojen dogovor o sodelovanju kognitivnim sposobnostim uporabnika	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B5	Povem kdo sem	Predstavitve sebe	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B6	in kaj je namen pogovora	Opredelevanje namena pogovora	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B7	Z instrumentalno definicijo problema se srečujem pri večjih problemih	Instrumentalna definicija problema pri obsežnejših težavah	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B8	in pri tistih stanovalcih, kateri težko sprejmejo bivanje v Domu	Instrumentalna definicija problema pri ljudeh, ki težje sprejemajo institucionalno varstvo	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B9	Z njimi je potrebno bolj poglobljeno načrtovati bivanje v domu	Poglobljeno načrtovanje bivanja v instituciji s tistimi, ki se z bivanjem ne strinjajo	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

B10	Perspektivo moči uporabljam predvsem, ko z uporabniki izvajam delno strukturiran poglobljen intervju za pripravo individualnega načrta posameznika	Perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B11	Tudi etika udeležnosti se poslužujem večino časa	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B12	saj ser mi ravno tukaj zdi vloga socialnega delavca v domu ključna, saj omogoči prostor za besedo starega človeka, odstopi od moči in da človeku občutek, da on zase najbolj ve	Odstop od moči in občutek človeku, da je ekspert za svoje življenje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B13	Mislím, da poleg vseh osvojenih konceptov socialnega dela tekom študija posameznik za delo z ljudmi potrebuje tudi veliko potrpežljivosti	Potrpežljivost pri delu	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B14	razumevanja	Razumevanje uporabnika	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B15	ter empatije	Empatija do uporabnika	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B16	Veliko pri delu socialne delavke pripomore znanje vodenja skupin	Znanje o vodenju skupin	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B17	Mislím, da je neformalno izobraževanje velika prednost za vse nas, ki se izobražujemo oziroma smo aktivni izven fakultete	Znanja pridobljena izven fakultete	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B18	vendar sem se udeleževala različnih predavanj, ki so bila organizirana na primer preko Zveze prijateljev mladine	Predavanja v organizaciji Zveze prijateljev mladine	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B19	je dober primer poglobljen pogovor s starim človekom pri	Uporaba konceptov pri izdelavi individualnega načrta	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

	sestavi individualnega načrta			
B20	Tukaj v uvodu raziskujem posameznikovo preteklost, katera prinaša osnovne podatke, življenjska razpotja od rojstva do današnjega dne	Raziskovanje uporabnikove preteklosti	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B21	V naslednjem delu individualnega načrta sprašujem po sedanjosti, vprašanja se nanašajo na to o čem odloča, kaj ima rada in česa ne, status, kdo so pomembni ljudje v njenem življenju, kaj vse zna in zmore, kaj jo veseli, skrbi, žalosti, potek zdravljenj in kaj ji prinaša največje zadovoljstvo	Raziskovanje uporabnikove sedanjosti	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B22	Na koncu pa skupaj oblikujeva cilje, ki so usmerjeni v prihodnost	Oblikovanje ciljev za prihodnost	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B23	Mislím, da so domovi v zadnjem času spremenili svoj način organiziranosti	Sprememba organiziranosti domov za stare	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B24	ter da z uvajanjem gospodinskih skupnosti	Uvedba gospodinskih skupnosti	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B25	ter z zaposlovanjem in omogočanjem pripravništva	Zaposlovanje pripravnikov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B26	Mogoče ko je v določenem času potrebno pripravljati poročila	Priprava raznih poročil	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B27	in skrbeti, da je vsa dokumentacija urejena tako, kot mora biti	Urejenost dokumentacije	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B28	Tudi v obdobju ko je več sprememb v smislu smrti in novih sprejemov, zmanjka	Veliko število sprememb stanovalcev zaradi smrti	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

	časa za delo s stanovalci			
B29	Tudi dodatni projekti	Dodatni projekti	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B30	kot je na primer model kakovosti E-Qalin so dodatna obremenitev	Projekt E-Qalin	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B31	Kolikor sem sama izkusila so bile vse zaposlene obremenjene z vnašanjem podatkov v program	Preobremenjenost zaposlenih z vnašanjem podatkov v računalniški program E-Qalin	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
B32	Sodelujem pri vnašanju vlog za sprejem v računalniški program	Vnos vlog za sprejem v računalniški program	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B33	potem samostojno izvajam sprejeme novih stanovalcev	Samostojno izvajanje sprejema novega stanovalca	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B34	skupaj s stanovalcem oblikujem individualni načrt	Izdelava individualnega načrta skupaj s stanovalcem	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B35	opravljam individualne razgovore s stanovalci, če ti kaj potrebujejo ali imajo težavo	V primeru težav individualnih pogovori s stanovalcem	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B36	sodelujem na skupini za samopomoč	Udeležba na skupinah za samopomoč	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B37	urejam dokumentacijo ob smrti stanovalca	Ureditev dokumentacije ob smrti stanovalca	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B38	Prisotna sem na sestankih novo sprejetih stanovalcev z njihovimi svojci	Prisotnost na sestankih s svojci stanovalcev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B39	vključujem se v aktivnosti delovne terapije	Udeležba pri aktivnostih delovne terapije	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B40	sodelujem pri organizaciji izletov skupine za zagovorništvo (stanovalci mlajši od 65 let)	Organizacija izletov skupine za zagovorništvo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B41	V začetku sem bila pri sprejemih samo prisotna	Na začetku manjša stopnja avtonomije, zgolj v vlogi opazovalca	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

B42	nato sem jih nekaj opravila pod nadzorom mentorice	Izvajanje nalog pod nadzorom mentorice	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B43	sedaj pa jih izvajam sama	Samostojno izvajanje nalog	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B44	Mislim, da je mentorica zelo dobra, saj mi pusti, da »plavam«, da se učim	Mentorica omogoča samostojnost	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B45	in naloge samostojno izvajam	Samostojno izvajanje nalog	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B46	če mi pa kaj ne gre, mi je pa vedno na voljo za pojasnila	V primeru pomanjkanja znanja pomoč nudi mentorica	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B47	Institucija ravno z izvajanjem individualnega načrta izhaja pri bivanju stanovalca iz njegovih potreb	Izdelava individualnega načrta	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B48	njegov individualni načrt je shranjen na bivalni enoti, kjer ima stanovalec sobo, tako imajo vsi zaposleni ves čas dostop do njega	Dostop vseh zaposlenih do individualnega načrta	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B49	in se lahko seznanijo s podatki, kot je kaj mara in kaj ne	Seznanitev s tem kaj stanovalec mara in kaj ne	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B50	Tudi z izvajanjem sveta stanovalcev daje institucija veliko vlogo pripombam stanovalcem in kje oni vidijo možnosti izboljšave	Izvajanje sveta stanovalcev	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B51	Včasih se mi zdi, da je delovna terapija veliko bolj vključena v uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov kot pa socialne delavke, saj imajo več neposrednega stika s stanovalci in z njimi	Vključitev delovne terapije v uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

	preživijo več časa, medtem ko je socialna delavka še vedno obremenjena z administracijo			
B52	Prenos administrativnih del na druge zaposlene kot pa na socialne delavke	Prenos administracije s socialne delavke na drug kader	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B53	Druge vodje projektov kakovosti, ne pa socialna delavka	Vključitev drugih profilov zaposlenih v projekte	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B54	Boljše sodelovanje med zdravstvenim osebjem in socialno službo, saj zdravstveno osebje pogosto ne upošteva socialne službe oziroma ji ne daje mesta	Izboljšanje sodelovanja med zdravstvenim osebjem in socialno službo	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
B55	Kot modul na dodiplomskem in podiplomskem študiju sem izbrala psihosocialno podporo in pomoč. Da bi izbira modula posebej vplivala, se mi ne zdi, saj smo na modulu posvetili dosti pozornosti socialnemu delu z družino	Izbira modula ni vplivala	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B56	Morda bi bil modul socialno delo s starimi bolj uporaben glede na delo s starimi ljudmi	Možnost, da modul s starimi ljudmi bolje opremi pripravnika za delo v domu	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B57	vendar sama tega občutka, da bi bilo pomanjkanje znanja zaradi izbranega modula, nisem imela	Brez občutka pomanjkanja znanja zaradi izbire modula	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B58	Menim, da socialnega dela brez teorije ni mogoče delati	Za delo socialnega delavca je teorija nujno potrebna	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B59	Že kljub osvojenemu znanju je velika nevarnost zdravorazumskega razmišljanja	Kljub znanju obstaja nevarnost zdravorazumskega razmišljanja	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B60	in odločanja	Kljub znanju obstaja nevarnost zdravorazumskega odločanja	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

B61	Morda mi tekom pripravnosti manjka refleksija opravljenega dela	Pomanjkanje refleksije dela med pripravnostvom	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B62	kot smo to izvajali na fakulteti v obliki mentorskih srečanj, kjer smo dobili vpogled katera znanja smo uporabili	Pomanjkanje vpogleda v uporabo znanja v času pripravnosti	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B63	in jih tako boljše integrirali	Refleksija izboljša integracijo znanja	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B64	Sicer mislim, da sem bila pri uporabi teorije uspešna	Uspešnost uporabe teorije v praksi	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B65	Kljub temu, da smo imeli prakso skozi vsa leta študija, je ta praksa vseeno dosti ohlapna za pridobivanje znanja	Obvezna praksa preohlapna za pridobivanje znanja	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B66	meni osebno ni nikoli bila omogočena večja avtonomija	Pomanjkanje avtonomije tekom obvezne prakse	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B67	vedno sem bila v »senci« socialne delavke	Prevečkrat v vlogi opazovalca	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B68	Res bi morali tekom študija prevzeti že več odgovornosti	Pomanjkanje odgovornosti študentov pri nalogah tekom obvezne prakse	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B69	in se poskusiti v samostojnem opravljanju določenih nalog socialne delavke	Pomanjkanje samostojnosti pri izvajanju nalog v času obvezne prakse	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B70	Kot sama teorija mislim, da smo koncepte socialnega dela osvojili zelo dobro, saj smo jih skozi vsa leta študija nadgrajevali in se urili v izvajanju le teh. Le možnosti dejanske uporabe bi morale biti več	Več priložnosti za uporabo osvojenega znanja tekom študija	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B71	vem da se profesorji z igranjem vlog trudijo približati dejansko delo, vendar to ni to	Več prakse na realnih primerih	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B72	Izpeljati pravi socialnodelovni	Pomanjkanje izkušenj pridobljenih iz	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	pogovor z pravim uporabnikom socialnega dela, pa je veliko težja naloga, sploh če so dodane oteževalne okoliščine	pogovorov z našimi uporabniki		
B73	Na delo z zakoni mislim, da me študij ni dobro pripravil	Pomanjkljiva pripravljenost na delo z zakoni	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B74	Kljub temu, da smo imeli veliko pravnih predmetov, le tega znanja nismo utrjevali	Pomanjkanje utrjevanja znanja zakonodaje	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B75	Sploh pa to vidim sedaj, ko se že pripravljam na strokovni izpit iz socialnega varstva, vidim, kako pomanjkljivo je moje znanje	Premalo priprave in osvojenega znanja zakonodaje glede na obseg literature pri strokovnem izpitu	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B76	Tudi pri delu s skupino bi me študij lahko bolje opremil	Študij bi lahko bolje pripravil na delo s skupino	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B77	učili smo se zelo veliko o individualnem delu z uporabnikom	Več priprav na delo s posameznikom kot s skupino	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B78	in tudi z družino	Več priprav na delo z družino kot s skupino	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B79	Vendar delo s skupino desetih ljudi starih od 70 do 85 let recimo nismo nikoli imeli priložnosti preizkusiti	Pomanjkanje izkušnje vodenja skupine starih ljudi	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B80	razen v primeru, če si slučajno opravljal prakso tekom študija v domu za stare in si imel to priložnost	Priložnost vodenja skupine le v okviru obvezne prakse v domu za stare	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B81	Lahko rečem, da sem dobro teoretično podkovana v znanju konceptov socialnega dela	Dobro znanje osrednjih konceptov socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B82	In se zato počutim tudi bolj suvereno pri vzpostavljanju stika z uporabniki	Samozavest pri vzpostavljanju delovnega odnosa	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B83	zato je vsak začetek pogovora toliko lažji	Zaradi osvojenega znanja je začetek pogovora lažji	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

B84	Tudi prakso, ki sem opravljala, mi je omogočila, da sem se tekom opravljanja le te srečala z različnimi ranljivimi skupinami	Izkušnja sodelovanja z različnimi ranljivimi skupinami	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
B85	in sem tako pridobila samozavest pri delu z njimi	Samozavest pri delu z različnimi ranljivimi skupinami	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odperto kodiranje: Intervju C

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
C1	Pri opravljanju pripravnštva mislim, da sem lahko uporabila veliko količino znanja, ki sem ga pridobila tekom študija	Uporaba pridobljenega znanja na fakulteti v okviru študija	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C2	Med najpogosteje in vsakodnevno uporabljenimi so pri vzpostavljanje delovnega odnosa: dogovor o sodelovanju	dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C3	instrumentalna definicija problema	instrumentalna definicija problema	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C4	soustvarjanje rešitev	soustvarjanje rešitev	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C5	krepitev moči oziroma perspektiva moči	perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C6	znanje za ravnanje	znanje za ravnanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C7	etika udeležnosti	etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C8	Opiram se predvsem na znanje, ki sem ga pridobila pri različnih predmetih	Znanje pridobljeno na fakulteti pri različnih predmetih	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C9	saj so ti bili med sabo različni in so zaobjeli več različnih ranljivih skupin	Različni predmeti obsegajo zelo različna področja	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C10	Znanja, ki sem jih pridobila tekom študija pri različnih predmetih so – npr. način	Jaz, ti sporočila	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

	komuniciranja – jaz, ti sporočila			
C11	pozorno poslušanje	Poslušanje	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C12	kot tudi tista znanja, ki sem jih pridobila tekom opravljanja praktičnega dela na fakulteti	Uporaba izkušenj iz vaj	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C13	ter nato z utrjevanjem tega v času opravljanja prakse	Izkušnje iz vaje prenesene v obvezno prakso	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C14	Včasih, sploh pri komuniciranju z uporabniki, uporabim tudi razna splošna znanja, ki sem jih pridobila tekom življenja	Splošna znanja pridobljena tekom študija	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C15	Tukaj se opiram na sodobni socialnodelovni koncept osebno vodenje	Koncept osebnega vodenja	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C16	Saj lahko z uporabniki podelim svojo izkušnjo	Podelitev lastne izkušnje z uporabniki	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C17	in odprem alternativni pogled na težavo oziroma problem	Alternativni pogled na problem	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C18	Pripravištvu opravljam v domu za stare in sicer na področju pomoči na domu, zato sem imela največ stikov le s svojci in sicer tistimi, ki so se v pisarne koordinacije pomoči na domu prišli informirati o sami storitvi	Informiranje o storitvi	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C19	in podati vlogo oziroma prošnjo za izvajanje storitve	Sprejem vloge za sprejem v institucionalno varstvo	Naloge pripravnice	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C20	Z vsakim uporabnikom oziroma svojcem sem najprej vzpostavila delovni odnos	Vzpostavitev delovnega odnosa z novim uporabnikom	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C21	jih informirala o sami storitvi	Informiranje o storitvi	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C22	in potem skupaj z njimi ustno in okvirno	Zastavljen izvirni delovni projekt pomoči	Primeri uporabe sodobnih	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

	ustvarila izvirni delovni projekt pomoči		socialnodelovnih konceptov	
C23	Vsak uporabnik je potreboval svoje vrste pomoči	Pomoč glede na težavo posameznika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C24	v različnem obsegu in določenem času	Pomoč v obsegu in času prilagojenemu uporabniku	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C25	Prav tako jih uporabljam tudi pri komuniciranju z uporabniki in svojci preko telefona	Uporaba konceptov socialnega dela preko telefona	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C26	Uporabljam jih občasno tudi pri komuniciranju s sodelavci-koordinatorkami pomoči na domu in predvsem oskrbovalkami	Uporaba konceptov socialnega dela pri delu s sodelavci	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C27	Najbolj mi je to olajšala pisarna – prostor	Pisarna	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C28	kjer sem z uporabniki oziroma svojci imela svoj prostor, mir	Prostor in mir za delo z uporabniki	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C29	in zasebnost	Zasebnost	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C30	To je predvsem pomanjkanje časa	Premalo časa	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C31	Premalo časa, da bi si lahko vzela čas za svoje	Pomanjkanje časa za delo s svojci	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C32	uporabnike	Pomanjkanje časa za delo z uporabniki	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C33	in jim tako storitev kot tudi kaj drugega podrobneje razložila in jim predstavila tudi druge alternativne rešitve oziroma storitve	Pomanjkanje časa za razlago in predstavitev več različnih možnosti	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

C34	Premalo zaposlenih sodelavcev – koordinatorjev glede na obseg števila uporabnikov	Premalo število zaposlenih koordinatorjev pomoči na domu	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C35	kot tudi premalo oskrbovalk za izvajanje storitve	Premalo število zaposlenih socialnih oskrbovalk	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
C36	Informiranje o storitvi pomoči na domu	Informiranje o storitvi pomoči na domu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C37	in prinosu kosil na dom iz doma za stare	Pomoč pri prenosu kosil na dom uporabnika	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C38	sprejem novih vlog	Sprejem novih vlog za izvajanje storitev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C39	komuniciranje s svojci	Komunikacija s svojci	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C40	in uporabniki glede same oskrbe	Komunikacija z uporabniki	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C41	predajanje navodil oskrbovalkam – neke vrste posrednica, ki potrjuje želje in zahteve uporabnikov, če je le to mogoče	Spremljanje dela socialnih oskrbovalk	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C42	koordiniranje urnikov oskrbovalk na dnevni ravni	Koordiniranje urnikov socialnih oskrbovalk	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C43	sprejemanje odpovedi terminov pomoči in želj po dodatnem obsegu pomoči	Sprejemanje informacij o spremembah obsega storitev pomoči na domu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C44	reševanje bolniških staležev oskrbovalk na dnevni ravni, tako, da njene uporabnike predam drugim, ki že imajo svoje urnike in po možnosti kakšen prost termin	Razvrščanje uporabnikov glede na pojav bolniške odsotnosti socialne oskrbovalke	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C45	reševanje sprotih težav na terenu z oskrbovalkami kot tudi z uporabniki	Reševanje težav socialnih oskrbovalk na terenu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C46	urejanje dokumentacije v arhive	Urejanje dokumentacije v arhive	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C47	nenehna uporaba računalniških programov, kamor je potrebno sproti	Beleženje sprememb in zahtev uporabnika v računalniški program	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

	beležiti vse spremembe in zahteve uporabnikov			
C48	občasno tudi koordiniranje kosil iz doma za stare k uporabnikom na dnevni ravni in priprava menažnih posod glede na določeno območje razvoza	Priprava posod za kosilo in koordinacija razvoza kosil	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C49	Različno , pri zadevah manjšega pomena sem povsem avtonomna	Samostojnost pri manj zahtevnih nalogah	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C50	čepprav sem sprva bila manj in sem večkrat spraševala za nasvete sodelavke in jih prosila, da preverijo moje delo, čeprav so mi povsem zaupale	Zaupanje v moje delo	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C51	Skratka za svoje delo, ki ga opravljam, sem povsem avtonomna in samostojna	Samostojnost pri svojem delu	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C52	Institucija jih spodbuja s svojo vizijo poslovanja	Vizija poslovanja	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C53	želi izhajati iz potreb	Izhajanje iz potreb uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C54	in želja uporabnikov	Izhajanje iz želja uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C55	želi da ohranijo samostojnost za življenje	Prizadevanje institucije za ohranitev samostojnosti uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C56	s tem da preko različnih aktivnosti, ki so organizirane krepi njihovo moč	Preko aktivnosti krepi moč uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C57	in jim daje možnost odločanja	Institucija jim ponuja možnost odločanja	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

			socialnodelovnih konceptov	
C58	Omogoča tudi na način možnosti dajanja pritožb	Možnost pritožbe uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C59	in pohval uporabnikov	Možnost pohvale uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C60	Več zaposlenih, da bi se lahko dejanski posvetili uporabnikom	Več zaposlenih pomeni več časa za uporabnike	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
C61	Pripravnštvo je na področju starih ljudi, sama pa sem obiskovala modul socialna pravičnost in vključevanje. Oba področja sta meni zelo zanimiva, vendar tudi zelo različna (C61).	Področje pripravništva in področje izbranega modula sta si zelo različna	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C62	Ne vem, nisem prepričana	Izbira modula ni pomenila pomanjkanje znanja	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C63	V vsaki situaciji sem odreagirala glede na znanje, ki ga imam	Uporaba znanja, ki ga imam.	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C64	Ne morem vedeti katere pristope in koncepte so osvajali na modulu za stare. Morda bi tisti študentje katero od situacij rešili na drugačen način, kot sem situacijo rešila jaz	Obstaja možnost različnega reševanja težav glede na modul študija	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C65	Vendar sem še vedno mnenja, da nisem naredila nič preveč narobe, saj sem se ob kakšni večji težavi posvetovala tudi z mentorico, katera me je usmerila	Ob pomanjkanju znanja posvet z mentorico	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C66	Tekom študija sem spoznala, da se dejansko povezujeta	Povezanost teorije in prakse	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C67	čepprav sem rabila nekaj časa, da sem se naučila teorijo prenesti v prakso	Potreben čas za uspešno uporabo teorije v praksi	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

C68	Je pa res, da določena teorija je res uporabna, med tem, ko je veliko takšne, kjer samo delo v praksi ne omogoča, da bi prenesli znanja v prakso	Del teorije je mogoče prenesti v prakso, del pa ne	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C69	Včasih je teorija mogoče zastavljena preveč idealno oz. lahkotno	Teorija preveč idealna v primerjavi s prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C70	in je nikakor ni mogoče prenesti v prakso	Del teorije je nemogoče prenesti v prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C71	Pogrešam znanja, ki jih je potrebno znati na strokovnem izpitu	Pomanjkanje znanja, ki je potrebno za strokovni izpit	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C72	Torej konkretna znanja na določenih področjih, konkretno zakonodajo, ki se izvršuje v praksi	Pomanjkanje znanja iz praktične uporabe zakonodaje	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C73	na primer, kako dejansko poteka delo na različnih organizacijah, na primer na centru za socialno delo	Poznavanje zakonske podlage dela na centru za socialno delo.	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C74	na katere zakone se je potrebno opirati	Pomanjkljivo znanje zakonodaje	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C75	kdo lahko zaprosi za denarno socialno pomoč, katere pogoje mora izpolnjevati, za koliko časa jo lahko prejme in v kakšni višini	Pomanjkanje znanja o socialno varstvenih prejemkih	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C76	Menim, da me je študij marsikaj naučil, sploh uporabo osnovnih konceptov	Znanje osnovnih konceptov socialnega dela	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C77	Kar se tiče dela z zakoni, bi rekla, da je tega meni malo manjkalo	Pomanjkljiva pripravljenost na delo z zakoni	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C78	Tudi na delo v praksi me je dokaj dobro usposobil	Dobra priprava na praktično delo	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C79	menim pa, da je največ na vsakem posamezniku koliko se nauči	Posameznikova volja do učenja	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

C80	več kot imaš motivacije in več kot se sam aktiviraš, več se naučiš	Posameznikova motivacija in aktivacija za učenje	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C81	Tudi za delo s skupinami sem po mojem mnenju premalo usposobljena	Pomanjkanje znanja o delu s skupinami	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C82	predvsem v smislu koordiniranja aktivnosti	Pomanjkanje znanja o koordinaciji aktivnosti	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C83	procesa pogovora znotraj skupini	Premalo znanja o poteku pogovora znotraj skupine	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C84	kdaj pustiti da se pogovor nadaljuje, kdaj ga prekiniti, kako ravnati z tišino ali jo takoj prekiniti ali malo počakati	Pomanjkanje znanja o delu s skupinami	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C85	Zaradi pomanjkanja izkušenj vodenja skupine, sem v vlogi voditelja skupine premalo samozavestna	Nizka samozavest zaradi pomanjkanja izkušenj pri delu s skupino.	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C86	Največ sem se naučila preko prakse	Največ znanja iz opravljanja obvezne prakse	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C87	dobro me je pripravil na uporabo osnovnih znanj	Uporabo osnovnih znanj	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C88	in konceptov socialnega dela	Dobro znanje osrednjih konceptov socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C89	dobro me je seznanil z različnimi področji, ki se ga dotika	Poznavanje dela na različnih področjih	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C90	ter me razvil tudi na osebni ravni	Osebnostna rast	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
C91	saj sem nevede pridobila in ponotranjila določene lastnosti, ki so značilne prav za stroko socialnega dela (na primer: empatija)	Ponotranjene značilnosti in lastnosti socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odrto kodiranje: Intervju D

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
D1	Pri svojem delu se vedno opiram na koncepte delovnega odnosa	Uporaba konceptov delovnega odnosa	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

D2	Največkrat uporabim koncept krepitve moči	Uporaba koncepta krepitve moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D3	Ko spoznavam nove uporabnike, vedno z njimi tako ali drugače naredim dogovor o sodelovanju, kjer predstavim mojo vlogo, kdo sploh sem, kako jim lahko pomagam v našem odnosu in nato ubesedimo še, kakšna je njihova vloga v procesu podpore in pomoči	Dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D4	Uporabnikom se vedno želim čim bolj približati	Približati se uporabnikom	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D5	in jim zagotoviti, da skupaj raziščemo njihov življenjski svet	Raziskovanje življenjskega sveta skupaj z uporabniki	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D6	Osebnostno se mi zdi zelo pomembno, da ima socialni delavec čim več različnega znanja	Več različnega znanja	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D7	Sama tako recimo pri sovjem delu uporabljam tudi znanja s področja zdravstva	Znanje s področja zdravstva	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D8	pomembno pa je tudi, da imam znanje o vodenju skupin	Znanje o vodenju skupin	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D9	in dobre komunikacijske veščine	Uporaba komunikacijskih veščin	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D10	Kadar delam z ljudmi z demenco na gospodinjski skupnosti, mi zelo prav pride tudi kuharsko znanje, saj se pogovori v skupinah pogosto vrtijo o hrani	Kuharsko znanje pri delu z ljudmi z demenco	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D11	Eden takšnih primerov je recimo sprejem novega stanovalca ali stanovalke v dom starejših občanov	Sprejem novega stanovalca	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D12	Že ob samem sprejemu se z uporabnikom pogovorim	Prvi pogovor ob sprejemu	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D13	zraven so po navadi tudi njihovi najbližji, vendar celoten pogovor poskušam voditi neposredno z uporabnikom/ uporabnico	Osredotočenost na uporabnika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D14	Z njimi sklenem dogovor o sodelovanju, predstavim jim, kakšna je njihova vloga in kakšna moja	Uporaba dogovora o sodelovanju	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

D15	ko mi pripovedujejo o svojem življenju in spretnostih, jih pohvalim, spodbudim, da še naprej npr. nadaljujejo z vsakodnevno telovadbo ali fizioterapijo	Dajanje spodbud in pohval	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D16	V pogovore vpletem tudi svoje osebne izkušnje iz osebnega življenja (npr. kako je bilo, ko so mojo babico sprejeli v domsko oskrbo)	Vnos osebne izkušnje v pogovor	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D17	omogočim pa seveda vsem udeležencem (sorodnikom na sprejemu), da podajo svoj pogled na situacijo, podajo predloge, možne načine sodelovanja z zaposlenimi in njimi	Vključitev pomembnih drugih v proces podpore in pomoči	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D18	Predvsem se držim načela, da nič ne delam sama, brez uporabnika, ampak vedno skupaj z njim soustvarjam rešitve ki jih potrebuje/želi	Soustvarjanje rešitev skupaj z uporabnikom	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D19	Uporabnik je vedno na prvem mestu	Postavljanje uporabnika na prvo mesto	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D20	njegove želje so tiste, ki so pomembne	Želje uporabnika so v ospredju	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D21	včasih moram tudi »plavati« med nasprotnimi bregovi (želje sorodnikov in uporabnikov niso vedno enake)	Sprejemanje kompromisov med željami uporabnika in željami svojcev	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D22	Teško bi rekla, da mi kateri dejavnik posebej olajšuje uporabo socialnodelovnih konceptov. Morda eden takšnih je le sodobna tehnologija	Sodobna tehnologija	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D23	na primer, ko moram ob sprejemu novega stanovalca v dom skleniti dogovor o sodelovanju, imamo v računalniškem programu že oblikovan osnutek tega dogovora	Vnaprej oblikovan osnutek dogovora ob sprejemu	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D24	Oteževalni dejavnik na splošno, ne samo v instituciji, kjer delam, je ta, da se izgublja osebni stik z uporabniki	Izguba stika z uporabniki	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

D25	ker se sedaj veliko stvari da urediti preko interneta/telefona	Urejanje zadev preko telefona ali interneta	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodolovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D26	velik delež k temu trganju vezi pa prinese tudi birokracija	Birokracija	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodolovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D27	da včasih socialni delavci niti ne zmoremo zaradi časovne stiske iti med uporabnike, se jim pridružiti v njihovem življenjskem svetu	Pomanjkanje časa za delo z uporabniki	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodolovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D28	ampak smo zgolj birokrati, ki jih vidijo na hodniku, ko hitimo s sestanka na sestank	Vloga birokrata	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodolovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D29	ko hitimo s sestanka na sestank	Preveliko število sestankov	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodolovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
D30	Kot pripravnica sodelujem z dvema socialnima delavkama v domu	Sodelovanje z zaposlenima socialnima delavkama	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D31	V domu urejam spise že sprejetih stanovalcev	Urejanje spisov stanovalcev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D32	z njimi vodim individualne razgovore	Vodenje individualnih pogovorov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D33	rešujem situacije, ko pride do konfliktov med stanovalci	Reševanje konfliktnih situacij	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D34	program ProBit vnašam nove vloge	Vnos vlog za sprejem v računalniški program	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D35	izdajam dopise za dopolnitev nepopolnih vlog	Pisanje dopisov v primeru nepopolne vloge	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D36	umikam nepopolne prošnje, ki niso dopolnjene	Umik nepopolnih prošenj s seznama	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D37	sodelujem na komisijah za sprejem, premestitve in odpuste stanovalcev	Sodelovanje na komisiji za sprejem, premestitev in odpust uporabnikov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D38	sodelujem na sprejemih novih stanovalcev ali (zelo redko) urejam razvezo dogovora	Sodelovanje pri sprejemu ali odpustu stanovalca	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

D39	Pišem tudi uradne zaznamke	Zapis uradnih zaznamkov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D40	v programu beležim, če kakšen stanovalec umre	Vpis podatkov o smrti v računalniški program	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D41	na gospodinjski skupnosti sodelujem pri dnevnih aktivnostih	Sodelovanje pri dnevnih aktivnostih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D42	spremljam stanovalce na družabne dogodke (tombola, prireditve, nastopi, predavanja)	Spremljanje stanovalcev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D43	V času uradnih ur sprejemam tudi ljudi, ki prinesejo prošnje za svoje sorodnike ali zase	Sprejem novih prošenj za sprejem v dom	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D44	podajam informacije v zvezi s sprejemi	Informiranje o institucionalnem varstvu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D45	S stanovalci gospodinjski skupini, kjer bivajo uporabniki z demenco, delam individualne načrte	Izvajanje individualnih načrtov z ljudmi z demenco	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D46	Na področju pomoči na domu hodim na teren	Obiski na domu v primeru storitve pomoči na domu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D47	sklepam dogovore z novimi uporabniki	Sklepanje dogovorov z uporabniki pomoči na domu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D48	spremljam delo socialnih oskrbovalk	Spremljanje dela socialnih oskrbovalk	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D49	sodelujem pri pripravi mesečnega obračuna in tedenskega razporeda dela	Pomagam pri mesečnem obračunu ur ter pri razporedu dela	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D50	Avtonomije imam vedno več	Vedno več avtonomije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D51	Trenutno je za mano 2 meseca pripravništva – sprva sem npr. samo spremljala, kako je socialna delavka sklepala dogovore z novimi uporabniki	V začetku spremljanje dela zaposlene socialne delavke	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D52	sedaj jih sklepam tudi že sama	Samostojno sklepanje dogovorov	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D53	Vsi zaposleni v Domu se trudijo, da se prilagajajo uporabnikom	Prilagajanje uporabniku	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D54	izhajajo iz uporabnikovih potreb	Izhajanje iz potreb uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

			socialnodelovnih konceptov	
D55	in želja	Izhajanje iz želja uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D56	poskušajo delati v skladu z uporabnikovimi željami	Izhajanje iz želja uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D57	in nič brez njihove privolitve	Vse počnemo s soglasjem uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D58	Pozna se predvsem »prepad« med socialnimi delavci in zdravstvenim osebjem. Zdi se mi, da bi se morali bolj povezovati	Izboljšanje sodelovanja med zdravstvenim osebjem in socialo službo	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D59	zdravstveni delavci bi morali osvojiti tudi socialnodelovne koncepte	Prenesti socialnodelovno znanje tudi na zdravstveno osebje	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D60	pristope	Seznaniiti zdravstveno osebje s pristopi socialnega dela	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D61	in načine dela	Seznaniiti zdravstveno osebje z načinom dela socialnih delavcev	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D62	Velik korak k temu, da bi bili vsi zaposleni bolj povezani s strokovnega vidika je ta, da se oblikujejo individualni načrti za uporabnike	Sodelovanje vseh zaposlenih pri oblikovanju individualnega načrta	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
D63	V času študija sem izbrala na 1. in 2. stopnji področje socialnega dela s starimi ljudmi, kar mi sedaj v času pripravništva pride zelo prav,	Ujemanje področja pripravništva in modula v času študija	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D64	saj sem pridobila velik nabor znanja	Pridobitev potrebnih znanj	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D65	Predvsem mi pri delo zelo pomaga znanje, ki sem ga med študijem pridobila o demenci	Poglobljeno znanje o demenci	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D66	in pristopih pri delu z ljudmi z demenco	Znanje o pristopih dela pri ljudeh z demenco	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D67	Meni se zdi, da vsak socialni delavec nujno potrebuje teoretično znanje, da lahko	Za praktično delo potrebujemo teoretično znanje	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	potem dela praktično socialno delo			
D68	Brez teoretičnega znanja je težko delati socialno delo, ker hitro lahko človek zapade v neke vsakdanje pogovore, ki lahko uporabnikom tudi škodijo	Brez teorije obstaja nevarnost zdravorazumskega pogovora	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D69	Pomembno se mi zdi tudi, da teorija ne ostane zgolj teorija	Teorija ne sme biti le teorija	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D70	ampak, da se jo poskuša čim več uporabljati v praksi	Potrebno je prenesti teorijo v prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D71	Preko prakse lahko dobimo še dodatna znanja, ki nam jih morda teorija niti ne da	Praksa nauči tisto, kar teorija ne	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D72	Morda sedaj v praksi pogrešam znanje s področja zakonodaje, saj se sedaj kot pripravnik pogosto srečujem z nekimi pravili/določbami/zakoni, ki mi niso poznani, jih pa nujno potrebujem, če želim ustrezno delati	Pomanjkljivo znanje zakonodaje	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D73	Sicer sem kar nekaj znanja s področja zakonodaje pridobila med študije, vendar mi vseeno manjka praktična uporaba zakonodaje	Pomanjkanje znanja iz praktične uporabe zakonodaje	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D74	in boljše poznavanje temeljnih zakonov (Zakon o socialnem varstvu, Zakon o duševnem zdravju)	Pomanjkanje znanja temeljnih zakonov	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D75	Med študijem sem pridobila res ogromno znanja s področja procesa podpore in pomoči	Veliko osvojenega znanja s področja procesa podpore in pomoči	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D76	veliko znanja sem pridobila s področja vodenja samih pogovorov	Osvojeno znanje za vodenje pogovora	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D77	malo manj pa sicer s področja vodenja skupin	Pomanjkanje znanja o delu s skupinami	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D78	Kot že rečeno, malo pogrešam znanje s področja zakonodaje	Pomanjkljiva pripravljenost na delo z zakoni	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D79	Predvsem me je študij v prvi vrsti dobro pripravil na vodenje pogovorov (predvsem individualnih)	Usposobljenost za vodenje individualnega pogovora	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

D80	pridobila sem ogromno znanja s področja starih ljudi na modulu, ki sem ga obiskovala	Pridobljeno znanje za delo s starimi ljudmi	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D81	Zelo sem hvaležna tudi, da sem lahko med študijem spoznavala različne organizacije	Možnost opravljanja prakse v različnih institucijah	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D82	različne ljudi, njihove zgodbe, izkušnje,	Spoznavanje ljudi in njihovih zgodb	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D83	saj sem tako dobila širši pogled na svet	Širši pogled na svet	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
D84	naučila pa sem se tudi na situacije gledati iz več plati, ne zgolj ene	Pogled na svet iz več perspektiv	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odprto kodiranje: Intervju E

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
E1	Dogovor o sodelovanju	Dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E2	instrumentalna definicija problema	Instrumentalna definicija problema	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E3	v določenih primerih to ni možno- kot npr. namestitve v posebni socialno varstveni zavod, dom za stare proti volji s sklepom sodišča, nadzorovana obravnava	Nezmožnost oblikovanja instrumentalne definicije problema v vseh primerih	Uporabljeni koncepti pri delu	
E4	etika udeležnosti	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E5	perspektiva moči	perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E6	osebno vodenje	osebno vodenje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E7	Opiram se tudi na znanja, ki sem jih pridobila iz izkušenj, ko sem opravljala obvezno prakso	Uporaba osvojenega znanja iz obvezne prakse	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E8	Tako sem skupaj z gospodom in njegovo hčerjo iskala rešitev, kam namestiti gospoda po zaključeni rehabilitaciji	Iskanje namestitve po zaključku zdravljenja	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

E9	S katero sva domovom za stare pošiljale prošnje za sprejem	Pošiljanje prošenj za sprejem v institucionalno varstvo	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E10	in vsakodnevno preverjali ali imajo prosto mesto	Preverjanje prostih mest	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E11	Dom je bil najboljša rešitev, saj gospod sam ne bi bil sposoben samostojnega življenja	Skupno iskanje in oblikovanje rešitev	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E12	Izobraževanja	Dodatna izobraževanja	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E13	osebni dejavniki s katerimi lažje delam	Osebnostne značilnosti	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E14	zmožnost prilagajanja	Prilagajanje	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E15	poznavanje zakonov	Poznavanje zakonodaje	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E16	dejstvo, da je socialna delavka, kljub dominanci zdravstvenega osebja, še vedno član tima	Socialna delavka članica strokovnega tima	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E17	Neenako razmerje moči stroke socialnega dela in zdravstvene stroke	Manj moči socialne službe v primerjavi z zdravstvenim osebjem	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E18	socialni delavci v zdravstveni dejavnosti smo podrejeni drugim zdravstvenim delavcem	Podrejenost socialnega delavca zdravstvenemu osebju	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E19	predvsem psihiatrom	Podrejenost zdravnikom psihiatrom	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E20	zato se moramo s svojim delom ves čas prilagajati in proces pomoči udeležati v skladu s tem	Prilagajanje dela socialne službe drugim zdravstvenim delavcem	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E21	Prav tako je delovni odnos odvisen od zdravstvenega stanja uporabnikov, ki se lahko spreminja (npr. poslabšanje)	Zdravstveno stanje uporabnika	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

E22	Prav tako nam velikokrat primanjkuje časa, mnenje veliko psihiatrov je, da ko se pri uporabniku zdravstveno stanje stabilizira, ni več indikatorjev za zdravljenje in lahko uporabnik zaključi z zdravljenjem	Pomanjkanje časa	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E23	Dela tako velikokrat ne moremo dokončati	Nedokončanost dela	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E24	Prav tako je slaba stran pomanjkanje oblik	Pomanjkanje oblik pomoči	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E25	in virov pomoči za uporabnike	Pomanjkanje virov pomoči	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E26	kar pomeni, da smo zelo omejeni z raziskovanjem	Zmanjšana možnost raziskovanja	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E27	ker moramo delati v določenih okvirjih	delo znotraj obstoječih okvirjev	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E28	in iskati med možnostmi, ki so na voljo (včasih ima tako uporabnik na izbiro samo dve rešitvi ali eno)	Iskanje rešitve med danimi možnostmi	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E29	Sodelovanje pri viziti (z ostalim timom – psihiater, delovni terapevt, psiholog, medicinske sestre ...)	Sodelovanje na vizitah	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E30	sodelovanje na timskih sestankih	Udeležba na timskih sestankih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E31	pomoč pri urejanju statusa uporabnika	Urejanje statusa uporabnika	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E32	namestitve v DSO, posebne socialnovarstvene zavode, stanovanjske skupine, zavetišča za brezdomce, komune ...)	Pomoč pri urejanju namestitve v institucijo ali drugo obliko bivanja	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

E33	zbiranje in vodenje podatkov	Urejanje podatkov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E34	urejanje dokumentacije	Skrb za dokumentacijo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E35	sodelovanje z drugimi institucijami (ki lahko uporabniku pomagajo oz. pridobitve informacij o njihovem dosedanjem sodelovanju)-CSD , zavodi za zaposlovanje, nevladne organizacije na področju duševnega zdravja (ozara, šent, altra, vezi), ZPIZ, upravne enote, ZZS, posebni SVZ, domovi za stare	Sodelovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E36	reševanje stanovanjske problematike (pomoč pri iskanju stanovanja, posebni socialnovarstveni zavodi, domovi za stare, subvencija najemnine)	Pomoč pri urejanju stanovanjske problematike	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E37	spremljanje na ogled stanovanjske skupine, domov za stare, stanovanja	Spremljanje ob ogledu stanovanja	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E38	pomoč uporabnikom pri pisanju raznih pritožb, prošenj za zaposlitev	Pomoč uporabnikom pri uradnih dopisih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E39	informiranje o možnih oblikah in virih pomoči in o tem, kako jo uveljavljati prvo socialno pomoč, osebna pomoč	Informiranje o socialnovarstvenih storitvah	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E40	pomoč uporabnikom pri vključitvi in širjenju socialne mreže	Vzpostavljanje socialne mreže uporabnikom	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E41	Odvisno od psihiatra	V podrejenosti psihiatra	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E42	Potrebno je veliko prilagajanja	Prilagajanje zdravstvenemu osebju	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E43	in vedno v soglasju in z vedenjem psihiatra	Odločanje v soglasju s psihiatom	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

E44	ter glede na predvideno trajanje hospitalizacije	Odločanje glede na dolžino hospitalizacije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E45	Menim, da je to odvisno od socialnega delavca	Uporaba konceptov je odvisna od socialnega delavca	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E46	Velikokrat primanjkuje časa za bolj poglobljeno raziskovanje	Pomanjkanje časa za poglobljeno raziskovanje	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E47	žal moramo velikokrat narediti nekaj na hitro, ker je to še boljše, kot pa da nič ne naredimo	Bolje narediti nekaj kot nič	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E48	To ni rešitev, ki si jo uporabnik želi, vendar je to tudi edina rešitev v okviru realnih možnosti	Najti rešitev, kljub nestrinjanju uporabnika z njo	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E49	Prav tako se pri svojem delu ne morem vedno ravnati iz instrumentalne definicije problema	Nezmožnost ravnanja na podlagi instrumentalne definicije	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E50	in iskanja rešitev v smeri kot si jih uporabnik želi, npr. ob namestitvah v posebne socialnovarstvene zavode prosti volji s sklepom sodišča	Omejenost pri iskanju rešitve zaradi sklepa sodišča	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
E51	Urejenost standardov in normativov socialnega dela v zdravstveni dejavnosti	Sprejetje standardov in normativov socialnega dela v zdravstvu	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E52	s tem bi se povečala avtonomija socialnega delavca	Povečati avtonomijo socialnega delavca	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E53	Začetek večjega povezovanja stroke socialnega dela in zdravstvene stroke: obojestransko, iskanje skupnih točk	Bolj uspešno povezovanje stroke zdravstva in stroke socialnega dela	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
E54	Na izbirnem področju duševno zdravje, dejavnosti	Usklajenost študija in področja pripravništva	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E55	nisem dobila nobenega znanja glede dela v zdravstveni dejavnosti	Pomanjkanje informacij o delu socialnih delavcev v zdravstvu	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

E56	Nasprotno, ves čas se je poudarjalo negativno plat zdravstva in institucij	Negativno predstavljanje zdravstva ter institucij	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E57	Nasploh, do psihiatričnih bolnišnic še posebej	Negativna prisposoba socialnega dela v psihiatrični bolnišnici	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E58	Ko sem začela s pripravništvom, tako nisem vedela kaj pričakovati	Brez pričakovanj pred začetkom pripravništva	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E59	kakšno je sploh delo socialnega delavca na tem področju	Pomanjkanje informacij o delu socialnih delavcev v zdravstvu	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E60	Še zdaj me kakšna kolegica socialna delavka vpraša kakšno je moje delo	Pomanjkanje znanja o delu socialnega delavca na psihiatriji tudi pri drugih diplomatih fakultete za socialno delo	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E61	Teorija je seveda pomembna	Strinjanje s pomembnostjo teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E62	Vendar je praksa tista, ki socialnega delavca izoblikuje	Pri izoblikovanju socialnega delavca je ključna praksa	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E63	Praksa je tista, ki po mojem mnenju največ pripomore k temu, da se naučiš sodelovanja	Skozi prakso se največ naučiš o sodelovanju	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E64	potrpežljivosti	Skozi prakso se naučiš potrpežljivosti	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E65	uporabe socialnega jezika	Skozi prakso se naučiš uporabe jezika socialnega dela	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E66	in socialnodelovnih konceptov	Skozi prakso se naučiš socialnodelovnih konceptov	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E67	S teorijo se ne moreš naučiti, kako odreagirati ob vseh nepredvidljivih situacijah z uporabniki	Teorija ne predvidi vseh odzivov socialnega delavca v nepredvidljivih situacijah	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E68	V času študija bi si želela več znanja o stroki socialnega dela na področju zdravstvene dejavnosti	Pomanjkanje znanja o socialnem delu v zdravstvu	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E69	Teorije o tem ni bilo	Pomanjkanje teorije o socialnem delu v zdravstvu	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E70	razen o slabih straneh institucionalnega varstva	Predstavljene le negativne strani institucionalnega varstva	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

E71	Prav tako so nas v času študija učili, da je potrebno izhajati iz uporabnikove opredelitve problema in v smeri, česar si želi. Pri svojem delu pa sem npr. morala delati proti uporabniku	Pomanjkanje znanja o tem kako delati z uporabnikom, če ne moreš upoštevati njegovih želja	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E72	ko sem urejala vse potrebno za namestitvev uporabnika proti volji	Pomanjkanje znanja o tem kako delati s človekom, ko gre za namestitev proti njegovi volji	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E73	Ob tem sem se nemalokrat počutila v stiski, ker teorije o tem nisem dobila	Stiska zaradi pomanjkanja znanja o delu z ljudmi, ki so nameščeni proti volji na podlagi sklepa sodišča	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E74	sem pa vseh pet let faksa poslušala in tudi verjela, da nikoli ne smemo delati proti volji človeka	Prepričanost, da vedno delamo po željah uporabnika	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E75	in da je potrebno delati izven možnih okvirjev	Prepričanost, da ni omejitev za delo	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E76	Študij me je dobro pripravil na vodenje procesa podpore in pomoči, vendar predvsem v teoriji	Dobra teoretična usposobljenost za vodenje procesa podpore in pomoči	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E77	Teorija mi zdaj, ko delam zelo pomaga	Teorija je v pomoč	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E78	Pri vodenju skupine z uporabniki bi si želela več praktičnega dela v času študija	Pomanjkanje praktičnih izkušenj na področju dela s skupinami	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E79	Delo z zakoni je prav tako zelo pomembno na našem področju, to sem videla šele zdaj v času pripravništva	Spoznanje pomembnosti poznavanja zakonodaje v časi pripravništva	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E80	V času študija menim, da smo pridobili znanje o tem, kje in kako poiskati informacije in zakone	V času študija pridobljeno znanje kje poiskati potrebne informacije in zakone	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E81	Študij me je dobro pripravil na uporabo elementov delovnega odnosa	Usposobljenost za uporabo elementov delovnega odnosa	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

E82	na jezik socialnega dela	Uporabnost jezika socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
E83	saj je predvsem na področju duševnega zdravja pomembno, da ločimo problem od človeka, saj veš kaj mislim, da ne rečem dementni človek ampak oseba z demenco	Osvojeno znanje, da ločim problem od človeka.	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odrto kodiranje: Intervju F

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
F1	Absolutno ves čas stremim k uporabi perspektive moči, to je koncept, ki je v mojih očeh zelo pomemben	Perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F2	Nič manj pomembna seveda ni etika udeležnosti	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F3	če se želiš uporabniku zares približati	Približati se uporabniku	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F4	in biti uspešen v delovnem odnosu z njim	Uspešen delovni odnos	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F5	Veliko pa uporabljam tudi znanje za ravnanje	Znanje za ravnanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F6	Tudi na druga psihološka znanja	Druga psihološka znanja	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F7	ki pa sem jih potem pridobila, ko sem končala drugo stopnjo študija na pedagoški fakulteti, smer socialne pedagogike	Znanja pridobljena na drugi stopnji študija socialne pedagogike	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F8	Saj je psihiatri niso želeli ponovno odpustiti v domače okolje, ampak so želeli da se vključi v skupnostno obravnavo. Tako sem skupaj z uporabnico oblikovala instrumentalno definicijo problema	Oblikovanje instrumentalne definicije problema	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

F9	in skupaj sva že iskali in oblikovali rešitve	Skupno iskanje in oblikovanje rešitev	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F10	K sodelovanju sem v nadaljevanju povabila center za socialno delo	Vključitev centra za socialno delo	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F11	natančneje socialno delavko, ki je koordinatorica obravnave v skupnosti	Vključitev koordinatorke obravnave v skupnosti	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F12	pogledali smo ali obstaja možnost nastanitve v kakšno stanovanjsko skupino	Iskanje možnosti bivanja v stanovanjski skupini	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F13	Uporabnico smo ves čas spodbujali	Vzpodbujanje uporabnika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F14	iskali njene vire moči	Iskanje virov moči	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F15	ter jih skupaj v pogovoru večkrat ubesedili	Ubeseiditev virov moči	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F16	Odšli sva tudi na ogled ene stanovanjske skupine, da se je lahko uporabnica prepričala če je to zanjo	Skupni ogled stanovanjske skupine	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F17	Veliko pripomore, da se sam kot socialni delavec odločiš, da boš prenesel teorijo v prakso	Osebna odločitev vsakega socialnega delavca za uporabo teorije v praksi	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F18	Včasih je omejenost s časom tudi dobra, saj tako pri marsikaterem uporabniku dosežemo spremembe	Zaradi časovne omejenosti včasih hitreje dosežemo spremembe	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F19	Uporabo konceptov otežujejo predvsem razpoložljiv čas, ki ga imaš za določenega uporabnika	Omejen čas	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F20	kot sem omenila je to včasih prednost v veliko primerih pa vseeno predstavlja slabost	Omejenost časa kot slabost	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F21	V določenih primerih tudi zakoni in zakonodaja	Upoštevanje zakonov in zakonodaje	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

F22	ki se je moraš držati, vodstvo oziroma urejenost institucije, kateri kot delavec pripadaš	Vodstvo in urejenost institucije	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F23	Redno sodelujem na vizitah posameznih oddelkov	Sodelovanje na vizitah	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F24	nudim pomoč uporabnikom pri urejanju osebnih zadev	Pomoč pri urejanju osebnih zadev uporabnikov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F25	nudim jim pomoč pri izpolnjevanju vlog za socialne transferje	Pomoč pri izpolnjevanju vlog za socialne transferje	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F26	ter jim nudim informacije o drugih socialnovarstvenih storitvah	Informiranje o socialnovarstvenih storitvah	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F27	sodelujem na timskih sestankih	Udeležba na timskih sestankih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F28	nudim pomoč pri izpolnjevanju vloge	Pomoč pri izpolnjevanju vloge za institucionalno varstvo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F29	in pomoč pri urejanju namestitve v DSO, stanovanjske skupine, posebne socialnovarstvene zavode, zavetišča za brezdomce	Pomoč pri urejanju namestitve v institucijo ali drugo obliko bivanja	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F30	Včasih je je več včasih manj	Enkrat več drugič manj	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F31	odvisno, na katerem oddelku sem	Avtonomija je odvisna od oddelka psihiatrije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F32	in kdo so člani strokovnega tima, s tem mislim predvsem na zdravnika psihiatra	Avtonomija je odvisna od psihiatra	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F33	Dobila sem občutek, da me nihče ne omejuje, kako naj dosežem namestitve v katero od instituciji	Pri nameščanju uporabnika v institucionalno varstvo nihče ne omejuje	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F34	omejijo me »samo« s časom	Omejen čas	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
F35	Pot na kakšen način pa to dosežem pa mi je prosto odprta	Pot do rešitve je prosto odprta	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

			socialnodelovnih konceptov	
F36	in imam tako zelo veliko možnost uporabe konceptov socialnega dela	Veliko možnosti uporabe konceptov socialnega dela	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F37	Potrebna je večja enakopravnost socialnega delavca z drugimi zaposlenimi s področja zdravstva	Večja enakopravnost socialnega dela z zdravstvom	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F38	Lahko bi sedaj, ko je ponovno aktivna sekcija za socialne delavce v zdravstvu dosegli, da se sprejmejo standardi in normativi za socialno delo na področju zdravstva	Sprejetje standardov in normativov socialnega dela v zdravstvu	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
F39	Mislím, da ne igra ključne vloge	Mislím, da usklajenost ni pomembna	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F40	Saj je socialno delo v psihiatrični bolnišnici bilo tekom študija negativno predstavljeno	Negativna prisposodba socialnega dela v psihiatrični bolnišnici	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F41	saj v teh institucijah še vedno velja medicinski model dela	Medicinski model dela v psihiatrični bolnišnici	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F42	kjer je človek problem, in ko ta problem odpravijo je zdravljenje zaključeno	Zdravljenje zaključeno z odpravo simptoma	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F43	Mením, da je med teorijo in prakso socialnega dela še vedno prevelik razkorak	Obstaja razkorak med teorijo in prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F44	zato ker je včasih zelo težko prenesti teorijo v prakso	Občasno težko prenesti teorijo v prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F45	v določenih situacijah zaradi uporabnikov, ki jih imaš pred sabo	Včasih uporabniki ovirajo uporabo teorije v praksi	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F46	v nekaterih zaradi tega, ker imaš sam kot socialni delavec premalo izkušenj, da bi se določenim uporabnikom znal približati	Pomanjkanje izkušenj kot socialni delavec ovira uporabo teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

F47	v nekaterih situacijah pa tudi zato, ker si omejen z zakoni	Omejenost z zakoni ovira uporabo teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F48	oziroma s pravili vodstva določene institucije	Pravila institucije ovirajo uporabo teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F49	V začetku mi je bilo zelo težko, sploh na vizitah, to je velik odmik od vsega kar nas na fakulteti učijo	Vizite odmik od teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F50	Na individualnih pogovorih glede urejanja stanovanjskih razmer in načrtovanja rešitev pa mislim, da sem postopoma postala uspešna	Uspešnost pri opravljanju individualnih pogovorov	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F51	vedno bolj pristno	Pristna uporaba konceptov	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F52	in učinkovito sem uporabljala koncepta kot sta perspektiva moči	Učinkovita uporaba perspektive moči	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F53	in znanje za ravnanje	Učinkovita uporaba znanja za ravnanje	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F54	Več teorije za delo v zdravstveni ustanovi, kot je psihiatrija	Pomanjkanje znanja o socialnem delu v zdravstvu	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F55	kako vzpostaviti	Pomanjkanje znanja o vzpostavljanju odnosa pri sprejemu na podlagi sklepa sodišča	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F56	in vzdrževati delovni odnos s človekom, ki je sprejet na podlagi sklepa sodišča	Pomanjkanje znanja o vzdrževanju odnosa pri sprejemu na podlagi sklepa sodišča	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F57	V času pripravništva sem se najbolj suvereno počutila pri vzpostavljanju delovnega odnosa	Znanje za vzpostavljanje delovnega odnosa	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F58	Vsi elementi delovnega odnosa so mi bili v pomoč	Poznavanje elementov delovnega odnosa kot pomoč pri delu	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F59	in sem se vedno znova lahko oprla nanje	Opiranje na elemente delovnega odnosa	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F60	Spoznala sem, da je koncept lahko dobra opora pri pogovoru z vsakim uporabnikom	Koncept kot opora pri pogovoru z uporabnikom	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

F61	je pa potrebno veliko izkušenj, da znaš koncept dobro prenesti iz teorije v prakso	Potrebne so izkušnje za uspešen uporabo teorije v praksi	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F62	in tu menim, da je nemogoče, da te študij dobro pripravi na delo v praksi	Študij ne pripravi dobro na praktično delo	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F63	Izkušnje, ki smo jih pridobili tekom študija, so bile preveč »umetne« (pogovori s sošolci)	Umetne izkušnje tekom študija	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F64	in se mi zdi, da bi morali v študij vključiti mnogo več praktičnega usposabljanja v različnih institucijah	Pomanjkanje praktičnega dela v različnih ustanovah	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F65	Glede zakonov bi rekla, da smo dobili veliko premalo znanja	Pomanjkljivo znanje o zakonodaji	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F66	Zavedam pa se, da je zelo odvisno v katero institucijo greš potem delati	Zakonodaja se razlikuje glede na področje dela	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F67	saj je področje socialnega dela zelo široko in je nemogoče, da bi nas študij dobro pripravil na vse različne oblike dela v praksi	Zaradi širokega področja socialnega dela je priprava na delo manj uspešna	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F68	Sem pa tekom pripravništva morala dostikrat s sodelavci preveriti, kako so stvari zakonsko urejene	Preverjanje zakonodaje skupaj s sodelavci	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F69	oziroma se sama znajti v pregledovanju zakonov	Samostojno pregledovanje zakonov v času pripravništva	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F70	V času pripravništva sem vodila treninge socialnih veščin, ampak se nekako nisem mogla opreti na sam študij	Pomanjkanje znanja o vodenju skupin	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F71	zato bi lahko rekla, da me študij ni dobro pripravil na vodenje skupine uporabnikov	Študij ni pripravil na vodenje skupine	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F72	Zopet sem se morala opirati na določeno literaturo	Opiranje na literaturo	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

F73	in se sproti znajti v različnih situacijah, ki so jih s seboj prinesli uporabniki	Pridobivanje znanja iz izkušenj	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F74	Največ kar mi je študij dal v tej smeri, je sposobnost vživljanja v občutja	Pridobljena sposobnost vživljanja v občutja	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F75	in situacijo drugih	Pridobljena sposobnost vživljanja v situacijo drugih	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F76	sposobnost razumevanja drugih	Pridobljena sposobnost razumevanja	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F77	vnašanje vsega tega v odnos	Uporaba vživljanja v občutja, vživljanje v situacijo drugih ter razumevanje drugih v delovni odnos	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F78	in pa pomembnost dejstva, da je z uporabnikom res potrebno ves čas preverjati razumevanje njegovega razumevanja, zato da z njim ostaneš na isti »liniji«	Pridobljena sposobnost in znanje preverjanja razumevanja v pogovoru	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F79	Študij je veliko pripomogel pri moji osebni rasti	Osebna rast	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F80	veliko bolj pazljiva in pozorna sem, da ne oblikujem mnenja na podlagi stereotipov	Pazljivost pri oblikovanju mnenja na podlagi stereotipov	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F81	in predsodkov	Pazljivost pri oblikovanju mnenja na podlagi predsodkov	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F82	Pripravil me je na različne institucije, s katerimi sem se lahko spoznala tekom opravljanja obvezne prakse	Spoznanje različnih institucij	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
F83	kar mi je v okviru pripravništva zelo koristilo, saj je veliko sodelovanja tako z vladnimi kot nevladnimi organizacijami	Izkušnje s sodelovanje tako vladnimi kot nevladnimi organizacijami	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odprto kodiranje: Intervju G

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
G1	Praktično vse	Na vse sodobne socialnodelovne koncepte	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G2	Včasih so v ospredju nekateri, drugič drugi, res odvisno od posameznega primera	Uporaba enega ali drugega odvisna od posameznega uporabnika	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G3	Izpostavila bi predvsem etiko udeležnosti	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G4	in perspektivo moči	Perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G5	Vedno sodelujemo skupaj z uporabniki	Sodelovanje z uporabniki	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G6	in iščemo rešitve zanje, skupaj z njimi kolikor je le mogoče	Skupno iskanje rešitev	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G7	ter jim skozi socialnodelovni proces sodelovanja	Pomoč v obliki socialnodelovnega procesa	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G8	da sami začitijo moč za spremembe, ki jo imajo v sebi	Uporabniki imajo moč za spremembe	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G9	Vsak ima notranjo moč, naučiti se jo mora le prepoznati	Prepoznati notranjo moč uporabnika	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G10	in ustrezno uporabiti v situacijah, ko je njegova notranja moč bistvena	Aktivacija uporabnikove moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G11	Potem so tu še ravnanje s sedanjostjo	Ravnanje s sedanjostjo	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G12	osredotočamo na čas, ko smo skupaj z uporabnikom	Osredotočenost na tukaj in zdaj	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G13	in da se vračamo v preteklost le po iskanje virov moči, ki jih bomo potrebovali v prihodnosti	Iskanje virov moči v preteklosti za prihodnost	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G14	Pa dogovor o sodelovanju	Dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G15	Na znanje, ki sem ga pridobivala v začetku pripravništva	Pridobljeno znanje v začetku pripravništva	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

G16	saj sem morala predelati Zakon o duševnem zdravju	Zakon o duševnem zdravju	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G17	ter druge relevantne zakone	Ostali relevantni zakoni	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G18	Fanta je treba vzpodbuditi	Vzpodbujanje uporabnika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G19	in iskati možne rešitve za samostojno življenje	Skupno iskanje in oblikovanje rešitev	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G20	Ponudim mu informacije o uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči	Pomoč pri uveljavljanju socialnih transferjev	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G21	ter pomoč pri iskanju sobe ali stanovanja zanj	Pomoč pri iskanju stanovanja	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G22	Tako skleneva dogovor o sodelovanju	Sklenjen dogovor o sodelovanju	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G23	in se dogovoriva za naloge, kje bo kdo pridobil kakšne informacije	Načrtovanje nalog mene in uporabnika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G24	Nato sva se redno srečevala	Redna srečanja	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G25	in preverjala kaj je novega	Preverjanje sprememb	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G26	in se dogovarjala za nove cilje	Postavljanje novih ciljev	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G27	Sama sem mnenja, da je uporaba socialnodelovnih konceptov v delovnem odnosu z uporabnikom stvar osebne izbire	Vsak se sam odloči za uporabo socialnodelovnih konceptov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G28	Mislim, da se socialni delavci v ustanovah, predvsem v zdravstvenih ustanovah, preveč podredijo konceptom dela zdravstvenega osebja	Podrejenost socialnega delavca zdravstvenemu osebju	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

G29	Tukaj na tem mestu želim poudariti, kako pomembno je, da imamo socialne delavke `hrbtenico`	Pomembno je da imajo socialni delavci hrbtenico	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G30	in da zagovarjamo svojo stroko	Zagovarjanje stroke socialnega dela	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G31	koncepte socialnega dela	Dejanska uporaba konceptov socialnega dela	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G32	in trdno stojimo za svojimi ravnanji	Stojimo za svojim ravnanjem	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G33	ter ostanemo uporabnikovi zagovorniki ter zaščitniki, ne glede na vse	Vztrajamo v vlogi zagovornika uporabnika	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G34	Sama institucija namreč pušča, da uporabljaš koncepte socialnega dela	Strinjanje institucije z uporabo konceptov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G35	Menim, da ni takih dejavnikov, ki bi zares popolnoma otežili uporabo socialnodelovnih konceptov pri tvojem delu	Nobeden dejavnik popolnoma ne oteži uporabe	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
G36	Z uporabniki izvajam pogovore	Pogovori z uporabniki	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G37	in jim nudim pomoč pri urejanju njihovih stvari	Pomoč pri urejanju osebnih zadev uporabnikov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G38	kot je iskanje primerne stanovanja	Pomoč pri iskanju stanovanja	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G39	ali mogoče namestitve v katero od institucij	Pomoč pri namestitvi v institucijo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G40	Pomagam jim s tem, da jim priskrbim oblačila, če jih potrebujejo	Pomoč pri iskanju oblačil	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G41	prisotna sem na vizitah	Sodelovanje na vizitah	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G42	in sem del strokovnega tima	Sem del strokovnega tima	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

G43	O vsakem izvedenem pogovoru oblikujem računalniški zapis	Oblikovanje računalniških zapisov opravljenih pogovorov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G44	Prisotna sem na sestankih socialne službe	Udeležba na sestankih socialne službe	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G45	Z avtonomijo je tako, da pri bolj pomembnih zadevah, le te opazujem	Pri pomembnih zadevah le opazovalka	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G46	Če pa je potrebno izvesti kakšen pogovor z uporabnikom o njegovih željah	Samostojna pri izvajanju pogovora z uporabnikom o željah	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G47	ciljih	Samostojna pri izvajanju pogovora z uporabnikom o ciljih	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G48	izpolniti kakšno vlogo za sprejem v institucijo, pa sem samostojna	Samostojno izpolnjevanje vloge za sprejem v institucionalno varstvo	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G49	Institucija se zaveda kako pomembna je, da načrtujemo kaj se bo s človekom zgodilo po zaključenem zdravljenju	Načrtovanje življenja uporabnika po zaključku zdravljenja	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G50	Ravno iz tega razloga splošne bolnišnice in psihiatrije zaposlujejo socialnega delavca	Zaposlitev socialnega delavca	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G51	Uporaba socialnihdelovnih konceptov se začne na vizitah, saj so vključeni vsi strokovnjaki, ki osebo obravnavajo	Vključenost vseh strokovnjakov v obravnavo uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G52	s tem so vsi seznanjeni s problemom	Seznanjenost vseh s problemom	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G53	in delujejo v smeri iskanja rešitve	Skupno iskanje rešitev	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G54	Več časa, ki ga imamo na voljo za posameznega	Pomanjkanje časa	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
G55	Naše delo je odvisno od dolžine hospitalizacije, nato pa predamo delo	Omejenost s časom hospitalizacije	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

	večinoma socialnim delavkam centra za socialno delo			
G56	Mislim, da sem na modulu duševno zdravje dodobra spoznala proces dela z osebami z motnjo v duševnem zdravju	Znanje o delu z osebo z motnjo v duševnem zdravju	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G57	nisem pa spoznala delovanja institucije, kot je psihiatrična bolnišnica	Pomanjkanje znanja o delovanju psihiatrične bolnišnice	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G58	Prav tako sem tekom študija od vseh področji zaposlovanja najmanj izvedela o zaposlovanju socialnih delavcev na področju zdravstva	Pomanjkanje informacij o delu socialnih delavcev v zdravstvu	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G59	Teorija in praksa sta nedvomno povezani	Teorija in praksa sta zagotovo povezani	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G60	Menim, da brez teorije ni prakse	Brez teorije ni prakse	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G61	in obratno, prakse ni brez teorije	Brez prakse ni teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G62	Drugo kar se pojavlja v povezavi s tema dvema pojmom pa je njuna interakcija	Interakcija teorije in prakse	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G63	Menim, da sem pri prenosu teorije v prakso bila uspešna	Uspešna uporaba teorije v prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G64	saj sem ves čas delovala skozi uporabo socialnodelovnih konceptov	V času pripravništva uporabljala socialnodelovne koncepte	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G65	Sem pa mnenja, da je temelj našega dela sicer strokovno znanje	Temelj socialnega dela je strokovno znanje	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G66	in usposobljenost	Eden od temeljev je tudi usposobljenost	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G67	vendar je vseskozi pomemben občutek, čut za sočloveka	Pomembnost čuta za sočloveka	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G68	ki ga v delu le povežeš s strokovnim znanjem	Povezanost čuta za sočloveka s strokovnim znanjem	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G69	Za specifično delo se mi zdi, da bi morali študentje imeti več možnosti opravljanja obvezne prakse v zdravstveni dejavnosti	Priložnost opravljanja prakse v zdravstveni dejavnosti	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G70	Vem, da smo se na fakulteti učili o	Pomanjkljivo znanje o duševnih motnjah	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	duševnih motnjah, vendar po mojem mnenju premalo glede na področje kjer opravljam pripravništvo			
G71	Pomembno je prepoznati vzroke in simptome bolezni	Pomanjkanje znanja o vzrokih in simptomih duševne bolezni	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G72	Menim, da me je študij na delo z zakoni premalo pripravil	Pomanjkljivo znanje o zakonodaji	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G73	Šele v procesu dela z uporabniki sem spoznala, da sem se skozi posamezne primere dejansko začela podrobneje ukvarjati z zakoni	V času pripravništva posvečanje več pozornosti zakonodaji	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G74	Menim, da se v času študija preveč pozornosti posveča poznavanju posameznih členov	Poznavanje členov v času študija	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G75	premalo je obravnavanja zakonov skozi konkretne primere	Premalo konkretnega dela z zakoni v času študija	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G76	kjer dejansko vidiš, kdaj in kako uporabiti nek člen iz zakona	Pomanjkanje spoznavanja uporabe zakonov na konkretnem primeru	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G77	Menim, da bi me lahko študij bolj opremil za delo s skupinami	Pomanjkanje znanja o vodenju skupine	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G78	Za to delo sem se dejansko opremila sama	Samoiniciativno pridobivanje znanja o delu s skupino	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G79	skozi svoja samoiniciativna udejstvovanja v vlogi prostovoljke	Pridobivanje znanja v vlogi prostovoljke	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G80	Ko sedaj pomislim, na fakulteti skozi študij ni bilo niti ene take priložnosti, da bi se imeli možnost preizkusiti v vlogi vodje neke skupine	Pomanjkanje možnosti vodenja skupine na fakulteti	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G81	Te kompetence sem pridobila sama	Samostojno pridobivanje kompetence na področju vodenja skupine	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

G82	Skozi študij se je ves čas poudarjalo, kako pomembno je, da v procesu podpore in pomoči soustvarjamo skupaj z uporabnikom	Poudarjanje pomembnosti soustvarjanja z uporabnikom	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G83	V praksi sem imela to v pogovorih z uporabniki priložnost vedno znova udeležati	Udeležanje koncepta soustvarjanja v pogovorih	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G84	Menim, da je moja izhodiščna osebna in profesionalna vrednota pomagati uporabniku	Vedno pomagati uporabniku	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G85	na način, da v delovnem odnosu skupaj z njim in zanj iščem rešitve	Skupno iskanje rešitev v delovnem odnosu	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G86	mu pomagam pri reševanju socialnih stisk	Pomoč pri reševanju socialnih stisk	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G87	in težav	Pomoč pri reševanju težav	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G88	in ničesar ne delam namesto njega	Nič ne delam namesto uporabnika	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G89	Tako moja pomoč uporabniku ne obsega zgolj le pomoč kot tako samo, ampak kvalitetno pomoč, ki bo uporabnika opolnomočila	Pomoč, ki uporabnika opolnomoči	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G90	in ga okrepila	Pomoč, ki okrepi uporabnika	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G91	da bo bolj kompetenten v reševanju stisk	Povečanje uporabnikove kompetentnosti za reševanje težav	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G92	Menim, da mora biti v središču vedno uporabnik	V ospredje je postavljen uporabnik	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G93	in da mora biti vedno znova ustvarjen prostor za njegov glas	Ustvarjanje prostora za glas uporabnika	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G94	njegove potrebe	Prostor za uporabnikove potrebe	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G95	želje	Prostor za uporabnikove želje	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G96	strahove	Prostor za uporabnikove strahove	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G97	Socialni delavci v zdravstvu smo dejansko tisti, ki skupaj z uporabnikom postopoma v njegovo	Uvajanje sprememb v življenje uporabnika	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	življenje uvajamo spremembe			
G98	ki jih potrebuje za boljšo kvaliteto življenja	Prispevamo k kvalitetnejšemu življenju	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G99	in ki prinesejo boljše izide	Omogočimo boljše izide	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G100	Menim, da je ključno izpostaviti to, da smo njihovi zagovorniki	Smo uporabnikovi zagovorniki	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
G101	Mislím, da mi to področje »leži«, kljub temu, da smo omejeni s časom, se mi zdi, da imam na razpolago več časa za individualno delo, kot na centru za socialno delo. Tukaj na primer sodelujem s človekom 30 dni, če tako določi sklep sodišča. In to sodelovanje je lahko po mojih izkušnjah včasih zelo uspešno.	Intenzivno sodelovanje z uporabnikom v času določenem na podlagi sklepa sodišča.	Izkušnja pripravništva	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odperto kodiranje: Intervju H

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
H1	Pri svojem delu se upiram na koncept direktnega socialnega dela	Koncept direktnega socialnega dela	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H2	terenskega dela	Koncept terenskega dela	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H3	Koncepte delovnega odnosa o katerih govori Gabi Čačinovič Vogrinčič	koncepte delovnega odnosa	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H4	vzpostavljanje delovnega odnosa	vzpostavljanje delovnega odnosa	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H5	osebno vodenje	osebno vodenje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H6	instrumentalna definicija problema	instrumentalna definicija problema	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H7	in soustvarjanje rešitev	soustvarjanje rešitev	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H8	krepitev moči	krepitev moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H9	perspektiva moči	perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H10	znanje za ravnanje	znanje za ravnanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H11	delanje v sedanjosti	delo v sedanjosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H12	reflektiranje	reflektiranje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H13	povzemanje	povzemanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H14	vodenje	vodenje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H15	urejanje	urejanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H16	Opiram se na poznavanje zakonov	Poznavanje zakonodaje	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

H17	ter na določena psihološka znanja	Uporaba psiholoških znanj	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H18	kot je postavljanje ogledala uporabniku	postavljanje ogledala uporabniku	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H19	Uporabnik je prišel oddat vlogo za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev	Oddaja vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H20	Ker sem opazila, da potrebuje dodatno pomoč, z njim opravi razgovor	Dodatna pomoč v obliki pogovora	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H21	se uporabniku osebno približam	Približanje uporabniku	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H22	Skupaj začneva soustvarjati rešitev za njegov problem	Skupno soustvarjanje rešitev	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H23	Predvsem pomoč	Pomoč sodelavcev pri uporabi konceptov socialnega dela	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H24	in spodbuda sodelavk in sodelavcev pri uporabi socialnodelovnih konceptov	Spodbuda sodelavcev pri uporabi konceptov socialnega dela	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H25	in da so le te dosledne in jih tudi one uporabljajo pri svojem delu	Zaposlene socialne delavke uporabljajo koncepte socialnega dela	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H26	Časovna omejenost	Pomanjkanje časa	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H27	Delo z neprosto voljnimi uporabniki	Delo z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H28	Razdeljenost dela na različna področja	Pokrivanje velikega števila različnih področji	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H29	sicer prvo socialno pomoč nudijo vsi zaposleni	Prvo socialno pomoč nudijo vsi zaposleni	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H30	in jih lahko v okviru te napotiš k točno določenemu strokovnemu delavcu, vendar so uporabniki	Slaba volja uporabnikov ko so pri storitvi prve socialne pomoči napoteni na druga vrata	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

	takrat velikokrat slabe volje			
H31	in nesramni, ker jih pošlješ k drugi delavki, torej morajo potrskati na druga vrata	Nesramnost uporabnikov ko so pri storitvi prve socialne pomoči napoteni na druga vrata	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
H32	Zapisovanje srečanj	Zapisovanje srečanj	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H33	priprava dokumentov	priprava dokumentov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H34	sodelovanje na timih	sodelovanje na strokovnih timih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H35	in razgovorih z uporabnikih	Prisotnost na pogovorih z uporabniki	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H36	podpora	Podpora sodelavcev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H37	in pomoč strokovnih delavkam in delavcem	Pomoč sodelavcev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H38	Ovisno od področja, kjer sem	Različno na različnih področjih dela	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H39	Opravljam kroženje po vseh področjih dela CSD-ja. Na nekaterih področjih imam več avtonomije, kot na drugih	Na nekaterih področjih več avtonomije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H40	Pri vnašanju vlog za državno štipendijo	Največ pri vnašanju vlog za uveljavljanje državne štipendije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H41	in otroški dodatek	Največ pri vnašanju vlog za uveljavljanje otroškega dodatka	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H42	Skrbi za strokovnost dela	Omogoča strokovno delo	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H43	ter spodbuja dodatna izobraževanja	Spodbujanje dodatnih izobraževanj	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H44	da so socialne delavke v stiku s strokovno literaturo	Stik zaposlenih s teorijo	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

H45	Z izvajanjem supervizije	Supervizijo	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H46	in strokovnih timov	Izvajanje strokovnih timov	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H47	Z načrtovanjem in organiziranjem multidisciplinarnih timov za posameznega uporabnika	Izvajanjem multidisciplinarnih timov	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H48	Več zaposlenih	Zaposlitev večjega števila socialnih delavk	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H49	še več možnosti nadaljevanja učenja	Več možnosti dodatnega izobraževanja	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H50	več časa za branje strokovne literature (možnost branja strokovne literature med delovnim časom)	Omogočiti več časa za biti v stiku s teorijo	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
H51	Bolj sem razumela področje družine	Boljše razumevanje dela z družino	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H52	lažje sem sledila delu strokovnih delavk in delavcev na tem področju zaradi izbirnega področja študija socialnega dela	Lažje spremljanje dela zaposlenih na centru za socialno delo	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H53	Zaradi teorije, ki smo se jo učili na faksu, sem bolj razumela praktično delo na teh področjih	Boljše razumevanje praktičnega dela zaradi pridobljenega znanja v času študija	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H54	Obe področji sta pomembni	Tako teorija kot praksa sta pomembni	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H55	toda velikokrat bi se teorija morala bolj prilagoditi praksi	Večkrat bi se morala teorija uspešnejše prilagoditi praksi	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H56	Ne moreš namreč vedno npr. zaradi časovne omejitve, pripravljenosti uporabnikov na sodelovanje oz. drugih dejavnikov uporabiti dovolj uspešno teorije v praksi	Zaradi časovne omejenosti nemogoče vedno uporabiti teorijo v praksi	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H57	Določene zadeve iz prakse bi teorija morala bolj upoštevati	Teorija bi morala bolj upoštevati pridobljene izkušnje iz prakse	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

H58	Potrebovali bi več učenja o ravnanju z neprostopoljnimi uporabniki	Premalo znanja o delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H59	ter kako sam sebe zaščititi	Ne znamo zaščititi samega sebe	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H60	in kako uporabiti v praksi teorijo približevanja uporabniku	Neznanje uporabe teorije približevanja v praksi	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H61	in razmejitev med uporabnikom in nami – postavljanje meja	Neveščost pri postavljanju meja med nami in uporabniki	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H62	Študij me je dobro pripravil na delo z zakoni	Dobro poznavanje zakonodaje	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H63	manj pa na vodenje skupine uporabnikov	Premalo znanja o vodenju skupin	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H64	Menim, da se določene stvari lahko naučiš le s prakso	Le praksa lahko da določena znanja	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H65	Na vzpostavljanje delovnega odnosa	Vzpostavitev delovnega odnosa	Doprinosa študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H66	in na vzdrževanje odnosa	Vzdrževanje odnosa	Doprinosa študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
H67	na zapisovanje	zapisovanje	Doprinosa študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odprto kodiranje: Intervju J

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
J1	Za začetek je pomemben dogovor o sodelovanju, ki omogoči vzpostavitev delovnega odnosa	dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J2	Potem sledi instrumentalna definicija problema	instrumentalna definicija problema	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J3	in soustvarjanje rešitev	soustvarjanje rešitev	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J4	saj vsak uporabnik vstopa v odnos s svojo definicijo problema in s tem konceptom lahko raziskuje svoj delež v rešitvi	Prispevek uporabnika pri iskanju rešitve	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J5	Uporabljam tudi osebno vodenje	osebno vodenje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

J6	Pomembno se mi zdi, da se podeli z uporabnikom tudi lastne, osebne izkušnje	Deljenje lastne izkušnje z uporabnikom	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J7	V odnosu je med uporabnikom in socialnim delavcem, glavno sodelovanja	Sodelovanje socialnega delavca in uporabnika	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J8	in tako uporabljam tudi etiko udeležnosti	Etika udeležnosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J9	Delam pa tudi iz perspektive moči	Perspektiva moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J10	in iščem vire moči uporabnika	Iskanje virov moči uporabnika	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J11	Opiram se na znanje, ki sem ga pridobila iz prakse, katero sem opravljala tekom študija	Pridobljeno znanje iz prakse	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J12	Zaposlene v instituciji, kjer sem opravljala prakso so mi dale veliko nasvetov, ki izhajajo iz njihovih izkušenj pri svojem delu	Izkušnje zaposlenih tekom opravljanje obvezne prakse	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J13	Izvedla sem pogovor z mladoletnikom, kateremu je bil izrečen ukrep nadzora centra za socialno delo	Pogovor z mladoletnikom	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J14	Mentorica mi je dala prostor za vodenje pogovora	Vodenje pogovora z uporabnikom	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J15	pred njim pa sva se nanj tudi pripravile	Priprava z mentorico na pogovor	Podpora mentorice	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J16	Najprej sem z mladoletnikom sklenila dogovor o sodelovanju	Sklenitev dogovora o sodelovanju	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J17	opredelila sva namen srečanja	Opredelitev namena srečanja	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J18	Tukaj sem uporabila element perspektive moči	Uporaba perspektive moči	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J19	Naredila pa sva tudi načrt	Izdelava načrta	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

J20	za naprej oziroma sva oblikovala en manjši cilj do prihodnjega srečanja	Oblikovanje cilja do naslednjega srečanja	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J21	Veliko sem uporabila tudi povzemanja	Uporaba povzemanja	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J22	saj sem želela, z mladoletnikom preveriti ali sem pravilno razumela situacijo v kateri se je znašel	Preverjanje razumevanja uporabnika	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J23	Nato sem tudi zapisala uradni zaznamek	Zapis uradnega zaznamka	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J24	Odločitev socialnega delavca, da bo pri delu porabil socialnodelovne koncepte	Vsak se sam odloči za uporabo socialnodelovnih konceptov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J25	In podpora vodje, da takšen način dela podpira	Podpora nadrejenega	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J26	Razumevanje s sodelavci	Dober odnos s sodelavci	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J27	in medsebojno zaupanje	Medsebojno zaupanje med sodelavci	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J28	da se lahko nanje kadarkoli obrneš in prosiš za drugo mnenje	Pomoč sodelavcev	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J29	Časovna omejenost pri delu z uporabniki	Pomanjkanje časa	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J30	in birokracija	Birokracija	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
J31	Mentorica si je program mojega pripravništva zastavila tako, da bom spoznala čim več področij dela	Spoznavanje področji dela na centru za socialno delo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J32	Tako, da sem v bistvu na neko določeno časovno obdobje razdeljena posamezni strokovni delavki	Sodelovanje z več socialnimi delavkami	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

J33	Spoznavam se z zakonodajo posameznega področja	Spoznavanje zakonodaje z različnih področji dela	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J34	prebiram spise uporabnikov	Seznanjanje s spisi uporabnikov	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J35	sodelujem na pogovorih	Sodelovanje pri pogovorih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J36	pri obiskih na domu	Opravljanje obiskov na domu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J37	na multidisciplinarnih timih	Sodelovanje na multidisciplinarnih timih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J38	na strokovnih timih	Sodelovanje na strokovnih timih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J39	vnašam vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev	Vnašanje vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev v računalnik	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J40	Rekla bi, da bolj malo	Malo avtonomije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J41	Neki občutek avtonomije imam, ko delam na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev	Nekaj avtonomije na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J42	ko pridejo bodoči starši podpisat izjavo o priznanju očetovstva	Podpis izjave o očetovstvu	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J43	ter primer ki sem ga omenila, pri vprašanju, kje uporabljam koncepte	Pogovor z mladoletnikom	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J44	Medsebojna podpora zaposlenih	Podpora zaposlenih	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J45	podpora direktorice	Podpora direktorice	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J46	supervizije	Supervizijo	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J47	sodelovanje z drugimi institucijami	Sodelovanje z drugimi institucijami	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

			socialnodelovnih konceptov	
J48	omogočeno je dalj časa trajajoča podpora in pomoč posameznemu človeku v obliki osebne pomoči	Z dalj časa trajajočo osebno pomočjo	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J49	ki je prilagojena potrebam	Pomoč se prilagodi potrebam uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J50	in želim vsakega posameznika	Pomoč se prilagodi željam uporabnika	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J51	Reorganizacija je korak v pravi smeri	Uveljavitev reorganizacije	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J52	Mislím, da delo socialne delavke res ne bi smelo biti vnašanje vlog	Vnašanje vlog ne bi smelo biti delo socialne delavke	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J53	in odločanje o višini prejemka	Odločanje o višini prejemka ne bi smelo biti delo socialne delavke	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J54	Moralo bi biti res tako kot uči teorija	Več uporabljanja teorije v praksi	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J55	da se preveri uporabnika, kako funkcionira v okolju, kjer živi	Bolj terensko delo socialnega delavca	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J56	ali je to okolje primerno zanj	Spoznavanje življenjskega sveta uporabnika z obiski na domu	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
J57	Mislím, da sem se v okviru študija socialno delo z družino naučila delati s celotnim sistemom	Spretnost dela s celotnim sistemom kot je družina	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J58	Oziroma sem bila takšnega mnenja, dokler nisem v času pripravništva videla kako zelo težko je to	Delo s celotnim sistemom je v praksi težko	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J59	Pred tem sem imela samo izkušnjo iz vaj v okviru študija	Pridobljene izkušnje iz vaj v okviru študija	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J60	kjer je bila celotna situacija zaigrana	Neresničnost situacije na vajah	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

J61	in so mi tudi sošolci v vlogi družinskih članov pomagali pri vodenju pogovora	Pomoč sošolcev pri vodenju pogovora	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J62	Ko začneš s pripravništvom, vidiš da socialni delavci v praksi velikokrat ne delajo tako kot so nas učili na fakulteti	Delo, ki ga opravljajo zaposleni socialni delavci se razlikuje od teorije na fakulteti	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J63	Med teorijo in prakso je lahko kar veliki razkorak	Obstaja razkorak med teorijo in prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J64	Mislím da bi se morala fakulteta svoje predmete bolj povezati s prakso	Fakulteta bi morala bolj povezati teorijo s prakso	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J65	Iz teorije v prakso sem uspela prenesti sodelovanje v delovnem odnosu z uporabnikom	Uspešna uporaba koncepta delovnega odnosa v praksi	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J66	Več praktičnih izkušenj	Pomanjkanje praktičnih izkušenj	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J67	da bi pridobila na samozavesti	Pomanjkanje samozavesti pri delu	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J68	Ter več teorije	Premalo znanja o delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J69	tudi izkušenj z delom z neprostovoljnimi uporabniki	Pomanjkanje izkušenj dela uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J70	Mislím, da so nas za vodenje procesa podpore in pomoči med študijem najboljše usposobili	Dobra pripravljenost za vodenje procesa podpore in pomoči	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J71	Veliko predmetov je bilo namenjeno temu področju	Veliko predmetov namenjenih pripravi na vodenje procesa podpore in pomoči	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J72	prav tako vaj, kjer smo se v vodenju urili	Veliko vaj namenjenih pripravi na vodenje procesa podpore in pomoči	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J73	Na delo z zakoni me ni pripravil najboljše	Slaba pripravljenost na delo z zakoni	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J74	Zakonov, ki jih je potrebno poznati, je veliko več kot pa smo se jih naučili na fakulteti	Večji obseg zakonov v realnosti kot jih spoznamo na fakulteti	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J75	Na fakulteti je več poudarka na delovnem	Več poudarka je pri vzpostavljanju	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	odnosu, kot na uporabi zakonov	delovnega odnosa kot na delu z zakoni		
J76	Vendar, ko začneš delati, je potrebno poznati oboje	Za delo socialnega delavca je pomembno poznavanje zakonodaje kot koncepta delovnega odnosa	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J77	Mislim, da bi morala fakulteta dati večji poudarek delu z zakoni	Potreben bi bil večji poudarek na delu z zakoni	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J78	saj je upoštevanje zakonov nepogrešljivo pri našem delu	Poznavanje zakonov je nujno za delo socialnega delavca	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J79	Več sem se o tem naučila med pripravništvom kot med študijem	V okviru pripravništva pridobljenega več znanja o delu z zakoni kot v okviru študija	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J80	Čeprav smo med študijem, pri različnih predmetih govorili o vodenju skupine uporabnikov	Spoznavanje dela s skupino tekom študija	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J81	lahko rečem, da sem veliko več znanja o tem odnesla iz prakse	Več znanja o vodenju skupine iz prakse kot v okviru študija	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J82	Brez prakse in pripravništva tega ne bi znala početi	Za delo s skupino sta usposobila praksa in pripravništvo	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J83	Študij me je dobro pripravil predvsem na vzpostavljanje delovnega odnosa z uporabniki	Vzpostavitev delovnega odnosa	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J84	Uporabo pogovora kot osrednjega prostora, kjer se dogaja proces pomoči	Pogovor kot osrednji prostor procesa pomoči	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J85	Uporabo konceptov delovnega odnosa v sodelovanju z uporabnikom	Uporaba konceptov delovnega odnosa skupaj z uporabniki	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J86	Soustvarjanje rešitev	Proces soustvarjanja z uporabnikom	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J87	želenih izidov	Iskanje željenih izidov skupaj z uporabnikom	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J88	krepitev uporabnikov	Krepitev uporabnikove moči	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
J89	iskanje različnih pristopov pri reševanju stisk in problemov ljudi na socialno delovni način	Širok nabor konceptov in znanj za pomoč ljudem pri reševanju problemov in stisk	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Odprto kodiranje: Intervju K

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	PODKATEGORIJA	KATEGORIJA
K1	Katere koncepte uporabljam je odvisno od situacije v kateri se znajdem	Uporaba konceptov odvisna od dane situacije	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K2	čprav je seveda osnova za sodelovanje z našimi uporabniki dogovor o sodelovanju	dogovor o sodelovanju	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K3	kateremu sledi instrumentalna definicija problema	instrumentalna definicija problema	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K4	Sedaj ko pomislim imam občutek, da kar vse elemente delovnega odnosa uporabljam pri vsakem uporabniku	Uporaba elementov delovnega odnosa pri sodelovanju z vsakim uporabnikom	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K5	vendar nekje pridejo eni do izraza druge pa drugi	Enkrat izpostavljena uporaba enih elementov drugač drugih	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K6	Uporaba etike udeležnost	Etike udeležnost	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K7	perspektive moči	perspektive moči	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K8	znanje za ravnanje	znanje za ravnanje	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K9	ter delo s sedanjostjo	Delo v sedanjosti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K10	so vsi koncepti kateri so vodilo našega sodelovanja	Vsi koncepti so uporabni za delo	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K11	Nemogoče se mi zdi dobro delati oziroma sploh delati socialno delo, če ne zavzamem drže odgovornega zaveznika uporabnika	Brez drže odgovornega zaveznika ni mogoče dobro delati	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K12	ki se drži načela ne vedeti	Uporaba načela ne vedeti	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K13	in raziskovati skupaj z uporabnikom	Raziskovanje skupaj z uporabnikom	Uporabljeni koncepti pri delu	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K14	Pri našem delu oziroma kolikor sem opazovala zaposlene socialne delavke na centru, morajo veliko	Splošna znanja	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

	uporabljati splošna znanja			
K15	Kot je na primer poiskati kakšno informacijo	Vedeti kje dobiti določene informacije	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K16	in na koga se obrniti da bo podal pravilno informacijo o tej zadevi	Vedeti kje dobiti pravilne informacije	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K17	Pomaga mi tudi znanje, ki sem ga pridobila tekom študija ko sem opravljala obvezno prakso na centru v mojem domačem kraju	Znanja pridobljena iz obvezne prakse na centru za socialno delo	Uporaba drugih znanj	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K18	Center skrbi za medgeneracijski center v kraju. Ena od socialnih delavk je odgovorna za urejanje formalnosti tega centra	Vodenje socialne delavke medgeneracijskega centra	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K19	V centru se zadržujejo starostniki, katerim sem se najprej predstavila	Predstavitve članom medgeneracijskega centra	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K20	in povedala, da bom z njim preživela tisti teden	Informacija o skupnem druženju	Socialnodelovni koncepti	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K21	Tako da smo nekako sklenili dogovor o sodelovanju	Sklenjen dogovor o sodelovanju	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K22	Ljudje, ki so bili tam so potrebovali pogovor	Potreba ljudi po pogovoru	Potrebe uporabnikov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K23	predvsem individualni	Potreba ljudi po individualnem pogovoru	Potrebe uporabnikov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K24	Nisem sicer z nikomer oblikovala instrumentalne definicije	Sodelovanje brez uporabe instrumentalne definicije	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K25	in soustvarjala rešitve	Sodelovanje brez soustvarjanja rešitev	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K26	ampak so bili to bolj pogovori v smislu krepitve njihove moči	Krepitev moči skozi pogovor	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K27	in iskaje virov, ki jih imajo	Iskanje virov pri uporabnikih	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

K28	V meni so videli predvsem poslušalko	Vloga poslušalke	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K29	s katero so lahko delili svoje spomine	Deljenje uporabnikovih spominov z mano	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K30	in izkušnje	Deljenje uporabnikovih izkušenj z mano	Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K31	Velikokrat se izkaže rek, da pogovor zdravi, kot resničen	Potrjen rek, da pogovor zdravi	Potrebe uporabnikov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K32	Da uporabljaš koncepte, se po mojem mnenju odločiš najprej sam	Vsak se sam odloči za uporabo socialnodelovnih konceptov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K33	potem pa je tu tudi odvisno, kako dobro znaš teorijo o teh konceptih	Dobro teoretično znanje konceptov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K34	in kako dobro jih v praksi uporabiš	Dobra uporaba teorije v praksi	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K35	Da jih lahko uporabiš, mora biti tudi institucija, kjer si zaposlen, naklonjena njihovi uporabi	Naklonjenost institucije k uporabi konceptov	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K36	da ni pomembno samo, da nekaj na hitro rešiš	Ni časovnega pritiska	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K37	in končaš zadevo	Možnost daljšega sodelovanja	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K38	ampak da si vzameš čas, katerega uporabnik potrebuje	Časovna prilagodljivost glede na uporabnika	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K39	in se mu prilagodiš	Prilagajanje uporabniku	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K40	Veliko je vredno, da je kdo izmed sodelavcev s katerim se lahko pogovoriš	Pogovor s sodelavcem	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K41	in mu izraziš svoje dvome	Izražanje dvomov sodelavcu	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

			socialnodelovnih konceptov	
K42	in ti potem on odpre, kakšen nov pogled na situacijo	Mnenje sodelavca, ki ponudi drugačno rešitev	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K43	Meni osebno se pa zdi pomembna tudi pisarna, kjer dobra izolacija	Pisarna	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K44	ali kako se reče, da se pač ne sliši ven	Pisarna iz katere se ne sliši ven	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K45	da tisti, ki čakajo, ne slišijo, kaj se človek pogovarja s socialno delavko	Pisarna iz katere se ne sliši ven	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K46	da institucija omogoči zasebnost vsakemu	Omogočanje zasebnosti	Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K47	Prej kot institucija so neprostovoljni uporabniki tisti, ki včasih otežijo	Uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K48	oziroma celo onemogočijo uporabo konceptov	Uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K49	Institucija nas omejuje s papirologijo	Omejevanje z dokumentacijo	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K50	koliko je to enih dokumentov, listov papirja	Velika količina dokumentov	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K51	Ni da ni konca	Velika količina dokumentov	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K52	Razumem, da mora bit vse zapisano glede na zakonodajo	Zapisi morajo biti v skladu z zakonodajo	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K53	ki je v veljavi ampak tukaj res izgubljamostik s človekom	Izguba stika s človekom	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV

K54	In potem še pomanjkanje časa	Pomanjkanje časa	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K55	ko ravno pogovor steče in že čaka naslednji »naročen« uporabnik	Omejen čas za posameznega uporabnika	Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov	UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV
K56	Večino časa sem vseeno opazovalka	Večino časa v vlogi opazovalke	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K57	saj spoznavam vsa področja delovanja centra za socialno delo	Spoznavanje področji dela centra za socialno delo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K58	vkjučujejo me na multidisciplinarne time	Sodelovanje na multidisciplinarnih timih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K59	na individualne razgovore	Prisotnost na individualnih pogovorih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K60	na razgovore zakoncev pred ločitvijo	Prisotnost na razgovorih pred ločitvijo	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K61	na strokovne time	Sodelovanje na strokovnih timih	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K62	bila sem vključena v ta medgeneracijski center kot sem omenila	Vključenost v medgeneracijski center	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K63	potem sem spoznavala delo glede odločb pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev	Delo na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K64	Najbolj mi je pa bilo všeč, ko sem lahko hodila z zaposlenimi po terenu	Delo na terenu	Naloge pripravnice	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K65	Avtonomije res nisem imela veliko	Malo avtonomije	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K66	Samostojno sem vnesla nekaj vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ampak vedno je bila v pisarni prisotna tudi zaposlena	Ob prisotnosti zaposlene samostojno vnašanje vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K67	Res škoda, da tudi v okviru pripravništva nisem imela več samostojnosti, ampak je tudi razumljivo, saj nimam nobenega strokovnega izpita in tudi poznavanje	Brez poznavanja zakonodaje in strokovnih izpitov je težko opravljati samostojno delo na centru za socialno delo	Avtonomija	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA

	zakonodaje je bolj slabo			
K68	Z izvajanjem strokovnih timov	Izvajanje strokovnih timov	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K69	ter supervizijo	Supervizijo	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K70	Vedno pa se lahko zaposleni tudi medsebojno posvetujejo	Posvetovanje med zaposlenimi	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K71	in si nudijo podporo	Podpora zaposlenih	Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K72	Manj papirjev	Manj dokumentacije	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K73	dokumentov	Manj dokumentacije	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K74	Več časa za pogovore	Več časa za pogovore z uporabniki	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K75	in več obiskov na domu	Bolj terensko delo socialnega delavca	Potrebne spremembe v instituciji	VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA
K76	Mislím, da je študij socialnega dela z družino veliko prispeval k izoblikovanju moje podobe socialne delavke	Izoblikovanje sebe v vlogi socialne delavke	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K77	Veliko je doprinesel k moji osebni rasti	Osebna rast	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K78	pridobila sem veliko znanja o delu z družino	Veliko znanja o delu z družino	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K79	katerega upam, da bom lahko nekoč prenesla v prakso in ga integrirala tako, da bom mojstrica na področju na katerem bom zaposlena	Želja po uspešni uporabi teorije v praksi glede na področje zaposlitve	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K80	Izbira smeri študija mislim, da ne vpliva pomembno	Izbira smeri ne vpliva pomembno	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

K81	vedno smo nekje začetniki, ki se moremo naučiti določene naloge	Ob vsaki zaposlitvi se je na začetku potrebno učiti	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K82	na katere nas pa nobena smer študija ne more brezhibno pripraviti	Študij ne more pripraviti na vse naloge, ki jih kasneje opravljaš kot zaposleni	Usklajenost študija z delom pripravnika	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K83	Teorija je pomembna, če hočeš delati dobro	Za dobro delo je potrebna teorija	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K84	ter da potem ko delaš stojiš za svojim ravnanjem	S teorijo zagovarjaš način ravnanja	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K85	in več ti nisi pomagal po zdravi kmečki pameti	S teorijo se izogneš delu po zdravi kmečki pameti	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K86	ampak si se pri delu opiral na koncepte socialnega dela	Opora pri delu so koncepti socialnega dela	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K87	Mislim, da teorije ni brez prakse	teorije ni brez prakse	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K88	in prakse ni brez teorije	prakse ni brez teorije	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K89	Lahko bi bilo več prenešeno iz prakse v teorijo glede specifičnih birokratskih nalog socialnega delavca	Pomanjkanje teorije o birokraciji, ki je del nalog socialne delavke	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K90	saj se moramo zavedati, da če hočemo ali ne, to predstavlja velik obseg dela socialnega delavca	Birokracija obsega velik del nalog socialne delavke	Odnos med teorijo in prakso	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K91	Nekaj smo slišali o delu z neprosto voljnimi uporabniki in nekaj imam v spominu, da smo igrali tudi igro vlog na to temo, ampak vse premalo sploh če se bodoči diplomant zaposli na centru	Premalo znanja in izkušenj pri delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K92	In delo z zakoni na praktičnih primerih	Pomanjkanje dela z zakoni na praktičnih primerih	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K93	predavajo nam pravniki in ne socialne delavke	Tudi pravne predmete bi morale predavati socialne delavke	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K94	katere bi nam iz izkušenj lahko povedale, kje one	Znanje iz zakonodaje bi morale prenesti	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

	vidijo temelj znanja, ki ga nujno potrebujejo	socialne delavke iz svoji izkušenj		
K95	Saj sem mnenja bolje manj in tisto kvalitetno	Bolje je imeti manj in bolj kvalitetno znanje	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K96	kot da se potem izgubim v gori posredovanih podatkov	V velikem obsegu zakonodaje se izgubi bistvo	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K97	in na koncu ne vem nič	Zaradi prevelikega obsega se zgodi, da na koncu ni potrebnega znanja	Pomanjkljivost študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K98	Ponosna sem, da sem teoretično dobro podkovaná v procesu vodenja podpore in pomoči	Dobro teoretično znanje glede vodenje procesa podpore in pomoči	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K99	več bi lahko bilo le praktičnih izkušenj, skozi katere bi lahko sproti reflektirali	Pomanjkanje refleksije konceptov uporabljenih v praktičnih izkušnjah	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K100	in integrirali osvojeno znanje	Pomanjkanje integracije znanja skozi praktične izkušnje	Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K101	Am, z zakoni, kot sem rekla, premalo tistega, kar bi bilo pomembno zame, če bi se v prihodnosti zaposlila na centru	Slaba pripravljenost na delo z zakoni	Priprava na delo z zakonu v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K102	Na vodenje skupine mislim, da tudi premalo	Premalo znanja o vodenju skupin	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K103	vodili smo individualne	Priprava le na individualne pogovore	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K104	ter družinske pogovore	Priprava le na pogovore z družino	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K105	s skupino pa si lahko samo samoiniciativno v okviru izobraževanje izven fakultete pridobil znanje	Znanje potrebno za vodenje skupine smo lahko pridobili le izven fakultete	Priprava na delo s skupinami v času študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K106	Študij me je dobro pripravil na uporabo jezika socialnega dela	Uporabo jezika socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K107	na proces vodenja podpore in pomoči	Sposobnost vodenja procesa podpore in pomoči	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

K108	na uporabo osrednjih konceptov socialnega dela	uporaba osrednjih konceptov socialnega dela	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K109	ter na zapisovanje	zapisovanje	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K110	Zapisovanje zato, ker sem se imela na centru priložnost preizkusiti, ko sem bila na kakšnem pogovoru in sem nato pripravila zapis	Uspešen preizkus v zapisovanju v času pripravnitva	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K111	Študij mi je dal tudi neko širino, na katerem področju vse je aktivno oziroma kje se lahko socialni delavci vključujemo	Spoznanje širine področji na katerem so aktivni socialni delavci	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K112	In dal mi je nekaj zame, nekaj da je pripomoglo temu, da sem postala oseba kakršna sem	Oblikovanje v osebo kakršna sem	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K113	predvsem v večji meri potrpežljivost	Večja mera potrpežljivosti	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K114	občutek empatije	Večji občutek empatije	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI
K115	večjo sposobnost poslušanja	Večja sposobnost poslušanja	Doprinos študija	UPORABA TEORIJE V PRAKSI

Priloga 3: Osno kodiranje

SPLOŠNI PODATKI

Spol:

- Ženski - 10

Institucija kjer opravlja pripravništvo:

- Dom za stare - 4
- Psihijatrija – 3
- Center za socialno delo – 3

Modul študija:

- Socialno delo z družino - 4
- Psihosocialno podpora in pomoč - 1
- Duševno zdravje 2
- Socialno delo s starimi ljudmi - 1
- socialna pravičnost in vključevanje - 1
- Modul za mlade 1

Leto opravljanja pripravništva:

- 2017 - 4
- 2018 - 3
- 2019 - 3

UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV – DOM ZA STARE

Uporabljeni koncepti pri delu:

- Elementi delovnega odnosa (A1)
- Perspektiva moči (A2, B10, C5)
- Etika udeležnosti (A3, B11, C7)
- Ravnanje v sedanosti (A4)
- Pridobljeno znanje tekom študija (A5)
- Znanje potrebno za delo (A6)
- Vsi koncepti socialnega dela (B1)
- Uporaba konceptov na praksi in na vajah zato je uporaba le teh avtomatska (B2)
- Dogovor o sodelovanju (B3, C2, D3)
- Prilagojen dogovor o sodelovanju kognitivnim sposobnostim uporabnika (B4)
- Predstavitev sebe (B5)
- Opredelitev namena pogovora (B6)
- Instrumentalna definicija problema pri obsežnejših težavah (B7)
- Instrumentalna definicija problema pri ljudeh, ki težje sprejemajo institucionalno varstvo (B8)
- Poglobljeno načrtovanje bivanja v instituciji s tistimi, ki se z bivanjem ne strinjajo (B9)
- Odstop od moči in občutek človeku, da je ekspert za svoje življenje (B12)
- Uporaba pridobljenega znanja na fakulteti v okviru študija (C1)
- instrumentalna definicija problema (C3)
- soustvarjanje rešitev (C4)
- znanje za ravnanje (C6)

- Uporaba koncepta delovnega odnosa (D1)
- Uporaba koncepta krepitve moči (D2)
- Približati se uporabnikom (D4)
- Raziskovanje življenjskega sveta skupaj z uporabniki (D5)

Uporaba drugih znanj:

- Pridobljeno zanje na počitniškem delu URI Soča (A7)
- Sposobnost prilagajanja potrebam posameznika (A8)
- Potrpežljivost pri delu (A9, B13)
- Prilagajanje časa posameznikovim sposobnostim (A10)
- Razumevanje uporabnika (B14)
- Empatija do uporabnika (B15)
- Znanje o vodenju skupin (B16, D8)
- Znanja pridobljena izven fakultete (B17)
- Predavanja v organizaciji Zveze prijateljev mladine (B18)
- Znanje pridobljeno na fakulteti pri različnih predmetih (C8)
- Različni predmeti obsegajo zelo različna področja (C9)
- Jaz, ti sporočila (C10)
- Poslušanje (C11)
- Uporaba izkušenj iz vaj (C12)
- Izkušnje iz vaje prenesene v obvezno prakso (C13)
- Splošna znanja pridobljena tekom študija (C14)
- Koncept osebnega vodenja (C15)
- Podelitev lastne izkušnje z uporabniki (C16)
- Alternativni pogled na problem (C17)
- Več različnega znanja (D6)
- Znanje s področja zdravstva (D7)
- Uporaba komunikacijskih veščin (D9)
- Kuharsko znanje pri delu z ljudmi z demenco (D10)

Uporabnost študijske prakse:

- Preizkus teorije v praksi (A11)
- Podpora mentorice (A12)

Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Vzpostavitev delovnega odnosa z novim uporabnikom (A13, C20)
- Vzpostavljanje delovnega odnosa s človekom z demenco kot izziv (A15)
- Večkratno vzpostavljanje delovnega odnosa pri ljudeh z demenco (A16)
- Težava pri oblikovanju instrumentalne definicije problema pri ljudeh z demenco (A17)
- Izhajanje iz drže socialnega delavca (A18)
- Socialni delavec posluša uporabnika (A19)
- Razumevanje uporabnika s strani socialnega delavca (A20)
- Nudenje podpore med pogovorom (A21)
- Nudenje razumevanja med pogovorom (A22)
- Usmerjanje pogovora na pozitivne stvari (A23)
- Iskanje dobrih stvari (A24)
- Krepitev moči uporabnika (A25)

- Raziskovanje uporabnikove preteklosti (B20)
- Raziskovanje uporabnikove sedanosti (B21)
- Oblikovanje ciljev za prihodnost (B22)
- Zastavljen izvirni delovni projekt pomoči (C22)
- Pomoč glede na težavo posameznika (C23)
- Pomoč v obsegu in času prilagojenemu uporabniku (C24)
- Osredotočenost na uporabnika (D13)
- Uporaba dogovora o sodelovanju (D14)
- Dajanje spodbud in pohval (D15)
- Vnos osebne izkušnje v pogovor (D16)
- Vključitev pomembnih drugih v proces podpore in pomoči (D17)
- Soustvarjanje rešitev skupaj z uporabnikom (D18)
- Postavljanje uporabnika na prvo mesto (D19)
- Želje uporabnika so v ospredju (D20)

Socialnodelovni koncepti:

- Predstavitve novemu uporabniku (A14)
- Preprečevanje osamljenosti s pogovorom (A26)
- Uporaba konceptov pri izdelavi individualnega načrta (B19)
- Informiranje o storitvi (C18, C21)
- Uporaba konceptov socialnega dela preko telefona (C25)
- Uporaba konceptov socialnega dela pri delu s sodelavci (C26)
- Sprejem novega stanovalca (D11)
- Prvi pogovor ob sprejemu (D12)
- Sprejemanje kompromisov med željami uporabnika in željami svojcev (D21)

Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Ne-zadovoljevanje potreb in želja zaradi velikega števila uporabnikov (A29)
- Manj individualnega dela zaradi preveč birokracije (A35)
- Premalo časa (A38, C30)
- Preveč dokumentacije (A39)
- Vnos prošenj (A40)
- Pisanje dopisov (A41)
- Pisanje obvestil o obravnavi prošenj (A42)
- Velik obseg nalog socialne delavke (A43)
- Urejanje bivališča stanovalca (A44)
- Sestanki s svojci (A45)
- Premalo časa za individualno delo (A46)
- Nepozornost na stanovalce zaradi obsega dokumentacije (A47)
- Priprava raznih poročil (B26)
- Urejenost dokumentacije (B27)
- Veliko število sprememb stanovalcev zaradi smrti (B28)
- Dodatni projekti (B29)
- Projekt E-Qalin (B30)
- Preobremenjenost zaposlenih z vnašanjem podatkov v računalniški program E-Qalin (B31)
- Pomanjkanje časa za delo s svojci (C31)
- Pomanjkanje časa za delo z uporabniki (C32, D27)
- Pomanjkanje časa za razlago in predstavitev več različnih možnosti (C33)

- Premalo število zaposlenih koordinatorjev pomoči na domu (C34)
- Premalo število zaposlenih socialnih oskrbovalk (C35)
- Izguba stika z uporabniki (D24)
- Urejanje zadev preko telefona ali interneta (D25)
- Birokracija (D26)
- Vloga birokrata (D28)
- Preveliko število sestankov (D29)

Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Osredotočenost organizacije na potrebe uporabnika (A27)
- Osredotočenost organizacije na želje uporabnika (A28)
- Gospodinjske skupnosti ljudi s podobnimi težavami (A30, B24)
- Sodelovanje uporabnikov na sestankih enot (A31)
- Izražanje pohval na sestankih (A32)
- Izražanje pritožb na sestankih (A33)
- Spodbujanje prostovoljstva (A34)
- Vključevanje šolarjev na praksi v proces dela (A36)
- Vključevanje starejših prostovoljcev (A37)
- Sprememba organiziranosti domov za stare (B23)
- Zaposlovanje pripravnikov (B25)
- Pisarna (C27)
- Prostor in mir za delo z uporabniki (C28)
- Zasebnost (C29)
- Sodobna tehnologija (D22)
- Vnaprej oblikovan osnutek dogovora ob sprejemu (D23)

VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA – DOM ZA STARE

Naloge pripravnice:

- Urejanje prispelih prošenj in priprava le teh za komisijo (A48)
- Nudenje informacij o pogojih za sprejem po telefonu (A49)
- Ogled doma pred sprejemom (A50)
- Komisija za sprejem, premestitev in odpust (A51, D37)
- Udeležba na sestankih enot (A52)
- Udeležba pri aktivnostih delovne terapije (A53, B39)
- Prisotnost na sestankih s svojci stanovalcev (A54, B38)
- Prijava, odjava bivališča (A55)
- Zapis uradnega zaznamka (A56, D39)
- Oblikovanje dogovora o načinu, trajanju in vrsti storitev (A57)
- Priprava dodatka k dogovoru (A58)
- Priprava dodatka k dogovoru zaradi spremembe diete (A59)
- Vnos vlog za sprejem v računalniški program (B32, D34)
- Samostojno izvajanje sprejema novega stanovalca (B33)
- Izdelava individualnega načrta skupaj s stanovalcem (B34)
- V primeru težav individualnih pogovori s stanovalcem (B35)
- Udeležba na skupinah za samopomoč (B36)
- Ureditve dokumentacije ob smrti stanovalca (B37)
- Organizacija izletov skupine za zagovorništvo (B40)

- Sprejem vloge za sprejem v institucionalno varstvo (C19)
- Informiranje o storitvi pomoči na domu (C36)
- Pomoč pri prenosu kosil na dom uporabnika (C37)
- Sprejem novih vlog za izvajanje storitev (C38)
- Komunikacija s svojci (C39)
- Komunikacija z uporabniki (C40)
- Spremljanje dela socialnih oskrbovalk (C41, D48)
- Koordiniranje urnikov socialnih oskrbovalk (C42)
- Sprejemanje informacij o spremembah obsega storitev pomoči na domu (C43)
- Razvrščanje uporabnikov glede na pojav bolniške odsotnosti socialne oskrbovalke (C44)
- Reševanje težav socialnih oskrbovalk na terenu (C45)
- Urejanje dokumentacije v arhive (C46)
- Beleženje sprememb in zahtev uporabnika v računalniški program (C47)
- Priprava posod za kosilo in koordinacija razvoza kosil (C48)
- Sodelovanje z zaposlenima socialnima delavkama (D30)
- Urejanje spisov stanovalcev (D31)
- Vodenje individualnih pogovorov (D32)
- Reševanje konfliktnih situacij (D33)
- Pisanje dopisov v primeru nepopolne vloge (D35)
- Umik nepopolnih prošenj s seznama (D36)
- Sodelovanje pri sprejemu ali odpustu stanovalca (D38)
- Vpis podatkov o smrti v računalniški program (D40)
- Sodelovanje pri dnevni aktivnosti (D41)
- Spremljanje stanovalcev (D42)
- Sprejem novih prošenj za sprejem v dom (D43)
- Informiranje o institucionalnem varstvu (D44)
- Izvajanje individualnih načrtov z ljudmi z demenco (D45)
- Obiski na domu v primeru storitve pomoči na domu (D46)
- Sklepanje dogovorov z uporabniki pomoči na domu (D47)
- Pomagam pri mesečnem obračunu ur ter pri razporedu dela (D49)

Avtonomija:

- Samostojnost pri svojem delu (A60, C51)
- Pomoč mentorice pri delu s prošnjami na začetku (A61)
- Pomoč mentorice pri delu z dogovori (A62)
- Na začetku manjša stopnja avtonomije, zgolj v vlogi opazovalca (B41)
- Izvajanje nalog pod nadzorom mentorice (B42)
- Samostojno izvajanje nalog (B43, B45)
- Mentorica omogoča samostojnost (B44)
- V primeru pomanjkanja znanja pomoč nudi mentorica (B46)
- Samostojnost pri manj zahtevnih nalogah (C49)
- Zaupanje v moje delo (C50)
- Vedno več avtonomije (D50)
- V začetku spremljanje dela zaposlene socialne delavke (D51)
- Samostojno sklepanje dogovorov (D52)

Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Zaposlitev socialne delavke (A63)

- Prostor – pisarna (A64)
- Zasebnost (A65)
- Individualni pogovori (A66)
- Osebna odločitev socialne delavke, da sledi konceptom (A67)
- Socialna delavka ne prevzame interesov institucije zaradi katerih bi bila uporaba konceptov otežena (A68)
- Izdelava individualnega načrta (B47)
- Dostop vseh zaposlenih do individualnega načrta (B48)
- Seznanitev s tem kaj stanovalec mara in kaj ne (B49)
- Izvajanje sveta stanovalcev (B50)
- Vključitev delovne terapije v uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov (B51)
- Vizija poslovanja (C52)
- Izhajanje iz potreb uporabnika (C53, D54)
- Izhajanje iz želja uporabnika (C54, D55, D56)
- Prizadevanje institucije za ohranitev samostojnosti uporabnika (C55)
- Preko aktivnosti krepiti moč uporabnika (C56)
- Institucija jim ponuja možnost odločanja (C57)
- Možnost pritožbe uporabnika (C58)
- Možnost pohvale uporabnika (C59)
- Prilagajanje uporabniku (D53)
- Vse počnemo s soglasjem uporabnika (D57)

Potrebne spremembe v instituciji:

- Večje število socialnih delavk (A69)
- Pogostejša supervizijska srečanja (A70)
- Prenos administrativnega dela socialnega delavca na nov kader (A71, B52)
- Vključitev drugih profilov zaposlenih v projekte (B53)
- Izboljšanje sodelovanja med zdravstvenim osebjem in socialo službo (B54, D58)
- Več zaposlenih pomeni več časa za uporabnike (C60)
- Prenesti socialnodelovno znanje tudi na zdravstveno osebje (D59)
- Seznaniti zdravstveno osebje s pristopi socialnega dela (D60)
- Seznaniti zdravstveno osebje z načinom dela socialnih delavcev (D61)
- Sodelovanje vseh zaposlenih pri oblikovanju individualnega načrta (D62)

UPORABA TEORIJE V PRAKSI – DOM ZA STARE

Usklajenost študija z delom pripravnika:

- Premalo koristno znanje na modulu za mlade (A72)
- Dobro znanje o sodobnih socialnodelovnih konceptih (A73)
- Izbira modula ni vplivala (B55)
- Možnost, da modul s starimi ljudmi bolje opremi pripravnika za delo v domu (B56)
- Brez občutka pomanjkanja znanja zaradi izbire modula (B57)
- Področje pripravništva in področje izbranega modula sta si zelo različna (C61)
- Izbira modula ni pomenila pomanjkanje znanja (C62)
- Uporaba znanja, ki ga imam (C63)
- Obstaja možnost različnega reševanja težav glede na modul študija (C64)
- Ob pomanjkanju znanja posvet z mentorico (C65)
- Ujemanje področja pripravništva in modula v času študija (D63)

- Pridobitev potrebnih znanj (D64)
- Poglobljeno znanje o demenci (D65)
- Znanje o pristopih dela pri ljudeh z demenco (D66)

Odnos med teorijo in prakso:

- Povezanost teorije in prakse (A74, C66)
- Preveč teorije v času študija (A75)
- Neuporabnost vse teorije (A76)
- Intenzivnejše prenašanje teorije v prakso (A77)
- Otežena uporaba teorije v praksi zaradi obsega celotnega področja socialnega dela (A78)
- Uspešna uporaba elementov delovnega odnosa (A79)
- Veliko dela na konceptih delovnega odnosa v času študija (A80)
- Za delo socialnega delavca je teorija nujno potrebna (B58)
- Kljub znanju obstaja nevarnost zdravorazumskega razmišljanja (B59)
- Kljub znanju obstaja nevarnost zdravorazumskega odločanja (B60)
- Pomanjkanje refleksije dela med pripravištvom (B61)
- Pomanjkanje vpogleda v uporabo znanja v času pripravištva (B62)
- Refleksija izboljša integracijo znanja (B63)
- Uspešnost uporabe teorije v praksi (B64)
- Potreben čas za uspešno uporabo teorije v praksi (C67)
- Del teorije je mogoče prenesti v prakso, del pa ne (C68)
- Teorija preveč idealna v primerjavi s prakso (C69)
- Del teorije je nemogoče prenesti v prakso (C70)
- Za praktično delo potrebujemo teoretično znanje (D67)
- Brez teorije obstaja nevarnost zdravorazumskega pogovora (D68)
- Teorija ne sme biti le teorija (D69)
- Potrebno je prenesti teorijo v prakso (D70)
- Praksa nauči tisto, kar teorija ne (D71)

Pomanjkljivost študija:

- Otežena uporaba teorije v praksi zaradi obsega teorije (A81)
- Več prakse na realnih primerih (A82, B71)
- Možnost izbire obvezne prakse z družino na domu (A83)
- Prevečkrat v vlogi opazovalca (A84, B67)
- Obvezna praksa preohlapna za pridobivanje znanja (B65)
- Pomanjkanje avtonomije tekom obvezne prakse (B66)
- Pomanjkanje odgovornosti študentov pri nalogah tekom obvezne prakse (B68)
- Pomanjkanje samostojnosti pri izvajanju nalog v času obvezne prakse (B69)
- Več priložnosti za uporabo osvojenega znanja tekom študija (B70)
- Pomanjkanje izkušenj pridobljenih iz pogovorov z našimi uporabniki (B72)
- Pomanjkanje znanja, ki je potrebno za strokovni izpit (C71)
- Pomanjkanje znanja iz praktične uporabe zakonodaje (C72, D73)
- Poznavanje zakonske podlage dela na centru za socialno delo (C73)
- Pomanjkljivo znanje zakonodaje (C74, D72)
- Pomanjkanje znanja o socialno varstvenih prejemkih (C75)
- Pomanjkanje znanja temeljnih zakonov (D74)

Priprava na delo z zakonu v času študija:

- Nerazumevanje uporabe zakonodaje na centru za socialno delo (A85)
- Ne seznanjenost z zakonom o socialnem varstvu med študijem (A86)
- Pomanjkljiva pripravljenost na delo z zakoni (B73, C77, D78)
- Pomanjkanje utrjevanja znanja zakonodaje (B74)
- Premalo priprave in osvojenega znanja zakonodaje glede na obseg literature pri strokovnem izpitu (B75)

Priprava na delo s skupinami v času študija:

- Pomanjkanje znanja o delu s skupinami (A87, C81, C84, D77)
- Samoiniciativno obiskovanje aktivnosti, neformalnih izobraževanj (A88)
- Pridobljeno znanje iz prakse (A89)
- Študij bi lahko bolje pripravil na delo s skupino (B76)
- Več priprav na delo s posameznikom kot s skupino (B77)
- Več priprav na delo z družino kot s skupino (B78)
- Pomanjkanje izkušnje vodenja skupine starih ljudi (B79)
- Priložnost vodenja skupine le v okviru obvezne prakse v domu za stare (B80)
- Pomanjkanje znanja o koordinaciji aktivnosti (C82)
- Premalo znanja o poteku pogovora znotraj skupine (C83)
- Nizka samozavest zaradi pomanjkanja izkušenj pri delu s skupino. (C85)

Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija:

- Usposobljenost za vodenje individualnega pogovora (A90, D79)
- Znanje in poimenovanj elementov delovnega odnosa olajša delo (A91)
- Ubesedim kaj počnem (A92)
- Samozavest v vlogi socialne delavke (A93)
- Znanje osnovnih konceptov socialnega dela (C76)
- Dobra priprava na praktično delo (C78)
- Posameznikova volja do učenja (C79)
- Posameznikova motivacija in aktivacija za učenje (C80)
- Veliko osvojenega znanja s področja procesa podore in pomoči (D75)
- Osvojeno znanje za vodenje pogovora (D76)

Doprinos študija:

- Dobro znanje osrednjih konceptov socialnega dela (A94, B81, C88)
- Znati prisluhniti (A95)
- Elementi delovnega odnosa (A96,
- Kratka k rešitvi usmerjena terapija (A97)
- Vprašanje o čudežu (A98)
- Osvojena znanja prenašam v prakso (A99)
- Samozavest pri vzpostavljanju delovnega odnosa (B82)
- Zaradi osvojenega znanja je začetek pogovora lažji (B83)
- Izkušnja sodelovanja z različnimi ranljivimi skupinami (B84)
- Samozavest pri delu z različnimi ranljivimi skupinami (B85)
- Največ znanja iz opravljanja obvezne prakse (C86)
- Uporabo osnovnih znanj (C87)
- Poznavanje dela na različnih področjih (C89)

- Osebnostna rast (C90)
- Ponotranjene značilnosti in lastnosti socialnega dela (C91)
- Usposobljenost za vodenje individualnega pogovora (D79)
- Pridobljeno znanje za delo s starimi ljudmi (D80)
- Možnost opravljanja prakse v različnih institucijah (D81)
- Spoznavanje ljudi in njihovih zgodb (D82)
- Širši pogled na svet (D83)
- Pogled na svet iz več perspektiv (D84)

UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV – PSIHIATRIJA

Uporabljeni koncepti pri delu:

- Dogovor o sodelovanju (E1, G14)
- Instrumentalna definicija problema (E2)
- Nezmožnost oblikovanja instrumentalne definicije problema v vseh primerih (E3)
- Perspektiva moči (E5, F1, G4)
- Etika udeležnosti (E4, F2, G3)
- osebno vodenje (E6)
- Približati se uporabniku (F3)
- Uspešen delovni odnos (F4)
- Znanje za ravnanje (F5)
- Na vse sodobne socialnodelovne koncepte (G1)
- Uporaba enega ali drugega odvisna od posameznega uporabnika (G2)
- Sodelovanje z uporabniki (G5)
- Skupno iskanje rešitev (G6)
- Pomoč v obliki socialnodelovnega procesa (G7)
- Uporabniki imajo moč za spremembe (G8)
- Prepoznati notranjo moč uporabnika (G9)
- Aktivacija uporabnikove moči (G10)
- Ravnanje s sedanostjo (G11)
- Osredotočenost na tukaj in zdaj (G12)
- Iskanje virov moči v preteklosti za prihodnost (G13)

Uporaba drugih znanj:

- Uporaba osvojenega znanja iz obvezne prakse (E7)
- Druga psihološka znanja (F6)
- Znanja pridobljena na drugi stopnji študija socialne pedagogike (F7)
- Pridobljeno znanje v začetku pripravništva (G15)
- Zakon o duševnem zdravju (G16)
- Ostali relevantni zakoni (G17)

Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Oblikovanje instrumentalne definicije problema (F8)
- Skupno iskanje in oblikovanje rešitev (F9, G19, E11)
- Vzpodbujanje uporabnika (F13, G18)
- Iskanje virov moči (F14)
- Ubeseditev virov moči (F15)
- Sklenjen dogovor o sodelovanju (G22)

- Načrtovanje nalog mene in uporabnika (G23)
- Postavljanje novih ciljev (G26)

Socialnodelovni koncepti:

- Iskanje namestitve po zaključku zdravljenja (E8)
- Pošiljanje prošenj za sprejem v institucionalno varstvo (E9)
- Preverjanje prostih mest (E10)
- Vključitev centra za socialno delo (F10)
- Vključitev koordinatorke obravnave v skupnosti (F11)
- Iskanje možnosti bivanja v stanovanjski skupini (F12)
- Skupni ogled stanovanjske skupine (F16)
- Pomoč pri uveljavljanju socialnih transferjev (G20)
- Pomoč pri iskanju stanovanja (G21)
- Redna srečanja (G24)
- Preverjanje sprememb (G25)

Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Dodatna izobraževanja (E12)
- Osebnostne značilnosti (E13)
- Prilagajanje (E14)
- Poznavanje zakonodaje (E15)
- Socialna delavka članica strokovnega tima (E16)
- Osebna odločitev vsakega socialnega delavca za uporabo teorije v praksi (F17)
- Zaradi časovne omejenosti včasih hitreje dosežemo spremembe (F18)
- Vsak se sam odloči za uporabo socialnodelovnih konceptov (G27)
- Pomembno je da imajo socialni delavci hrbtenico (G29)
- Zagovarjanje stroke socialnega dela (G30)
- Dejanska uporaba konceptov socialnega dela (G31)
- Stojimo za svojim ravnanjem (G32)
- Vztrajamo v vlogi zagovornika uporabnika (G33)
- Strinjanje institucije z uporabo konceptov (G34)

Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Manj moči socialne službe v primerjavi z zdravstvenim osebjem (E17)
- Podrejenost zdravnikom psihiatrom (E19)
- Prilagajanje dela socialne službe drugim zdravstvenim delavcem (E20)
- Zdravstveno stanje uporabnika (E21)
- Pomanjkanje časa (E22)
- Nedokončanost dela (E23)
- Pomanjkanje oblik pomoči (E24)
- Pomanjkanje virov pomoči (E25)
- Zmanjšana možnost raziskovanja (E26)
- delo znotraj obstoječih okvirjev (E27)
- Iskanje rešitve med danimi možnostmi (E28)
- Pomanjkanje časa za poglobljeno raziskovanje (E46)
- Najti rešitev, kljub nestrinjanju uporabnika z njo (E48)
- Nezmožnost ravnanja na podlagi instrumentalne definicije (E49)

- Omejenost pri iskanju rešitve zaradi sklepa sodišča (E50)
- Omejen čas (F19, F34)
- Omejenost časa kot slabost (F20)
- Upoštevanje zakonov in zakonodaje (F21)
- Vodstvo in urejenost institucije (F22)
- Podrejenost socialnega delavca zdravstvenemu osebju (E18, G28)
- Nobeden dejavnik popolnoma ne oteži uporabe (G35)

VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA – PSIHIATRIJA

Naloge pripravnice:

- Sodelovanje na vizitah (E29, F23, G41)
- Urejanje statusa uporabnika (E31)
- Urejanje podatkov (E33)
- Skrb za dokumentacijo (E34)
- Sodelovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami (E35)
- Pomoč pri urejanju stanovanjske problematike (E36)
- Spremljanje ob ogledu stanovanja (E37)
- Pomoč uporabnikom pri uradnih dopisih (E38)
- Vzpostavljanje socialne mreže uporabnikom (E40)
- Pomoč pri urejanju osebnih zadev uporabnikov (F24, G37)
- Pomoč pri izpolnjevanju vlog za socialne transferje (F25)
- Informiranje o socialnovarstvenih storitvah (E39, F26)
- Udeležba na timskih sestankih (E30, F27)
- Pomoč pri izpolnjevanju vloge za institucionalno varstvo (F28)
- Pomoč pri urejanju namestitve v institucijo ali drugo obliko bivanja (E32, F29)
- Pogovori z uporabniki (G36)
- Pomoč pri iskanju stanovanja (G38)
- Pomoč pri namestitvi v institucijo (G39)
- Pomoč pri iskanju oblačil (G40)
- Sem del strokovnega tima (G42)
- Oblikovanje računalniških zapisov opravljenih pogovorov (G43)
- Udeležba na sestankih socialne službe (G44)

Avtonomija:

- V podrejenosti psihiatra (E41)
- Prilagajanje zdravstvenemu osebju (E42)
- Odločanje v soglasju s psihiatrom (E43)
- Odločanje glede na dolžino hospitalizacije (E44)
- Enkrat več drugič manj (F30)
- Avtonomija je odvisna od oddelka psihiatrije (F31)
- Avtonomija je odvisna od psihiatra (F32)
- Pri pomembnih zadevah le opazovalka (G45)
- Samostojna pri izvajanju pogovora z uporabnikom o željah (G46)
- Samostojna pri izvajanju pogovora z uporabnikom o ciljih (G47)
- Samostojno izpolnjevanje vloge za sprejem v institucionalno varstvo (G48)

Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Uporaba konceptov je odvisna od socialnega delavca (E45)
- Bolje narediti nekaj kot nič (E47)
- Pri nameščanju uporabnika v institucionalno varstvo nihče ne omejuje (F33)
- Pot do rešitve je prosto odprta (F35)
- Veliko možnosti uporabe konceptov socialnega dela (F36)
- Načrtovanje življenja uporabnika po zaključku zdravljenja (G49)
- Zaposlitev socialnega delavca (G50)
- Vključenost vseh strokovnjakov v obravnavo uporabnika (G51)
- Seznanjenost vseh s problemom (G52)
- Skupno iskanje rešitev (G53)

Potrebne spremembe v instituciji:

- Povečati avtonomijo socialnega delavca (E52)
- Bolj uspešno povezovanje stroke zdravstva in stroke socialnega dela (E53)
- Večja enakopravnost socialnega dela z zdravstvom (F37)
- Sprejetje standardov in normativov socialnega dela v zdravstvu (E51, F38)
- Pomanjkanje časa (G54)
- Omejenost s časom hospitalizacije (G55)

UPORABA TEORIJE V PRAKSI – PSIHIATRIJA

Usklajenost študija z delom pripravnika:

- Usklajenost študija in področja pripravništva (E54)
- Negativno predstavljanje zdravstva ter institucij (E56)
- Brez pričakovanj pred začetkom pripravništva (E58)
- Pomanjkanje znanja o delu socialnega delavca na psihiatriji tudi pri drugih diplomatih fakultete za socialno delo (E60)
- Mislim, da usklajenost ni pomembna (F39)
- Negativna prisposoba socialnega dela v psihiatrični bolnišnici (E57, F40)
- Medicinski model dela v psihiatrični bolnišnici (F41)
- Zdravljenje zaključeno z odpravo simptoma (F42)
- Znanje o delu z osebo z motnjo v duševnem zdravju (G56)
- Pomanjkanje znanja o delovanju psihiatrične bolnišnice (G57)
- Pomanjkanje informacij o delu socialnih delavcev v zdravstvu (E55, E59, G58)

Odnos med teorijo in prakso:

- Strinjanje s pomembnostjo teorije (E61)
- Pri izoblikovanju socialnega delavca je ključna praksa (E62)
- Skozi prakso se največ naučiš o sodelovanju (E63)
- Skozi prakso se naučiš potrpežljivosti (E64)
- Skozi prakso se naučiš uporabe jezika socialnega dela (E65)
- Skozi prakso se naučiš socialnodelovnih konceptov (E66)
- Teorija ne predvidi vseh odzivov socialnega delavca v nepredvidljivih situacijah (E67)
- Obstaja razkorak med teorijo in prakso (F43)
- Občasno težko prenesti teorijo v prakso (F44)
- Včasih uporabniki ovirajo uporabo teorije v praksi (F45)
- Pomanjkanje izkušenj kot socialni delavec ovira uporabo teorije (F46)

- Omejenost z zakoni ovira uporabo teorije (F47)
- Pravila institucije ovirajo uporabo teorije (F48)
- Vizite odmik od teorije (F49)
- Uspešnost pri opravljanju individualnih pogovorov (F50)
- Pristna uporaba konceptov (F51)
- Učinkovita uporaba perspektive moči (F52)
- Učinkovita uporaba znanja za ravnanje (F53)
- Teorija in praksa sta zagotovo povezani (G59)
- Brez teorije ni prakse (G60, G61)
- Interakcija teorije in prakse (G62)
- Uspešna uporaba teorije v praksi (G63)
- V času pripravništva uporabljala socialnodelovne koncepte (G64)
- Temelj socialnega dela je strokovno znanje (G65)
- Eden od temeljev je tudi usposobljenost (G66)
- Pomembnost čuta za sočloveka (G67)
- Povezanost čuta za sočloveka s strokovnim znanjem (G68)

Pomanjkljivost študija:

- Pomanjkanje znanja o socialnem delu v zdravstvu (E68, F54)
- Pomanjkanje teorije o socialnem delu v zdravstvu (E69)
- Predstavljene le negativne strani institucionalnega varstva (E70)
- Pomanjkanje znanja o tem kako delati z uporabnikom, če ne moreš upoštevati njegovih želja (E71)
- Pomanjkanje znanja o tem kako delati s človekom, ko gre za namestitev proti njegovi volji (E72)
- Stiska zaradi pomanjkanja znanja o delu z ljudmi, ki so nameščeni proti volji na podlagi sklepa sodišča (E73)
- Prepričanost, da vedno delamo po željah uporabnika (E74)
- Prepričanost, da ni omejitev za delo (E75)
- Pomanjkanje znanja o vzpostavljanju odnosa pri sprejemu na podlagi sklepa sodišča (F55)
- Pomanjkanje znanja o vzdrževanju odnosa pri sprejemu na podlagi sklepa sodišča (F56)
- Priložnost opravljanja prakse v zdravstveni dejavnosti (G69)
- Pomanjkljivo znanje o duševnih motnjah (G70)
- Pomanjkanje znanja o vzrokih in simptomih duševne bolezni (G71)

Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija:

- Dobra teoretična usposobljenost za vodenje procesa podpore in pomoči (E76)
- Teorija je v pomoč (E77)
- Znanje za vzpostavljanje delovnega odnosa (F57)
- Poznavanje elementov delovnega odnosa kot pomoč pri delu (F58)
- Opiranje na elemente delovnega odnosa (F59)
- Koncept kot opora pri pogovoru z uporabnikom (F60)
- Potrebne so izkušnje za uspešno uporabo teorije v praksi (F61)
- Študij ne pripravi dobro na praktično delo (F62)
- Umetne izkušnje tekom študija (F63)
- Pomanjkanje praktičnega dela v različnih ustanovah (F64)

Priprava na delo s skupinami v času študija:

- Pomanjkanje praktičnih izkušenj na področju dela s skupinami (E78)
- Pomanjkanje znanja o vodenju skupin (F70, G77)

- Študij ni pripravil na vodenje skupine (F71)
- Opiranje na literaturo (F72)
- Pridobivanje znanja iz izkušenj (F73)
- Pridobljena sposobnost vživljanja v občutja (F74)
- Pridobljena sposobnost vživljanja v situacijo drugih (F75)
- Pridobljena sposobnost razumevanja (F76)
- Uporaba vživljanja v občutja, vživljanje v situacijo drugih ter razumevanje drugih v delovni odnos (F77)
- Pridobljena sposobnost in znanje preverjanja razumevanja v pogovoru (F78)
- Samoiniciativno pridobivanje znanja o delu s skupino (G78)
- Pridobivanje znanja v vlogi prostovoljke (G79)
- Pomanjkanje možnosti vodenja skupine na fakulteti (G80)
- Samostojno pridobivanje kompetence na področju vodenja skupine (G81)

Priprava na delo z zakonu v času študija:

- Spoznanje pomembnosti poznavanja zakonodaje v časi pripravništva (E79)
- V času študija pridobljeno znanje kje poiskati potrebne informacije in zakone (E80)
- Pomanjkljivo znanje o zakonodaji (F65, G72)
- Zakonodaja se razlikuje glede na področje dela (F66)
- Zaradi širokega področja socialnega dela je priprava na delo manj uspešna (F67)
- Preverjanje zakonodaje skupaj s sodelavci (F68)
- Samostojno pregledovanje zakonov v času pripravništva (F69)
- V času pripravništva posvečanje več pozornosti zakonodaji (G73)
- Poznavanje členov v času študija (G74)
- Premalo konkretnega dela z zakoni v času študija (G75)
- Pomanjkanje spoznavanja uporabe zakonov na konkretnem primeru (G76)

Doprinos študija:

- Usposobljenost na uporabo elementov delovnega odnosa (E81)
- Uporabnost jezika socialnega dela (E82)
- Osvojeno znanje, da ločim problem od človeka (E83)
- Osebna rast (F79)
- Pazljivost pri oblikovanju mnenja na podlagi stereotipov (F80)
- Pazljivost pri oblikovanju mnenja na podlagi predsodkov (F81)
- Spoznanje različnih institucij (F82)
- Izkušnje s sodelovanje tako vladnimi kot nevladnimi organizacijami (F83)
- Poudarjanje pomembnosti soustvarjanja z uporabnikom (G82)
- Udejanjanje koncepta soustvarjanja v pogovorih (G83)
- Vedno pomagati uporabniku (G84)
- Skupno iskanje rešitev v delovnem odnosu (G85)
- Pomoč pri reševanju socialnih stisk (G86)
- Pomoč pri reševanju težav (G87)
- Nič ne delam namesto uporabnika (G88)
- Pomoč, ki uporabnika opolnomoči (G89)
- Pomoč, ki okrepi uporabnika (G90)
- Povečanje uporabnikove kompetentnosti za reševanje težav (G91)
- V ospredje je postavljen uporabnik (G92)

- Ustvarjanje prostora za glas uporabnika (G93)
- Prostor za uporabnikove potrebe (G94)
- Prostor za uporabnikove želje (G95)
- Prostor za uporabnikove strahove (G96)
- Uvajanje sprememb v življenje uporabnika (G97)
- Prispevamo k kvalitetnejšemu življenju (G98)
- Omogočimo boljše izide (G99)
- Smo uporabnikovi zagovorniki (G100)

Izkušnja pripravnštva:

- Intenzivno sodelovanje z uporabnikom v času določenem na podlagi sklepa sodišča (G101)

UPORABA SODOBNIH SOCIALNODELOVNIH KONCEPTOV – CSD

Uporabljeni koncepti pri delu:

- Koncept direktnega socialnega dela (H1)
- Koncept terenskega dela (H2)
- koncepte delovnega odnosa (H3)
- vzpostavljanje delovnega odnosa (H4)
- osebno vodenje (H5, J5)
- instrumentalna definicija problema (H6, J2, K3)
- soustvarjanje rešitev (H7, J3)
- krepitev moči (H8)
- perspektiva moči (H9, J9, K7)
- znanje za ravnanje (H10, K8)
- delo v sedanjosti (H11, K9)
- reflektiranje (H12)
- povzemanje (H13)
- vodenje (H14)
- urejanje (H15)
- dogovor o sodelovanju (J1, K2)
- Prispevek uporabnika pri iskanju rešitve (J4)
- Deljenje lastne izkušnje z uporabnikom (J6)
- Sodelovanje socialnega delavca in uporabnika (J7)
- Etika udeležnosti (J8, K6)
- Iskanje virov moči uporabnika (J10)
- Uporaba konceptov odvisna od dane situacije (K1)
- Uporaba elementov delovnega odnosa pri sodelovanju z vsakim uporabnikom (K4)
- Enkrat izpostavljena uporaba enih elementov drugih drugih (K5)
- Vsi koncepti so uporabni za delo (K10)
- Brez drže odgovornega zaveznika ni mogoče dobro delati (K11)
- Uporaba načela ne vedeti (K12)
- Raziskovanje skupaj z uporabnikom (K13)

Uporaba drugih znanj:

- Poznavanje zakonodaje (H16)
- Uporaba psiholoških znanj (H17)
- postavljanje ogledala uporabniku (H18)

- Pridobljeno znanje iz prakse (J11)
- Izkušnje zaposlenih tekom opravljanje obvezne prakse (J12)
- Splošna znanja (K14)
- Vedeti kje dobiti določene informacije (K15, K16)
- Znanja pridobljena iz obvezne prakse na centru za socialno delo (K17)

Primeri uporabe sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Skupno soustvarjanje rešitev (H22)
- Priprava z mentorico na pogovor (J15)
- Sklenitev dogovora o sodelovanju (J16, K21)
- Uporaba perspektive moči (J18)
- Oblikovanje cilja do naslednjega srečanja (J20)
- Preverjanje razumevanja uporabnika (J22)
- Sodelovanje brez uporabe instrumentalne definicije (K24)
- Sodelovanje brez soustvarjanja rešitev (K25)
- Krepitev moči skozi pogovor (K26)
- Iskanje virov pri uporabnikih (K27)
- Vloga poslušalke (K28)
- Deljenje uporabnikovih spominov z mano (K29)
- Deljenje uporabnikovih izkušenj z mano (K30)

Socialnodelovni koncepti:

- Oddaja vloge za uveljavljanje pravice iz javnih sredstev (H19)
- Dodatna pomoč v obliki pogovora (H20)
- Približanje uporabniku (H21)
- Pogovor z mladoletnikom (J13)
- Vodenje pogovora z uporabnikom (J14)
- Opredelitev namena srečanja (J17)
- Izdelava načrta (J19)
- Uporaba povzemanja (J21)
- Zapis uradnega zaznamka (J23)
- Vodenje socialne delavke medgeneracijskega centra (K18)
- Predstavitve članom medgeneracijskega centra (K19)
- Informacija o skupnem druženju (K20)
- Potrjen rek, da pogovor zdravi (K31)

Potrebe uporabnikov:

- Potreba ljudi po pogovoru (K22)
- Potreba ljudi po individualnem pogovoru (K23)

Olajševalni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Pomoč sodelavcev pri uporabi konceptov socialnega dela (H23)
- Spodbuda sodelavcev pri uporabi konceptov socialnega dela (H24)
- Zaposlene socialne delavke uporabljajo koncepte socialnega dela (H25)
- Vsak se sam odloči za uporabo socialnodelovnih konceptov (J24, K32)
- Podpora nadrejenega (J25)
- Dober odnos s sodelavci (J26)

- Medsebojno zaupanje med sodelavci (J27)
- Pomoč sodelavcev (J28)
- Dobro teoretično znanje konceptov (K33)
- Dobra uporaba teorije v praksi (K34)
- Naklonjenost institucije k uporabi konceptov (K35)
- Ni časovnega pritiska (K36)
- Možnost daljšega sodelovanja (K37)
- Časovna prilagodljivost glede na uporabnika (K38)
- Prilagajanje uporabniku (K39)
- Pogovor s sodelavcem (K40)
- Izražanje dvomov sodelavcu (K41)
- Mnenje sodelavca, ki ponudi drugačno rešitev (K42)
- Pisarna (K43)
- Pisarna iz katere se ne sliši ven (K44, K45)
- Omogočanje zasebnosti (K46)

Zaviralni dejavniki pri uporabi sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Pomanjkanje časa (H26, J29, K54)
- Uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč (H27, K47, K48)
- Pokrivanje velikega števila različnih področji (H28)
- Prvo socialno pomoč nudijo vsi zaposleni (H29)
- Slaba volja uporabnikov ko so pri storitvi prve socialne pomoči napoteni na druga vrata (H30)
- Nesramnost uporabnikov ko so pri storitvi prve socialne pomoči napoteni na druga vrata (H31)
- Birokracija (J30)
- Omejevanje z dokumentacijo (K49)
- Velika količina dokumentov (K50, K51)
- Zapisi morajo biti v skladu z zakonodajo (K52)
- Izguba stika s človekom (K53)
- Omejen čas za posameznega uporabnika (K55)

VPLIV INSTITUCIONALNEGA KONTEKSTA – CSD

Naloge pripravnice:

- Zapisovanje srečanj (H32)
- priprava dokumentov (H33)
- sodelovanje na strokovnih timih (H34, J38, K61)
- Prisotnost na pogovorih z uporabniki (H35)
- Podpora sodelavcem (H36)
- Pomoč sodelavcem (H37)
- Spoznavanje področji dela na centru za socialno delo (J31, K57)
- Sodelovanje z več socialnimi delavkami (J32)
- Spoznavanje zakonodaje z različnih področji dela (J33)
- Seznanjanje s spisi uporabnikov (J34)
- Sodelovanje pri pogovorih (J35)
- Opravljanje obiskov na domu (J36)
- Sodelovanje na multidisciplinarnih timih (J37, K58)
- Vnašanje vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev v računalnik (J39)
- Prisotnost na individualnih pogovorih (K59)

- Prisotnost na razgovorih pred ločitvijo (K60)
- Vključenost v medgeneracijski center (K62)
- Delo na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev (K63)
- Delo na terenu (K64)

Avtonomija:

- Različno na različnih področjih dela (H38)
- Na nekaterih področjih več avtonomije (H39)
- Največ pri vnašanju vlog za uveljavljanje državne štipendije (H40)
- Največ pri vnašanju vlog za uveljavljanje otroškega dodatka (H41)
- Malo avtonomije (J40, K65)
- Nekaj avtonomije na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev (J41)
- Podpis izjave o očetovstvu (J42)
- Pogovor z mladoletnikom (J43)
- Večino časa v vlogi opazovalke (K56)
- Ob prisotnosti zaposlene samostojno vnašanje vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (K66)
- Brez poznavanja zakonodaje in strokovnih izpitov je težko opravljati samostojno delo na centru za socialno delo (K67)

Kako institucija zagotovi uporabo sodobnih socialnodelovnih konceptov:

- Omogoča strokovno delo (H42)
- Spodbujanje dodatnih izobraževanj (H43)
- Stik zaposlenih s teorijo (H44)
- Supervizijo (H45, J46, K69)
- Izvajanje strokovnih timov (H46, K68)
- Izvajanjem multidisciplinarnih timov (H47)
- Podpora zaposlenih (J44, K71)
- Podpora direktorice (J45)
- Sodelovanje z drugimi institucijami (J47)
- Z dalj časa trajajočo osebno pomočjo (J48)
- Pomoč se prilagodi potrebam uporabnika (J49)
- Pomoč se prilagodi željam uporabnika (J50)
- Posvetovanje med zaposlenimi (K70)

Potrebne spremembe v instituciji:

- Zaposlitev večjega števila socialnih delavk (H48)
- Več možnosti dodatnega izobraževanja (H49)
- Omogočiti več časa za biti v stiku s teorijo (H50)
- Uveljavitev reorganizacije (J51)
- Vnašanje vlog ne bi smelo biti delo socialne delavke (J52)
- Odločanje o višini prejema ne bi smelo biti delo socialne delavke (J53)
- Več uporabljanja teorije v praksi (J54)
- Bolj terensko delo socialnega delavca (J55, K75)
- Spoznavanje življenjskega sveta uporabnika z obiski na domu (J56)
- Manj dokumentacije (K72, K73)
- Več časa za pogovore z uporabniki (K74)

UPORABA TEORIJE V PRAKSI – CSD

Usklajenost študija z delom pripravnika:

- Boljše razumevanje dela z družino (H51)
- Lažje spremljanje dela zaposlenih na centru za socialno delo (H52)
- Boljše razumevanje praktičnega dela zaradi pridobljenega znanja v času študija (H53)
- Spretnost dela s celotnim sistemom kot je družina (J57)
- Delo s celotnim sistemom je v praksi težko (J58)
- Pridobljene izkušnje iz vaj v okviru študija (J59)
- Neresničnost situacije na vajah (J60)
- Pomoč sošolcev pri vodenju pogovora (J61)
- Veliko znanja o delu z družino (K78)
- Želja po uspešni uporabi teorije v praksi glede na področje zaposlitve (K79)
- Izbira smeri ne vpliv pomembno (K80)
- Ob vsaki zaposlitvi se je na začetku potrebno učiti (K81)
- Študij ne more pripraviti na vse naloge, ki jih kasneje opravljaš kot zaposleni (K82)

Odnos med teorijo in prakso:

- Tako teorija kot praksa sta pomembni (H54)
- Večkrat bi se morala teorija uspešnejše prilagoditi praksi (H55)
- Zaradi časovne omejenosti nemogoče vedno uporabiti teorijo v praksi (H56)
- Teorija bi morala bolj upoštevati pridobljene izkušnje iz prakse (H57)
- Delo, ki ga opravljajo zaposleni socialni delavci se razlikuje od teorije na fakulteti (J62)
- Obstaja razkorak med teorijo in prakso (J63)
- Fakulteta bi morala bolje povezati teorijo s prakso (J64)
- Uspešna uporaba koncepta delovnega odnosa v prakso (J65)
- Za dobro delo je potrebna teorija (K83)
- S teorijo zagovarjaš način ravnanja (K84)
- S teorijo se izogneš delu po zdravi kmečki pameti (K85)
- Opora pri delu so koncepti socialnega dela (K86)
- teorije ni brez prakse (K87, K88)
- Pomanjkanje teorije o birokraciji, ki je del nalog socialne delavke (K89)
- Birokracija obsega velik del nalog socialne delavke (K90)
- Premalo znanja in izkušenj pri delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč (K91)

Pomanjkljivost študija:

- Premalo znanja o delu z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč (H58, J68)
- Ne znamo zaščititi samega sebe (H59)
- Neznanje uporabe teorije približevanja v praksi (H60)
- Neveščost pri postavljanju meja med nami in uporabniki (H61)
- Pomanjkanje praktičnih izkušenj (J66)
- Pomanjkanje samozavesti pri delu (J67)
- Pomanjkanje izkušenj dela z uporabniki, ki se niso sami odločili za pomoč (J69)
- Pomanjkanje dela z zakoni na praktičnih primerih (K92)
- Tudi pravne predmete bi morale predavati socialne delavke (K93)
- Znanje iz zakonodaje bi morale prenesti socialne delavke iz svoji izkušenj (K94)
- Bolje je imeti manj in bolj kvalitetno znanje (K95)
- V velikem obsegu zakonodaje se izgubi bistvo (K96)
- Zaradi prevelikega obsega se zgodi, da na koncu ni potrebnega znanja (K97)

Priprava na vodenje procesa podpore in pomoči v času študija:

- Le praksa lahko da določena znanja (H64)
- Dobra pripravljenost za vodenje procesa podpore in pomoči (J70)
- Veliko predmetov namenjenih pripravi na vodenje procesa podpore in pomoči (J71)
- Veliko vaj namenjenih pripravi na vodenje procesa podpore in pomoči (J72)
- Dobro teoretično znanje glede vodenje procesa podpore in pomoči (K98)
- Pomanjkanje refleksije konceptov uporabljenih v praktičnih izkušnjah (K99)
- Pomanjkanje integracije znanja skozi praktične izkušnje (K100)

Priprava na delo s skupinami v času študija:

- Premalo znanja o vodenju skupin (H63, K102)
- Spoznavanje dela s skupino tekom študija (J80)
- Več znanja o vodenju skupine iz prakse kot v okviru študija (J81)
- Za delo s skupino sta usposobila praksa in pripravništvo (J82)
- Priprava le na individualne pogovore (K103)
- Priprava le na pogovore z družino (K104)
- Znanje potrebno za vodenje skupine smo lahko pridobili le izven fakultete (K105)

Priprava na delo z zakonu v času študija:

- Dobro poznavanje zakonodaje (H62)
- Slaba pripravljenost na delo z zakoni (J73, K101)
- Večji obseg zakonov v realnosti kot jih spoznamo na fakulteti (J74)
- Več poudarka je pri vzpostavljanju delovnega odnosa kot na delu z zakoni (J75)
- Za delo socialnega delavca je pomembno poznavanje zakonodaje kot koncepta delovnega odnosa (J76)
- Potreben bi bil večji poudarek na delu z zakoni (J77)
- Poznavanje zakonov je nujno za delo socialnega delavca (J78)
- V okviru pripravništva pridobljenega več znanja o delu z zakoni kot v okviru študija (J79)

Doprinos študija:

- Vzpostavitev delovnega odnosa (H65, J83)
- Vzdrževanje odnosa (H66)
- Zapisovanje (H67, K109)
- Pogovor kot osrednji prostor procesa pomoči (J84)
- Uporaba konceptov delovnega odnosa skupaj z uporabniki (J85)
- Proces soustvarjanja z uporabnikom (J86)
- Iskanje željenih izidov skupaj z uporabnikom (J87)
- Krepitev uporabnikove moči (J88)
- Širok nabor konceptov in znanj za pomoč ljudem pri reševanju problemov in stisk (J89)
- Izoblikovanje sebe v vlogi socialne delavke (K76)
- Osebna rast (K77)
- Uporabo jezika socialnega dela (K106)
- Sposobnost vodenja procesa podpore in pomoči (K107)
- uporabo osrednjih konceptov socialnega dela (K108)
- Uspešen preizkus v zapisovanju v času pripravništva (K110)
- Spoznanje širine področji na katerem so aktivni socialni delavci (K111)

- Oblikovanje v osebo kakršna sem (K112)
- Večja mera potrpežljivosti (K113)
- Večji občutek empatije (K114)
- Večja sposobnost poslušanja (K115)